

Univerzitet Crne Gore  
Cetinjska br. 2

Broj : 663  
Godina : 2025.  
Podgorica, 17. decembar 2025.

Broj primjeraka : 50

### REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozijska**, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen dana 02.05.2025. godine na internet stranici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Na raspisani Konkurs javila su se dva kandidata i to:

**DR SCI MED MILOŠ KRIVOKAPIĆ i  
DR SCI Marija ĐURANOVIĆ**

**Kandidat: DR SCI MED MILOŠ KRIVOKAPIĆ**

### BIOGRAFIJA

Miloš Krivokapić je rođen 22.9.1991. godine u Podgorici, Crna Gora. Osnovnu školu "Radojica Perović", Podgorica; je završio kao odličan đak.

Gimnaziju "Slobodan Škerović", je završilo kao nosilac diplome "Luča B".

Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu; 2010.-2015. godine; odbranio magistrski rad 24. septembra 2015.godine sa ocijenom: 10.00.

27.05.2019. godine položio stručni ispit u Republici Crnoj Gori.

Doktorske akademske studije – medicinske nauke, Fakulteta medicinskih nauka, Univerzitet u Kragujevcu; upisuje 2015. a završava 2021.godine;

16.07.2021. godine je odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom "Ispitivanje antimikrobnih, antiinflamacijskih, antioksidativnih i kardioprotektivnih efekata ekstrakta sremuša *Allium ursinum L.*", a pred komisijom u sastavu doc. dr Jovana Bratić, doc. dr Jovana Jeremić i prof. dr Sergej Boljević.

### PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

02.-07.2016. zaposlen kao stručni saradnik u kompaniji Evropa lek, za kompaniju Actavis, u Podgorici.

07.2016.-01.2020. zaposlen u Agenciji za ljekove i medicinska sredstva Crne Gore, na poslovima regulative.

02.2020.-06.2022. zaposlen kao direktor kompanije Altmed doo.

06.2022.-09.2024. zasposlen kao saradnik u nastavi sa doktoratom na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

09.2024. do danas zaposlen kao konsultant kompanije Altmed doo.

Za školsku 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 i 2020/2021 saradnik u nastavi (asistent) na predmetima, Osnove farmaceutskog menadžmenta, Klinička farmacija, Farmakologija I i II, Farmakokinetika na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Za školsku 2023/2024 i 2024/2025 saradnik u nastavi sa doktoratom na predmetima, Klinička farmacija, Fitoterapija i Farmakognozijska I i II na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

Pohađao edukativne programe u zemlji i inostranstvu, učesnik na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim simpozijumima, seminarima i kongresima, objavio više naučnih radova u referentnim medicinskim časopisima i prezentovao rezultate istraživanja na skupovima u zemlji i inostranstvu.

Tečno govori engleski jezik.

Član u domaćim i inostranim profesionalnim organizacijama.

### KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                     |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Radovi u naučnim časopisima                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scoposovom rangiranju)                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                                    | Rankovic M, <b>Krivokapic M</b> , Bradic J, Petkovic A, Zivkovic V, Sretenovic J, Jeremic N, Bolevich S, Kartashova M, Jeremic J, Bolevich S, Jakovljevic V, Tomovic M.<br>New Insight Into the Cardioprotective Effects of Allium ursinumL. Extract Against Myocardial Ischemia-Reperfusion Injury.<br>Frontiers in Physiology, 2021 Jul 30;12:690696. ISSN: 1664-042X, doi: 10.3389/fphys.2021.690696                                                                    | 10                  | 0,77         |
| 2.                                                                                                                                                    | Corbic, M, Jakovljevic, V, Nikolic, M, Jeremic, N, Bradic, J, Novakovic, J, Kocovic, A, Savic, M, Tadic, V, Zugic, A, <b>Krivokapic, M</b> , Daskalovic, B, Mihailovic, K, & Sretenovic, J.<br>Galium verum L. extract mitigates cardiovascular events in psoriasis rats. <i>Molecular and Cellular Biochemistry</i> , 2025; ISSN: 0300-8177 (print); 1573-4919 (web), <a href="https://doi.org/10.1007/s11010-025-05215-0">https://doi.org/10.1007/s11010-025-05215-0</a> | 10                  | 0,71         |
| Q2 Rad u eminentnom međunarodnom casopisu (casopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% casopisa po Scoposovom rangiranju) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                                    | Smigic J, Sabo T, Vranic A, Zivkovic V, Srejovic I, Turnic TN, Milosavljevic I, Poljarevic J, <b>Krivokapic M</b> , Bolevich S, Jakovljevic VL.<br>Chronic effects of platinum(IV) complex and its diamine ligand on rat heart function: comparison with cisplatin. <i>Molecular and Cellular Biochemistry</i> 458, 89–98 (2019). ISSN: 0300-8177 (print); 1573-4919 (web),                                                                                                | 8                   | 0,73         |

|                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                            |                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                                                                                                                       | <a href="https://doi.org/10.1007/s11010-019-03533-8">https://doi.org/10.1007/s11010-019-03533-8</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                     |
| 2.                                                                                                                                                    | <b>Krivokapic M</b> , Alisultanovich Omarov I, Zivkovic V, Nikolic Turnic T, Jakovljevic V.<br>Changes in Left Ventricular Ejection Fraction and Oxidative Stress after Phosphodiesterase Type-5 Inhibitor Treatment in an Experimental Model of Retrograde Rat Perfusion. <i>Medicina</i> . 2023; 59(3):458. ISSN: 1010-660X (print); 1648-9144 (web), <a href="https://doi.org/10.3390/medicina59030458">https://doi.org/10.3390/medicina59030458</a> | 8                          | 8                   |
| <b>Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&amp;HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                                    | <b>Krivokapic MZ</b> , Jakovljevic VLj, Sovrljic MM, Bradic JV, Petkovic AM, Radojevic ID, Brankovic SR, Comic LJR, Andjic MM, Kocovic AG, Tomovic MT.<br>Biological activities of different extracts from <i>Allium ursinum</i> leaves. <i>Acta Poloniae Pharmaceutica n Drug Research</i> , Vol. 77 No. 1 pp. 121n129, 2020, ISSN: 0001-6837 (print); 2353-5288 (web), doi: 10.32383/appdr/112429                                                     | 6                          | 0,55                |
| 2.                                                                                                                                                    | Milinkovic M, Borlakova M, <b>Krivokapic M</b> , Bolevich S, & Jakovljevic V.<br>Male reproductive toxicity of di(2-ethylhexyl) phthalate: data from a rat model. <i>Toxicological &amp; Environmental Chemistry</i> , 2024, 106(1–10), 24–47. ISSN: 0277-2248<br><a href="https://doi.org/10.1080/02772248.2024.2364361">https://doi.org/10.1080/02772248.2024.2364361</a>                                                                             | 6                          | 6                   |
| 3.                                                                                                                                                    | Kovačević Z, <b>Krivokapić M</b> , Tomanic D, Mugoša S.<br>Antimicrobial stewardship in pig production: regulatory frameworks and strategic implementation. <i>Veterinarski arhiv</i> . 2025; 96(2). ISSN: 03725480, 13318055. doi:10.24099/vet.arhiv.2987                                                                                                                                                                                              | 6                          | 3                   |
| <b>Q4 Ostali časopisi sa web of science liste (SCI/SCIE, 4 SSCI, AHCI)</b>                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                                    | Mugosa S, <b>Krivokapic M</b> , Tomanic D, Saric Lj, Kovacevic Z.<br>Decade of Antimicrobial Consumption in Montenegro (2014–2023): Trends, Patterns, and AWARe Classification Insights, <i>Vojnosanitetski Pregled</i> , 2025, ISSN: 0428450, 24060720                                                                                                                                                                                                 | 4                          | 2                   |
| <b>Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na na SCI/SCIE/SSCI/A&amp;HCI listama</b>                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                                    | <b>Krivokapic M</b> , Bradic J, Petkovic A, Tomovic M.<br>Phytochemical and pharmacological properties <i>Allium Ursinum</i> . <i>Serbian Journal of Experimental and Clinical Research</i> . 2018, ISSN: 1820-8665 (print); 2335-075X (web), doi: 10.2478/sjecr-2018-0003                                                                                                                                                                              | 4                          | 4                   |
| 2.                                                                                                                                                    | <b>Krivokapic M</b> ,<br>Review of the chemical and active compounds of the lyophilized essential oil of <i>Melissa officinalis</i> L. with special reference to the preservation of the quality of the finished product. <i>International Journal for Quality Research</i> , 2025, ISSN: 1800-6450 (print); 1800-7473 (web), doi: 10.24874/IJQR19.02-22                                                                                                | 4                          | 4                   |
| <b>K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)</b>                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                                    | <b>Krivokapic M</b> ,<br>Review of the chemical and active compounds of the lyophilized essential oil of <i>Thymus vulgaris</i> L. with special reference to the preservation of the quality of the finished product. I4-448, VIII International scientific conference, "Industry 4.0" 6-9.12.2023, Borovets, Bulgaria, ISSN: 2535-0153 (print); 2535-0161 (web).                                                                                       | 2                          | 2                   |

### 3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| Kvalitet nastave                                       |                                                                                                      |                     |              |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | U skladu sa odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta u Podgorici, Prijedlog br. 756 od 13.5.2025. godine | do 5                | 5            |

### PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                | BROJ BODOVA         |              |
|-----------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
|                                                                 | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu                          | 20                  | 1,48         |
| Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu                       | 16                  | 8,73         |
| Q3 Rad u međunarodnom časopisu                                  | 18                  | 9,55         |
| Q4 Rad u međunarodnom časopisu                                  | 4                   | 2            |
| Q5 Rad u međunarodnom časopisu                                  | 8                   | 8            |
| K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu) | 2                   | 2            |
| <b>UKUPNO</b>                                                   | <b>68</b>           | <b>31,76</b> |

| 3. PEDAGOŠKA DJELATNOST |                                                        | BROJ BODOVA         |              |
|-------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
|                         |                                                        | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                      | P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave | 5                   | 5            |
| UKUPNO                  |                                                        | 5                   | 5            |

## ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 11     |                | 31,76  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |                | 0      |                | 0      |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          |                | 1      |                | 5      |
| 4. STRUČNI RAD            |                | 0      |                | 0      |
| UKUPNO                    |                | 12     |                | 36,76  |

Kandidatkinja: DR SCI MARIJA ĐURANOVIĆ

## BIOGRAFIJA

Dr sc. Marija Đuranović, spec. je rođena 24. februara 1995. godine u Šefildu, Velika Britanija.

Osnovnu školu „Štampar Makarije” i Srednju Stručnu Medicinsku školu, smjer farmaceutski tehničar, završila je u Podgorici.

Integrisane akademske studije na programu Farmacija, na Medicinskom fakultetu na Univerzitetu Crne Gore, upisala je 2013. godine, a na istom programu diplomirala 2018. godine sa ocjenom 10 na završnom ispitu. Doktorske akademske studije iz oblasti Farmaceutске tehnologije na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisala je školske 2018/2019. godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom “Razvoj formulacija i postupka 3D štampe tableta sa ciljanim profilima oslobađanja paracetamola izrađenih tehnikom deponovanja istopljenog filameta”, pod mentorstvom dr sc. Sandre Cvijić, redovnog profesora na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, odbranila je 03.03.2023. godine pred komisijom dr sc. Svetlana Ibrić, redovni profesor na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, dr sc. Jelena Parojčić, redovni profesor na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i dr sc. Branka

Grujić, naučni saradnik u Galenici a.d. u Beogradu, i stekla zvanje doktora nauka. Dobitnica je Pohvalnice Univerziteta u Beogradu - Farmaceutskog fakulteta, koja je 2021. godine dodijeljena u sklopu Godišnje nagrade najboljim studentima doktorskih akademskih studija.

Specijalističke akademske studije na programu Industrijska farmacija, na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, upisala je u školske 2020/2021., a iste završila 2021. godine sa prosječnom ocjenom 10,00, čime je stekla i zvanje specijaliste farmacije.

## PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

- Medicinski fakultet-studijski program Farmacija-nastavnik na predmetu Vještine komunikacije u farmaciji (V godina) (školska 2023/2024. i školska 2024/2025); - saradnik u nastavi na predmetima: Farmaceutska analiza i kontrola lijekova i Toksikologija sa analitikom (školska 2022/2023) i Farmaceutska praksa i Biofarmacija sa farmakokinetikom (školska 2023/2024).
- Institut za lijekove i medicinska sredstva- stručni saradnik u Odjeljenju za procjenu kvaliteta, efikasnosti i bezbjednosti lijekova i Odjeljenju za uvoz/izvoz lijekova., 2022-
- Apoteka Benu (2020;2022)
- Apoteka Montefarm (2021)

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Radovi u naučnim časopisima                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Đuranović, M., Madžarević, M., Ivković, B., Ibrić, S., Cvijić, S., 2021. The evaluation of the effect of different superdisintegrants on the drug release from FDM 3D printed tablets through different applied strategies: In vitro-in silico assessment. Int J Pharm. 610:121194. (IF 2021: 6,510; 40/279; oblast: Pharmacology & Pharmacy). | 10                  | 10           |
| 2.                                                                                                        | Đuranović, M., Obeid, S., Madžarević, M., Cvijić, S., Ibrić, S., 2020. Paracetamol extended release FDM 3D printlets: Evaluation of formulation variables on printability and drug release. Int J Pharm. 592:120053. (IF 2020: 5,875: 37/276; oblast: Pharmacology & Pharmacy).                                                                | 10                  | 10           |
| Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Đuranović, M. Mogućnost personalizacije terapije primjenom 3D štampe u farmaceutskoj tehnologiji. Bilten Farmaceutske Komore Crne Gore. Farmaceutska Komora Crne Gore. 2024; ISSN 2989-2457                                                                                                                                                    | 2                   | 2            |
| 2.                                                                                                        | Đuranović, M. Amorfno stanje lijekovite supstance - primjena PASD i CAM sistema u farmaceutskom razvoju Bilten Farmaceutske Komore Crne Gore. Farmaceutska Komora Crne Gore. 2025; ISSN 2989-2457                                                                                                                                              | 2                   | 2            |
| Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |              |

| K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                                              | Jauković V, Đuranović M. Environmental Risk Assessment and Risk Management of Polymeric Nanoparticles as Drug Carriers. 23rd European Meeting on Environmental Chemistry (EMEC 23), Budva, Crna Gora, 03-06. decembar 2023.                                                                                  | 0.5                 | 0.25         |
| 2.                                                              | Đuranović M, Grujić B, Cvijić S, Ibrić S. The evaluation of the effect of different infill patterns on the drug release from hollow paracetamol-loaded tablets 3D printed via fused deposition modelling technique. Četvrti Kongres farmaceuta Crne Gore sa internacionalnim učešćem, Budva, Crna Gora, 2023 | 0.5                 | 0.5          |
| 3.                                                              | Čukić Corović R, Đuranović M, Dabanović V, Žarković G. Model zdravstvenog uvjerenja kod građana Crne Gore u toku pandemije Covid-19. Četvrti Kongres farmaceuta Crne Gore sa internacionalnim učešćem, Budva, Crna Gora, 2023                                                                                | 0.5                 | 0.12         |
| 4.                                                              | Đuranović M, Obeid S, Madžarević M, Ibrić S. Behavior of paracetamol-loaded filaments in FDM 3D process using two different types of polyethylene oxide. 13th Central European Symposium on Pharmaceutical Technology, Gdansk, Poljska, 2021                                                                 | 0.5                 | 0.5          |
| 5.                                                              | Đuranović M, Ibrić S. Application of deep learning tools in prediction of printability of 3D printed tablets, III Symposium of Young Researchers on Pharmaceutical Technology, Biotechnology and Regulatory Science, Segedin, Mađarska, 2021                                                                 | 0.5                 | 0.5          |
| 6.                                                              | Madžarević M, Krkobabić M, Grujić B, Đuranović M, Jauković V, Ibrić S. Modification of drug dissolution rate in hydrochlorothiazide printlets fabricated by stereolithography 3D technology. Treći Kongres farmaceuta Crne Gore sa internacionalnim učešćem, Budva, Crna Gora, 2019                          | 0.5                 | 0.08         |

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| 2. PEDAGOŠKA DJELATNOST                                |                                                                                                                                                                           |                     |              |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Kvalitet nastave                                       |                                                                                                                                                                           |                     |              |
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                                                                                                           | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Na osnovu člana 64 statuta Univerziteta I Odluke broj:415/1 od 13.03.2008. U skladu sa odlukom Vijeća Medicinskog fakulteta u Broj 747 od 09.05.2025. godine. U Podgorici | do 5                | 5            |

## ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 10     |                | 25,95  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          |                |        |                | 5      |
| UKUPNO                    |                | 10     |                | 30,95  |

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na Konkurs objavljen 2.5.2025. godine u dnevnom listu „Dan“ za predmete iz oblasti: Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija, za izbor u akademsko zvanje na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavila su se dva kandidata: dr Miloš Krivokapić i dr Marija Đuranović. U ovom izvještaju date su ocene prijavljenih kandidata.

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat, **dr Miloš Krivokapić**, završio je 2015. godine integrisane akademske studije na studijskom programu *Farmacija* (obim: 300 ESPB bodova; Farmaceutski fakultet, Univerzitet u Beogradu) čime je stekao akademski naziv magistra farmacije. Doktorske akademske studije - *medicinske nauke* na Fakultetu medicinskih nauka, Univerziteta u Kragujevcu, upisao je 2015. godine, dok je 2021. godine odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom „Ispitivanje antimikrobnih, antiinflamacijskih, antioksidacionih i kardioprotektivnih efekata ekstrakta sremuša, *Allium ursinum* L.“, čime je stekao naučni naziv doktora medicinskih nauka. 2019. godine položio je stručni ispit u Republici Crnoj Gori. Počev od 2016. godine bio je zaposlen u kompanijama Evropa lek, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Crne Gore,

Altmed. Takođe, od 2016. godine bio je angažovan kao saradnik u nastavi na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore u izvođenju nastave iz predmeta: Osnove farmaceutskog menadžmenta, Klinička farmacija, Farmakologija I i II, Farmakokinetika; odnosno od 2022. godine kao saradnik u nastavi sa doktoratom na predmetima Klinička farmacija, Fitoterapija, i Farmakognozija I i II. Član je profesionalnih udruženja, tečno govori engleski jezik.

**Kandidat, dr Miloš Krivokapić, ispunjava uslove Konkursa u pogledu stepena obrazovanja.**

Kandidatkinja, **dr Marija Đuranović**, završila je 2018. godine integrisane akademske studije na studijskom programu *Farmacija* (obim: 300 ESPB bodova; Medicinski fakultet, Univerzitet Crne Gore) čime je stekla akademski naziv doktora farmacije. Doktorske akademske studije na studijskom programu *Farmaceutske nauke - modul Farmaceutska tehnologija*, na Farmaceutskom fakultetu, Univerziteta u Beogradu upisala je 2018. godine, dok je 2023. godine odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom „Razvoj formulacija i postupka 3D štampe tableta sa ciljanim profilima oslobađanja paracetamola izrađenih tehnikom deponovanja istopljenog filameta“, čime je stekla naučni naziv doktora medicinskih nauka - farmacija. Takođe, 2020. godine upisala je specijalističke akademske studije drugog stepena na studijskom programu *Industrijska farmacija* (obim: 60 ESPB bodova; Farmaceutski fakultet, Univerzitet u Beogradu) koje je završila 2021. godine i stekla stručni naziv specijaliste farmacije.

Dobitnica je Pohvalnice Univerziteta u Beogradu, Farmaceutskog fakulteta 2021. godine kao student studijskog programa *Farmaceutske nauke*. Bila je radno angažovana u apotekama Benu (2020 – 2022.) i Montefarm (2021.), Institutu za lijekove i medicinska sredstava (2022. - ). Na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, bila je angažovana kao saradnik u nastavi od 2022. godine na predmetima: Farmaceutska analiza i kontrola lijekova, Toksikologija sa analitikom, Farmaceutska praksa i Biofarmacija sa farmakokinetikom, odnosno od 2023. godine kao nastavnik na predmetu Vještina komunikacije u farmaciji.

**Kandidatkinja, dr Marija Đuranović, ispunjava uslove Konkursa u pogledu stepena obrazovanja.**

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučnoistraživački rad **dr Miloša Krivokapića** karakteriše komplementarnost istraživačkog pristupa u evaluaciji biološkog/farmakološkog potencijala novih terapijskih agenasa. Priložene publikacije sugerišu istraživačko iskustvo kandidata u oblasti hemijske karakterizacije proizvoda biljnog porekla, prekliničkih *in vitro* i *in vivo* studija sa ciljem potvrde bioloških/farmakoloških efekata, ispitivanja novih terapijskih efekata i bezbednosti primene terapeutika, kao i praćenja primene i potrošnje lekova u prometu. Odnosno, navedene istraživačke aktivnosti su iz naučnih oblasti farmakognozijske, fitoterapije, kliničke farmacije i farmakoterapije. Najznačajnije publikacije koje reprezentuju naučnoistraživački rad kandidata su:

1) Q1: *Frontiers in Physiology* (2021., <https://doi.org/10.3389/fphys.2021.690696>) - preklinička *in vivo* studija u kojoj je ispitana primena ekstrakta *Allium ursinum* u modelu ishemijsko-reperfuzionog oštećenja miokarda, te zabeleženo antioksidantno i kardioprotektivno delovanje ispitivanog agensa; *primarna naučna oblast: farmakognozija i fitoterapija, sekundarna naučna oblast: farmakoterapija*,

2) Q1: *Molecular & Cellular Biochemistry* (2025., <https://doi.org/10.1007/s11010-025-05215-0>) - preklinička *in vivo* studija u kojoj je ispitana primena ekstrakta *Galium verum* na modulaciju kardiovaskularnih događaja u psorijatičnom modelu; *primarna naučna oblast: farmakognozija i fitoterapija, sekundarna naučna oblast: farmakoterapija*,

3) Q2: *Molecular & Cellular Biochemistry* (2019., <https://doi.org/10.1007/s11010-019-03533-8>) - preklinička *in vivo* studija u kojoj je ispitana kardiotoksiološki profil kompleksa platine(IV) uz poređenje sa cisplatinom; *primarna naučna oblast: farmakoterapija*,

4) Q2: *Medicina* (2023., <https://doi.org/10.3390/medicina59030458>) - preklinička *in vivo* i *ex vivo* studija u kojoj je ispitana uticaj primene PDE-5 inhibitora na LVEF i oksidativni stres u perfuzionom modelu; *primarna naučna oblast: klinička farmacija i farmakoterapija*,

5) Q3: *Acta Poloniae Pharmaceutica* (2020., DOI: 10.32383/appdr/112429) - preklinička *in vitro* studija u kojoj je ispitana biološka aktivnost ekstrakta *Allium ursinum*; *primarna naučna oblast: farmakognozija i fitoterapija*,

6) Q3: *Toxicological & Environmental Chemistry* (2024., <https://doi.org/10.1080/02772248.2024.2364361>) - pregledni članak o toksikološkim efektima DEHP; *primarna naučna oblast: toksikološka hemija*,

7) Q3: *Veterinarski arhiv* (2025., <https://doi.org/10.24099/vet.arhiv.2987>) - pregledni članak o upotrebi antimikrobnih lekova u stočarstvu; *primarna naučna oblast: veterinarska medicina*,

8) Q4: *Vojnosanitetski pregled* (2025., <https://doi.org/10.2298/VSP250424068M>) - istraživanje o potrošnji antimikrobnih lekova; *primarna naučna oblast: klinička farmacija i farmakoterapija*.

Priložene publikacije kandidata prevashodno ukazuju na tematsku

usmerenost naučnoistraživačkog rada ka naučnim oblastima farmakognozijske, fitoterapije, kliničke farmacije i farmakoterapije, naročito u slučaju publikacija najviše kategorije (Q1 i Q2). **Stoga, naučnoistraživački rad kandidata dr Miloša Krivokapića je tematski usaglašen sa oblastima definisanim Konkursom: Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija.**

Naučnoistraživački rad **dr Marije Đuranović** primarno je iz oblasti farmaceutске tehnologije. Istraživanja predstavljena u priloženim publikacijama su fokusirana na primenu 3D štampe u izradi doznih farmaceutskih oblika i biofarmaceutska ispitivanja dobijenih proizvoda u *in vitro* uslovima, odnosno *in silico* procenu farmakokinetičkih parametara aktivnih supstanci u lekovitim oblicima izrađenim primenom 3D štampe.

Najznačajnije publikacije koje reprezentuju naučnoistraživački rad kandidatkinje su:

1) Q1: *International Journal of Pharmaceutics* (2021., <https://doi.org/10.1016/j.ijpharm.2020.120053>) - ispitivanje uticaja formulacije na karakteristike tableta paracetamola izrađenih primenom 3D štampe i *in vitro* ispitivanje brzine oslobađanja lekovite supstance iz tableta; *primarna naučna oblast: farmaceutska tehnologija, sekundarna naučna oblast: biofarmacija*,

2) Q1: *International Journal of Pharmaceutics* (2021., <https://doi.org/10.1016/j.ijpharm.2021.121194>) - *in vitro-in silico* ispitivanje uticaja različitih superdezintegranata na karakteristike FDM 3D štampanih tableta - fizička i hemijska svojstva tableta, brzina oslobađanje lekovite supstance, farmakokinetički parametri; *primarna naučna oblast: farmaceutska tehnologija, sekundarna naučna oblast: biofarmacija*.

Analizirane publikacije kandidatkinje dr Marije Đuranović ukazuju da je naučnoistraživački rad kandidatkinje primarno iz naučne oblasti farmaceutске tehnologije i delimično biofarmacije. Sprovedena istraživanja su visokog kvaliteta, metodološki utemeljena, sa validnim rezultatima, što se ogleda kroz njihovo publikovanje u časopisima kategorije Q1. **Međutim, naučnoistraživački rad i publikacije kandidatkinje dr Marije Đuranović nisu iz oblasti definisanih Konkursom: Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija.**

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat **dr Miloš Krivokapić** bio je angažovan kao saradnik u nastavi za školsku 2016/2017., 2017/2018., 2018/2019. i 2020/2021. na predmetima: Osnove farmaceutskog menadžmenta, Klinička farmacija, Farmakologija I i II, Farmakokinetika; odnosno kao saradnik u nastavi sa doktoratom za školsku 2023/2024. i 2024/2025. na predmetima Klinička farmacija, Fitoterapija i Farmakognozija I i II na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Kandidat je dostavio Predlog Veća Medicinskog fakulteta (br. 756 od 13.5.2025.) za kvalitet pedagoškog rada na predmetima Farmakognozija I, Fitoterapija i Klinička farmacija (studijski program Farmacija) sa dodeljenih 5 bodova. **Prethodni pedagoški rad kandidata dr Miloša Krivokapića ocenjujem kao uspešan.**

Kandidatkinja **dr Marija Đuranović** bila je angažovana kao saradnik u nastavi za školsku 2022/2023. na predmetima Farmaceutska analiza i kontrola lijekova, Toksikologija sa analitikom; za školsku 2023/2024. na predmetima Farmaceutska praksa i Biofarmacija sa farmakokinetikom; odnosno tokom 2023/2024. i 2024/2025. kao nastavnik na predmetu Vještina komunikacije u farmaciji, na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Kandidatkinja je dostavila Predlog Veća Medicinskog fakulteta (br. 747 od 9.5.2025.) za kvalitet pedagoškog rada na predmetu Vještina komunikacije u farmaciji (studijski program Farmacija), sa dodeljenih 5 bodova. **Prethodni pedagoški rad kandidatkinje dr Marije Đuranović ocenjujem kao uspešan.**

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Dr Miloš Krivokapić

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 11           |                | 11     | 31,76        |                | 31,76  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          |              |                |        | 5            |                | 5      |
| UKUPNO                    | 11           |                | 11     | 36,76        |                | 36,76  |

## Dr Marija Đuranović

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 10           |                | 10     | 25,95        |                | 25,95  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          |              |                |        | 5            |                | 5      |
| UKUPNO                    | 10           |                | 10     | 30,95        |                | 30,95  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Analizom dokumentacije koju su kandidati priložili prilikom prijavljivanja na Konkurs, a saglasno *Mjerilima za izbor u zvanje* i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima, **prednost za izbor u akademsko zvanje docenta dajem dr Milošu Krivokapiću.**

*Obrazloženje: uporednom analizom kandidata prijavljenih na Konkurs konstatujem da kandidat dr Miloš Krivokapić ostvaruje veći broj bodova, ima veći broj radova odgovarajućih kategorija koji u pogledu naučnoistraživačke tematike bolje odgovaraju naučnoj oblasti Konkursa, kao i doktorsku disertaciju koja je iz naučne oblasti definisane Konkursom.*

Predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Miloša Krivokapića izabere u zvanje docenta** za predmete iz oblasti Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija.

## RECENZENT

prof. dr Nebojša Kladar  
Novi Sad

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na konkurs objavljenom 02.05.2025. godine, u dnevnom listu „Dan“ za predmete iz oblasti: Klinička farmacija i Farmakoterapija i Farmakognozija za izbor u akademsko zvanje na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavila su se dva kandidata: dr Miloš Krivokapić i dr Marija Đuranović. U ovom izveštaju date su ocene prijavljenih kandidata.

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat **dr Miloš Krivokapić**, Farmaceutski fakultet Univerziteta u Beogradu 2010–2015; odbranio magistarski rad 24. septembra 2015.; 27.5.2019. položio stručni ispit u Republici Crnoj Gori. Doktorske akademske studije Fakulteta medicinskih nauka, Univerziteta u Kragujevcu upisuje 2015, sa odbranom doktorske disertacije 16.7.2021. pod nazivom „Ispitivanje antimikrobnih, antiinflamacijskih, antioksidativnih i kardioprotektivnih efekata ekstrata sremuša *Allium ursinum* L.“. Radna biografija obuhvata poslove u Agenciji za lekove i medicinska sredstva Crne Gore, industriju u kompaniji Actavis i rukovodeće kapacitete kao direktor Altmada, te univerzitetski angažman kao saradnik u nastavi od 2016. godine na predmetima: Osnove farmaceutskog menadžmenta, Klinička farmacija, Farmakologija I i II, Farmakokinetika, a kao saradnik u nastavi sa doktoratom od 2023. godine na predmetima Klinička farmacija, Fitoterapija i Farmakognozija I i II. Dokumentacija je uredno dostavljena uz prijavu na konkurs. Član je domaćih i inostranih profesionalnih organizacija. Tečno govori engleski jezik.

Kandidatkinja **dr Marija Đuranović**, integrisane akademske studije na programu Farmacija na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, 2013–2018. Doktorske akademske studije iz oblasti farmaceutske tehnologije na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisuje 2018, sa odbranom doktorske disertacije 3.3.2023. pod nazivom „Razvoj formulacija i postupka 3D štampe tableta sa ciljanim profilima oslobađanja paracetamola izrađenih tehnikom deponovanja istopljenog filameta“. Dobitnica je Pohvalnice Univerziteta u Beogradu – Farmaceutskog fakulteta 2021. godine. Završila je specijalističke studije na programu Industrijska farmacija na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, 2020–2021., čime je stekla zvanje specijaliste farmacije. Radna biografija obuhvata regulativu u CInMED-u, apoteke (2020–2022. Benu, 2021. Montefarm), te univerzitetski angažman kao saradnik u nastavi od 2022. godine na predmetima: Farmaceutska

analiza i kontrola lekova, Toksikologija sa analitikom, Farmaceutska praksa i Biofarmacija sa farmakokinetikom, a kao nastavnik na predmetu Veštine komunikacije u farmaciji od 2023. godine.

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad **dr Miloša Krivokapića** fokusiran je na oblasti farmakognozije, fitoterapije i kliničke farmacije. Dosadašnji naučni rad kandidata je tematski koherentan i metodološki translacijski: od biljnog materijala i ekstrakata (naučna oblast farmakognozija), preko *in vivo* modela i biomarkera (naučna oblast fitoterapija), do parametara od kliničkog značaja (naučna oblast klinička farmacija). Metodološke snage: standardizovani *in vivo* protokoli sa adekvatnim kontrolama; mehanistička interpretacija (oksidativni stres, inflamacija, vaskularna funkcija) koja fitoterapijske efekte prevodi u klinički smislen narativ; konzistentna istraživačka linija od Allium preko Galium do farmakoterapije (PDE-5, antimikrobi). Dosadašnji naučni doprinos vidljiv je u kontinuiranim tematskim radovima, sa sledećom kratkom analizom pojedinačnih radova na sledećoj listi:

Q1: *Frontiers in Physiology* (2021) – *Allium ursinum* u modelu ishemijsko–reperfuzionog oštećenja miokarda: jasan eksperimentalni dizajn, funkcionalni pokazatelji i biomarkeri oksidativnog stresa/zapaljenja; snažna veza „aktivni biljni sastojak sa mehanizmom kardioprotekcije“.

Q1: *Molecular & Cellular Biochemistry* (2025) – *Galium verum* i modulacija kardiovaskularnih događaja u psorijatičnom modelu: komorbiditetni okvir, histološke/biohemijske/funkcionalne mere, naglašena mehanistička veza antiinflamatorno/antioksidativno sa kardiovaskularnim benefitima.

Q2: *Molecular & Cellular Biochemistry* (2019) – kardiotoksikološki profil kompleksa platine(IV) uz poređenje sa cisplatinom: kompetentno merenje funkcije srca i biomarkera.

Q2: *Medicina* (2023) – PDE-5 inhibitor, LVEF i oksidativni stres u perfuzionom modelu: jasna farmakoterapijska relevancija i povezanost sa ishodnim parametrima kliničke farmacije.

Q3: *Acta Poloniae Pharmaceutica* (2020) – biološke aktivnosti ekstrakata *Allium ursinum* (osnažuje farmakognozijski temelj).

Q3: *Toxicological & Environmental Chemistry* (2024) – toksikologija DEHP (sporedna linija, metodološki uredna).

Q3: *Veterinarski arhiv* (2025) – antimikrobni fokus.

Q4: *Vojnosanitetski pregled* (2025) – potrošnja antimikrobika sa farmakoterapijskom relevantnošću.

Dosadašnji naučno-istraživački rad kandidata je relevantan, dosledan i translacijski; Q1/Q2 publikacije su direktno u užoj oblasti (fitoterapija/farmakognozija sa kardiovaskularnim ishodima), a kliničko-farmaceutski radovi potvrđuju sposobnost povezivanja farmakoterapije sa objektivnim ishodima u nastavi i istraživanju. Navedena sprovedena alate i objavljena istraživanja u kojima je kandidat autor, potvrđuje sve relevantne kriterijume kvaliteta i uskladenost sa užom naučnom oblastu i ciljevima konkursa iz izbor u akademsko zvanje.

Naučno-istraživački rad **dr Marije Đuranović** fokusiran je na oblast farmaceutske tehnologije i biofarmaceutike sa naglaskom na 3D štampu dozirnih oblika i optimizaciju oslobađanja leka. Kandidatkinja kombinuje *in vitro*–*in silico* pristup, strukturne parametre „printleta“ i algoritamske alate (deep learning za procenu štampanja), čime demonstrira metodološku širinu i orijentisanost ka Quality-by-Design logici. Autorski iskaz je analiziran kroz pojedinačne radove na relevantnoj listi:

Q1: *International Journal of Pharmaceutics* (2021) – sistematski povezuje izbor superdezintegranta sa kinetikom oslobađanja u FDM tabletama, verifikujući prediktivnost *in silico* modela. Relevantno za dizajn oralnih formi.

Q1: *International Journal of Pharmaceutics* (2020) – pokazuje kako varijable formulacije i geometrije (npr. infill, debljina sloja) kontrolišu produženo oslobađanje u FDM „printletima“; pruža tehnološku matricu za prilagođavanje ER profila pacijentu.

Bibliometrijsko jezgro (dva Q1 rada) je visokog ranga u oblasti farmaceutске tehnologije i pokazuje metodološku zrelost, ali ti radovi nemaju tematsku povezanost sa oblastima konkursa: Klinička farmacija, Farmakoterapija, kao i Farmakognozija. U dostavljenim radovima nema istraživanja kliničko-farmaceutskih ishoda, terapijskih protokola, racionalne farmakoterapije, farmakoepidemiologije, ni evaluacije efikasnosti/bezbednosti lekova u kliničkom kontekstu, kao ni radova o biljnim drogama/ekstraktima, hemotipovima, fitohemijskim/profilima bioaktivnih supstanci, niti o farmakološkim efektima i kliničkoj primeni biljnih pripravaka. Shodno tome, naučni opus kandidatkinje je tematski izvan oblasti definisanih konkursom.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

**Dr Miloš Krivokapić** je angažman kao saradnik u nastavi započeo 2016. godine na predmetima: Osnove farmaceutskog menadžmenta, Klinička farmacija, Farmakologija I i II,

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

#### Dr Miloš Krivokapić

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 11           |                | 11     | 31,76        |                | 31,76  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          |              |                |        | 5            |                | 5      |
| UKUPNO                    | 11           |                | 11     | 36,76        |                | 36,76  |

#### Dr Marija Đuranović

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 10           |                | 10     | 25,95        |                | 25,95  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          |              |                |        | 5            |                | 5      |
| UKUPNO                    | 10           |                | 10     | 30,95        |                | 30,95  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu s Uslovima za izbor u zvanje i praksom ocenjivanja (tematska podudarnost sa užim naučnim oblastima konkursa, kvalitet i kontinuitet naučnog opusa, bibliometrijska vrednost i pedagoška pokrivenost), prednost dajem **dr Milošu Krivokapiću**. Kandidat **dr Miloš Krivokapić** ostvaruje veći ukupan broj bodova i ima veći broj radova na relevantnim listama upravo u užoj naučnoj oblasti konkursa.

Za Dr Mariju Đuranović konstatuje se ispunjenost opštih naučnih uslova; međutim, taj opus nije tematski povezan sa traženim oblastima konkursa.

Na osnovu svega navedenog, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se **dr Miloša Krivokapića** izabere u zvanje docenta za predmete iz uže naučne oblasti Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija.

#### RECENZENT

prof. dr Tamara Nikolić Turnić  
Kragujevac

#### IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata, Univerziteta Crne Gore broj: 1320/13-14 dana 01.10.2025. godine imenovana sam za člana recezentske Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za predmete iz oblasti: **Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija**. Na Konkurs koji je objavljen 02.05.2025. godine blagovremeno su se javili kandidati dr sc Miloš Krivokapić i dr sc Marija Đuranović.

#### I OCJENA USLOVA

#### ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

**Dr sc Miloš Krivokapić** je magistrirao na Farmaceutskom fakultetu, Univerzitet Beograd, 2015. godine; Odbranio doktorski rad 2021. godine sa tezom u oblasti bioloških efekata biljnih

Farmakokinetika, a kao saradnik u nastavi sa doktoratom od 2023. godine na predmetima Klinička farmacija, Fitoterapija i Farmakognozija I i II. Kandidat je dostavio Predlog Veća Medicinskog fakulteta za kvalitet pedagoškog rada na predmetima Klinička farmacija, Fitoterapija, Farmakognozija I, sa dodeljenih 5 bodova. Na osnovu navedenog pedagoški rad kandidata ocenjujem kao uspešan.

**Dr Marija Đuranović** je angažman kao saradnik u nastavi započela 2022. godine na predmetima: Farmaceutska analiza i kontrola lekova, Toksikologija sa analitikom, Farmaceutska praksa i Biofarmacija sa farmakokinetikom, a kao nastavnik na predmetu Veštine komunikacije u farmaciji od 2023. godine. Kandidatkinja je dostavila Predlog Veća Medicinskog fakulteta za kvalitet pedagoškog rada na predmetu Veštine komunikacije u farmaciji, sa dodeljenih 5 bodova. Na osnovu navedenog pedagoški rad kandidata ocenjujem kao uspešan.

ekstrakata (*Allium ursinum*), pod nazivom "Ispitivanje antimikrobnih, antiinflamacijskih, antioksidativnih i kardioprotektivnih efekata ekstrata sremsa *Allium ursinum* L" dana 16.07.2021. godine. U radnoj biografiji kombinovani regulatori, industrijski i akademski angažmani. Od 2016. uključen u izvođenje nastave kao saradnik a do 2023. godine kao saradnik u nastavi sa doktoratom na predmeta Klinička farmacija, Fitoterapija i Farmakognozija. Trenutno zaposlen kao konsultant kompanije Altmed doo.

**Dr sc Marija Đuranović** je završila akademske studije na programu Farmacija, na Medicinskom fakultetu, UCG, 2018. godine. Specijalizirala industrijsku farmaciju 2021 na Farmaceutskom fakultetu, Beograd. Odbanila doktor rad iz farmaceutске tehnologije pod nazivom "Razvoj formulacija i postupka 3D štampe tableta sa ciljanim profilima oslobađanja paracetamola izrađenih tehnikom deponovanja istopljenog filameta" dana 03.03.2023. Iskustvo u CINMED-u, apotekarskoj praksi i nastavi od 2022. godine iz tehnološko-analitičkog bloka.

#### ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Iz priložene klasifikacione bibliografije naučno-istraživačkih radova **dr sc Miloš Krivokapić** koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i prezentovani na međunarodnom naučnom skupu, može se zaključiti da je dosadašnja istraživačka djelatnost bila uspešna. Naime, kandidat Krivokapić je do sada objavio: 2 rada sa renomirane WoS liste u kategoriji Q1, 2 rada sa renomirane WoS liste u kategoriji Q2, 3 rada sa renomirane WoS liste u kategoriji Q3, 1 rada sa renomirane WoS liste u kategoriji Q4, 2 rada u međunarodnim časopisima koji nisu indekisirani Q5 i 1 naučni rad na međunarodnom naučnom skupu. Na osnovu ovih radova se može zaključiti da je su istraživanja usmjerena na biljni materijal i ekstrakte (fitoterapijsko/farmakognozijsko jezgro) sa mjerljivim biomedicinskim ishodima relevantnim za kliničku farmaciju (funkcionalni kardiovaskularni parametri, oksidativni stres, antimikrobni lijekovi i racionalna primjena). Jezgro publikacija je u Q1/Q2 časopisima, kandidat radi serijske projekte koji prate istu naučnu liniju i progresivno je proširuje. Metodološke

karakteristike ukazuju na validirane in vivo modele, multiparametarska mjerenja sa jasnom interpretacijom mehanizma dejstva.

Istraživački profil je neposredno u onome što konkurs traži.

U svom naučno-istraživačkom radu **dr sc Marija Đuranović** je do sada objavila: 2 rada sa renomirane WoS liste u kategoriji Q1, 2 rada u časopisima nacionalnog značaja kategorije Q6 i 6 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima. Na osnovu radova koji pripadaju WoS listi Q1 može se zaključiti da je oblast naučnog interesovanja kandidatkinje Dr sc Marija Đuranović, farmaceutska

tehnologija. Iako bibliometrijski sadržajan, ovaj naučnoistraživački rad nije usmjeren na oblast predmeta konkursa.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Na osnovu Prijedloga Vijeća Medicinskog fakulteta za Kvalitet pedagoškog rada oba kandidata su ocijenjena sa najvećom ocjenom 5.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

#### Dr sc Miloš Krivokapić

| DJELATNOST             | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                        | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 11     |                | 31,76  |
| PEDAGOŠKI RAD          |                |        |                | 5      |
| UKUPNO                 |                | 11     |                | 36,76  |

#### Dr sc Marija Đuranović

| DJELATNOST             | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                        | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 10     |                | 25,95  |
| PEDAGOŠKI RAD          |                |        |                | 5      |
| UKUPNO                 |                | 10     |                | 30,95  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljnog uvida u prijave na konkurs i analize dostavljene dokumentacije koja se odnosi na stepen obrazovanja, naučno-istraživački i pedagoški rad, konstatujem da oba prijavljena kandidata ispunjavaju uslove saglasno Mjerilima za izbor u zvanje. Cijeneći da veći broj poena ima kandidat **dr sc Miloš Krivokapić** a ujedno su mu radovi vezani za predmete iz Konkursa sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu, Univerziteta Crne Gore da **dr sc Miloša Krivokapića** izabere u zvanje **docenta** za predmete iz oblasti **Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija** na Medicinskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

#### RECENZENT

Prof. dr Zorica Potpara  
Medicinski fakultet UCG

## R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore)** na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 27. decembra 2024. godine. Na raspisani Konkurs javila su se dva kandidata i to:

**DR DRAGUTIN PAPOVIĆ** i  
**DR VASILJ JOVOVIĆ**

**Kandidat: DR DRAGUTIN PAPOVIĆ**

## BIOGRAFIJA

Dragutin Papović je rođen 5.09.1980. u Vrbasu. U Nikšiću živi od 1981. Osnovnu školu i Gimnaziju završio je u Nikšiću. Dobitnik je diplome „Luča“. Diplomirao je 2003. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Odsjek za istoriju i geografiju), sa

prosječnom ocjenom 9,5. Magistrirao je 2007. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu (Odsjek za istoriju), na temi „Protivnici vlasti u Crnoj Gori 1945 – 1948“. Prosječna ocjena na magistarskim studijama je 9,33. Doktorirao je 26.12.2013. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na temi „Intelektualci i vlast u Crnoj Gori 1945-1990“.

## PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 2003. do 2013. godine bio je saradnik u nastavi, a od 2014. godine angažovan je kao honorarni nastavnik na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Od 2007. do 2011. godine bio je i sekretar Studijskog programa za istoriju. U ljetnjem semestru studijske 2013/2014. godine pod mentorstvom je izvodio predavanja na predmetima: Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV vijeka i Pomoćne istorijske nauke II. Tokom studijskih 2014/15, 2015/16. i 2016/17. godine izvodio je predavanja na predmetima na Osnovnim studijama Istorije: Istorija Crne Gore do kraja XII vijeka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV vijeka, Pomoćne istorijske nauke I, Pomoćne istorijske nauke II, Istorijaska geografija I i Istorijaska geografija II, kao i na predmetima na Specijalističkim studijama Istorije: Teorijske osnovne metodike istorije i Metodika nastave istorije sa školskim radom. Tokom studijske 2017/18, 2018/19. i 2019/20. godine izvodio je predavanja na predmetima na osnovnim studijama Istorije: Istorija Crne Gore do kraja XII vijeka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV vijeka i Istorijiski praktikum III. U zvanje docenta Univerziteta Crne Gore za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija na Filozofskom fakultetu izabran je 4. juna 2020. godine. Izvodi nastavu na predmetima na osnovnim studijama: Istorija starog vijeka (Stari istok), Istorija Starog vijeka (Grčka i Rim), Istorija Crne Gore do kraja XII vijeka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV vijeka i Istorijiski praktikum III. Od 2014. godine učestvuje u radu Centra za geopolitiku na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Jedan je od urednika naučnog časopisa „Montenegrin Journal of Social Sciences (MJSS)“. Član je Odbora za istoriju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Tokom 2015. i 2016. obavljao je funkciju generalnog direktora Direktorata za odnose sa vjerskim zajednicama

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Autorske naučne monografije                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| M3 Monografija nacionalnog značaja                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., Rasprave o istoriji Duklje i Dukljana, Podgorica, 2024, 289 strana, Matica crnogorska, (ISBN 978-9940-39-067-9).                                                                                                                                                                                                                                    | 4                   | 4            |
| 2.                                                                                                        | Papović, D., Vjerske zajednice i nacionalizmi u Crnoj Gori (1965–1990), Podgorica, 2022, 317 strana, Matica crnogorska, (ISBN 978-9940-39-045-7)                                                                                                                                                                                                                 | 4                   | 4            |
| Radovi u naučnim časopisima                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., The last decades of the state of Duklja (Dioclia), <i>Acta Histriae</i> , 32, 2024, 3, str. 433-452. (Slovenija), (ISSN: 1318-0185).                                                                                                                                                                                                                | 15                  | 15           |
| 2.                                                                                                        | Papović, D., Cold war diplomacy and US – socialist Yugoslavia fruitful relations: an examination of the establishment of US – Montenegro cooperation in 1980, <i>Acta Histriae</i> , 31, 2023, 1, str. 139-162. (Slovenija), (ISSN: 1318-0185).                                                                                                                  | 15                  | 15           |
| Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., Popović, O., Collaborazione tra Montenegro e Puglia 1973-1980, <i>Nuova rivista storica</i> , CVIII, 1, 2024, str. 253-285. (Italija), (ISSN: 0029-6236)                                                                                                                                                                                            | 6                   | 6            |
| Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., O nasljedstvu Balše III Balšića, <i>Radovi Zavoda za hrvatsku povijest</i> , 53, 2/2021, str. 47-67. (Hrvatska), (ISSN: 0353-295X)                                                                                                                                                                                                                  | 4                   | 4            |
| 2.                                                                                                        | Papović, D., Rimska i vizantijska Dalmacija na prostoru Crne Gore do sredine XIII vijeka, <i>Montenegrin journal for social science (MJSS)</i> , 8, 2024, 1, str. 51-82. (Crna Gora), (ISSN: 2536-5592).                                                                                                                                                         | 4                   | 4            |
| 3.                                                                                                        | Papović, D., Administrativno-teritorijalna podjela i lokalna samouprava u Crnoj Gori 1945-1963, <i>Montenegrin journal for social science (MJSS)</i> , 4, 2020, 1, str. 35-57. (Crna Gora), (ISSN: 2536-5592).                                                                                                                                                   | 4                   | 4            |
| 4.                                                                                                        | Papović, D., „Ekumenistička“ politika Katoličke crkve u Crnoj Gori (1965-1970), <i>Časopis za suvremenu povijest</i> , 53, 2/2021, str. 489-516. (Hrvatska), (ISSN: 0590-9597)                                                                                                                                                                                   | 4                   | 4            |
| 5.                                                                                                        | Papović, D., Kulturne i naučne institucije socijalističkog perioda, <i>Montenegrin journal for social science (MJSS)</i> , 6, 2022, 1, str. 93-104. (Crna Gora), (ISSN: 2536-5592).                                                                                                                                                                              | 4                   | 4            |
| 6.                                                                                                        | Papović, D., Uspostavljanje trgovinskih odnosa između SR Crne Gore i pokrajina SR Njemačke: Hamburga, Baden-Wurtenberga i Bremena (1977–1983), <i>Časopis za suvremenu povijest</i> , 55, 1/2023, str. 113-144. (Hrvatska), (ISSN: 0590-9597).                                                                                                                   | 4                   | 4            |
| 7                                                                                                         | Papović, D., Odnosi Crne Gore i Albanije tokom 70-ih i početkom 80-ih godina XX vijeka, <i>Montenegrin journal for social science (MJSS)</i> , 7, 2023, 2, str. 127-162. (Crna Gora), (ISSN: 2536-5592).                                                                                                                                                         | 4                   | 4            |
| Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., Rimsko-vizantijska provincija Prevalis od početka IV do početka VII vijeka, <i>Matica</i> , 98, 2024, str. 129-172. (Crna Gora), (ISSN: 1450-9059).                                                                                                                                                                                                 | 2                   | 2            |
| 2.                                                                                                        | Papović, D., Srpski kleronacionalizam i pojava ideje o obnovi Crnogorske pravoslavne crkve, <i>Matica</i> , 81, 2020, str. 203-242. (Crna Gora), (ISSN: 1450-9059).                                                                                                                                                                                              | 2                   | 2            |
| 3.                                                                                                        | Papović, D., Glavne odlike međunarodnih odnosa SR Crne Gore (1974-1980), <i>Matica</i> , 89, 2022, str. 197-242. (Crna Gora), (ISSN: 1450-9059).                                                                                                                                                                                                                 | 2                   | 2            |
| 4.                                                                                                        | Papović, D., Saradnja Crne Gore sa zemljama u razvoju do početka 80-ih godina XX vijeka, <i>Matica</i> , 94, 2023, str. 185-198. (Crna Gora), (ISSN: 1450-9059).                                                                                                                                                                                                 | 2                   | 2            |
| Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | Papović, D., Politička, ekonomska i društvena situacija u Crnoj Gori uoči AB revolucije, <i>Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa „Crna Gora tri decenije nakon rušenja Berlinskog zida – od AB revolucije do NATO-a“</i> , Nikšić, 6. i 7. novembra 2019. godine, Matica crnogorska, Podgorica, 2020, str. 7 -23. (Crna Gora), (ISBN: 978-9940-39-027-3) | 2                   | 2            |

| K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                                                | Papović, D., Tribina na temu „Država Duklja u X vijeku“, Podgorica, CANU, 14. X 2024.                                                                                                                                                                                                                       | 0.2                 | 0.2          |
| 2.                                                                | Papović, D., Kulturne i naučne institucije Crne Gore socijalističkog perioda“, Saopštenje na naučnoj konferenciji „Postsocijalistički identitet Crne Gore“ u organizaciji Filozofskog fakulteta Crne Gore, Podgorica, 2021.                                                                                 | 0.2                 | 0.2          |
| Stručne monografije i knjige                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |              |
| S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                | Andrijašević, M. Živko, Folić Zvezdan, <i>Papović Dragutin</i> , Tepavčević Ivan, Istorija crnogorske elektroprivrede, Nikšić, 2020, 288 strana, Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić, (ISBN 978-9940-9295-1-0).                                                                                             | 1                   | 0.5          |
| Uređivačka i recenzentska djelatnost                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |              |
| R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                | Montenegrin journal for social science (MJSS), (Crna Gora), (ISSN: 2536-5592).                                                                                                                                                                                                                              | 2                   | 2            |
| Projekti                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |              |
| I9 Učešće u nacionalnom naučnom projektu                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                | U Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti učestvuje u projektu objavljivanja Zbornika dokumenata za istoriju Crne Gore XV – XVII vijeka (knjiga I i II) na osnovu rukopisnog zbornika “Privilegia della Citta di Cattaro” I-XVIII koji se nalazi u Arhivu Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti (HAZU). | 2                   | 2            |
| 2.                                                                | Član Redakcije Leksikona crnogorskih dinastija: naučni projekat u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti                                                                                                                                                                                                  | 2                   | 2            |

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| 2. PEDAGOŠKA DJELATNOST                                |                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Priručnici                                             |                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas      |                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Andrijašević Živko, Borozan Đorđe, <i>Papović Dragutin</i> , Rastoder Šerbo, Šćekić Milan, Vukićević Boris, Leksikon crnogorskih dinastija, Podgorica, 2023, CANU, ISBN: 978-86-7215-528-0.                      | 1                   | 0,5          |
| Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena) |                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| P10 Na master studijama                                |                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Mentor master rada pod nazivom “Kulturni i trgovački odnosi Ilira i Grka do pada Ilirske kraljevine” Balše Kovačevića studenta akademskih postdiplomskih studija Studijskog programa za istoriju (februar 2024.) | 2                   | 2            |
| Kvalitet nastave                                       |                                                                                                                                                                                                                  |                     |              |
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                                                                                                                                                  | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Potvrda o kvalitetu pedagoškog rada u anketama studenata izdata od Filozofskog fakulteta 2.12.2024., br. 03-4356                                                                                                 | do 5                | 5            |

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 19             | 47     | 82,4           | 159,4  |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 3              | 8      | 7,5            | 9,5    |
| 4. STRUČNI RAD            | 4              | 8      | 6,5            | 13     |
| UKUPNO                    | 26             | 63     | 96,4           | 181,9  |

**Kandidat: DR VASILJ JOVOVIĆ****БИОГРАФИЈА**

Рођен сам 20. септембра 1970. године у Никшићу. Основно образовање стекао сам у ОШ „Ратко Жарић“-Никшић. Средњу школу - Средњошколски центар, одсек природно математички завршио сам у мјесту рођења. Филозофски факултет у Никшићу, одсек историја – географија уписао сам школске 1993/94. године, а завршио школске 1999/00. године са средњом оцјеном 9,70. Историјску групу предмета сам положио са највишим оцјенама. Дипломски рад из националне историје средњег вијека „Стефан Душан и грађански ратови у Византији 1341- 1355“ узео сам код академика Богумила Храбака, а радио сам под менторством проф. др Бранислава Ковачевића и одбранио са оцјеном 10. Током студирања обављао сам дужност студента продекана на Филозофском факултету у Никшићу у периоду од 1997/2000. године.

Завршио сам „Летњу школу палеографије, дипломатике и архивистике – латинска палеографија“ у Котору 2001. године код професора др Хорста Ензесбергера са Универзитета у Бамбергу.

Положио сам 24. 04. 2004. године стручни испит прописан Правилником о полагању стручног испита наставника, са просјечном оцјеном 5. Посједујем лиценцу за рад у образовно-васпитној установи.

Положио сам стручни библиотекарски испит пред Комисијом за полагање стручног библиотекарског испита при Централној народној библиотеци „Ђурђе Црнојевић“ 28. маја 2008. године. Радио сам на преузимању и уређивању легата Драгице Шуковић Војиновић. Организовао сам презентацију EBSCO базе и регионалног менаџера EBSCO Publishing за југоисточну Европу, у новембру 2009. године на Филозофском факултету у Никшићу. Организовао сам учешће Филозофског факултета на међународним сајмовима књига у Подгорици 2009, 2010 и 2011. године, као и промоције издања Филозофског факултета и његових професора.

Магистарске студије уписао сам 2005. године на Филозофском факултету у Новом Саду из области медијевистике – средњовјековна историја, националне историје средњег вијека, гдје сам и магистрирао 9. марта 2011. године темом „Балшићи и Котор“ под менторством проф. др Ненада Лемајића и стекао академски степен магистра историјских наука. На магистарским студијама полагао сам испите из: Националне историје средњег вијека, Опште историје средњег вијека, Помоћних историјских наука (латинска и старословенска палеографија, дипломатика, хронологија и др.), Методологије историјских наука, Технике научног рада, енглеског и латинског језика.

Докторске студије уписао сам 2012. године на Филозофском факултету у Новом Саду из области медијевистике – средњовјековна историја, националне историје средњег вијека, гдје сам 23. јуна 2016. године одбранио докторску дисертацију под насловом „Средњовјековне историјске теме у периодици на простору Црне Горе 1835-1941. године“ под менторством проф. др Снежане Божанић и стекао академски степен доктора историјских наука.

У периоду од 1997. до 1999. године као студент продекан био сам члан Научно - наставног Вијећа Филозофског факултета, а у периоду од 2006. до 2011. године као представник сарадника у Вијећу Филозофског факултета у Никшићу.

Био сам члан акредитационог тијела за акредитацију/реакредитацију студијских програма за класичне науке и специјалистичких студија библиотекарства и архивистике.

Члан сам више од шездесет Комисија за одбрану специјалистичких дипломских радова на студијским програмима историје и географије.

Као студент продекан организовао сам одласке студената и професора Филозофског факултета на представе Црногорског народног позоришта у периоду 1997/2000 године.

Организатор сам више теренских научних екскурзија за студенте студијских програма историје и географије Филозофског факултета у Никшићу: Сарајево- Златибор 2008. године, Грчка 2009. године, Истанбул 2010. године, Праг 2011.

године, Нови Сад 2012. године, Минхен 2012. године, Јасеновац - Загреб 2013. године и др.

Приређивач сам тестова из историје и оцјењивач на Државном такмичењу у знању које је спроводио Испитни центар Црне Горе од 2011 до 2015. године.

Уредник сам едиције зборника „У спомен и славу Светог Јована Владимира“ (девет књига, 2016-2019), као и зборника радова са међународних научних скупова: „Свети Јован Владимир кроз вјекове – историја и предање (1016-2016)“, „Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV вијек - 1830)“, „Свети Василије Острошки – 350 година од престављења“ и „Ловћенска капела“. Члан сам организационог и научног одбора научних скупова: „Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV вијек - 1830)“, „Свети Василије Острошки – 350 година од престављења“, „160 година високошколског образовања у Црној Гори и прве богословске школе 1863-2023“ (2023), „Манастир Светог Арханђела Михаила на Превлаци и Зетска митрополија“ (2024). Члан сам уређивачког одбора: „Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића“, „Манастир Свете Тројице – Стањевићи 1338-2018“.

Више пута био сам учесник Међународне духовне академије Св. Јевстатије Превлачки у манастиру Св. Арханђела Михаила – Михолска Превлака (Тиват).

Ангажован сам на пројекту истраживања геноцида на просторима бивше Југославије чији су носници Музеј жртава геноцида у Београду и Институт за српску културу из Никшића.

Био сам члан Организационог одбора за обиљежавање 50 година постојања и рада Дома ученика и студената „Браћа Вучинић“ 1998. године.

Био сам члан Комисије за избор декана Филозофског факултета у периоду од 2011. до 2014. године.

Члан сам Удружења библиотекара Црне Горе, а једно вријеме сам био и члан Комисије за високошколске библиотеке.

Члан сам уредништва у часописима „Српска баштина“ Никшић, „Светигора“ и „Свевиће“.

Члан сам и сарадник Друштва за античке студије Србије (Београд), као и Друштва пријатеља Свете Горе Атонске (Београд).

Члан сам Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори.

Учествовао сам на више међународних научних скупова, округлих столова, конференција, симпозијума, промоција, академија, семинара, радио и ТВ емисија. Одржао сам многобројна предавања, бесједе и промоције. Аутор сам више десетина радова из области медијевистике, националне историје Црне Горе у старом, средњем и новом вијеку и савременом добу, историјске географије, методике наставе историје и географије, библиотекарства и архивистике. Владам основним знањем енглеског језика.

**ПОДАЦИ О РАДНИМ МЈЕСТИМА И ИЗБОРИМА У ЗВАЊА**

Од 01. 07. 2000. до 31. 10. 2002. године радио сам на радном мјесту приправника у Историјском Институту Црне Горе у Подгорици.

У периоду од школске 2002/03. до 2004/05. године радио сам као професор историје и географије у ЈУ Електро-металуршкој и ЈУ Машинско - металско школи.

У школској 2002/03. године ангажован сам хонорарно као асистент сарадник на Филозофском факултету у Никшићу на предметима: Општа историја старог вијека и Општа историја средњег вијека. Од школске 2004/05. до 2005/06. године ангажован сам као хонорарни сарадник на студијском програму за историју на предметима: Општа историја старог вијека, Општа историја средњег вијека, Историја Византије, Историја јужнословенских држава до кр. XII вијека, Историја јужнословенских држава од краја XII до краја XV вијека, Методика наставе историје и Историја Црне Горе у старом и средњем вијеку.

Од 05. 10. 2006. године до 28. августа 2017. године године сам ангажован на Филозофском факултету у Никшићу на одређено вријеме са пуним радним временом. Држао сам часове вјежби из предмета: Општа историја старог вијека - Стари Исток, Општа историја старог вијека - Грчка и Рим, Историја Балкана у средњем вијеку I и II, Историја Црне Горе у средњем вијеку I и II, Историја Црне Горе од најстаријих

времена до kraja XII vijeka, Историја Црне Горе од краја XII до краја XV vijeka, Помоћне историјске науке I и II, Историјска географија I и II на студијском програму за историју – основне студије, Источно питање и Историја Медитерана на студијском програму за историју – специјалистичке студије, као и Идентитет Црне Горе и Методика наставе познавања природе и друштва са школским радом на студијском програму за географију – специјалистичке студије.

Од 1. јуна 2006. године до 1. октобра 2011. године хонорарно сам обављао послове библиотекара управника Библиотеке Филозофског факултета.

Од 2017. године изводим хонорарно наставу на Богословији „Свети Петар Цетињски“ на предмету Општа историја. Био сам директор ЈУ Средња Економско-гоститељска школа у Никшићу 2021. године.

Од јесени 2021. године поново сам ангажован на Филозофском факултету у Никшићу као сарадник у настави гдје изводим вјежбе на предметима: Општа историја старог вијека – Стари Исток, Општа историја старог вијека – Грчка и Рим, Општа историја средњег вијека, Историја Византије, Историја Балкана у средњем вијеку I, Историја Балкана у средњем вијеку II, Помоћне историјске науке I, Помоћне историјске науке II, Историја Црне Горе до краја XII вијека, Историја Црне Горе од краја XII до краја XV вијека и Историја Југославије II на основним студијама и Културно наслеђе Црне Горе I (антички и средњовјековни период) на мастер студијама.

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Autorske naučne monografije                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |              |
| M3 Monografija nacionalnog značaja                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2020) <i>Свети Јован Владимир – светитељ и владар</i> . Институт за српску културу, Никшић, 214 стр. УДК 271.2-36:929 Јован Владимир свети, ISBN 978-9940-720-48-3, COBISS.CG-ID 14459396                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 4                   | 4            |
| Radovi u naučnim časopisima                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2024) Историографија о средњовјековним црквама и манастирима басена Скадарског језера. <i>Зограф</i> , св. 48, Београд. (АНЦИ), УДК: 7 (091) "04-17", ISSN 0350-1361=Зограф, COBISS.SR-ID 1617106 (достављена потврда од Уредника да је рад прихваћен за штампу)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 15                  | 15           |
| 2.                                                                                                        | <b>Premović, M., Jovović, V.</b> (2024) Apprentices from the Zeta Littoral in Late Medieval Ragusa. <i>Acta Histriae</i> , 32-2, Koper, pp. 247-270. (SSCI, ANCI), UDC: 94(05) ISSN 1318-0185, e-ISSN: 2591-1767, DOI: 10.19233/AH.2024.10 (izjava o vodećem autorstvu) <a href="https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/12/Acta-Histriae-32-2024-2-Marijan-Premovi%C4%87-Vasilj-Jovovi%C4%87.pdf">https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/12/Acta-Histriae-32-2024-2-Marijan-Premovi%C4%87-Vasilj-Jovovi%C4%87.pdf</a> <a href="https://zdjp.si/en/acta-histriae-32-2024-2/">https://zdjp.si/en/acta-histriae-32-2024-2/</a> | 15                  | 15           |
| Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2014) Средњовјековни манастири у скадарском басену у периодици на простору Црне Горе од 1835. до 1941. године. <i>Истраживања</i> , Филозофски факултет у Новом Саду - одсек за историју, бр. 25, стр. 293-300. UDC 27-523.6(497.16)"1835/1941", ISSN 0350-2112 (Штампамо изд.), ISSN 2406-1131(Online), COBISS.SR-ID 17763584 <a href="https://doi.org/10.19090/i.2014.25.293-300">https://doi.org/10.19090/i.2014.25.293-300</a>                                                                                                                                                                        | 4                   | 4            |
| 2.                                                                                                        | <b>Јововић В.,</b> (2014) Средњовјековни црквени споменици Боке Которске. <i>Радови, часопис за хуманистичке и друштвене науке</i> , Универзитет у Бањој Луци - Филозофски факултет, бр. 19, стр. 145-154. УДК 271.222(497.6БокаКоторска)-523.4/6."04/14", doi 10.7251/RAD1901145J COBISS.RS-ID 4613400, ISSN 1512-505X e-ISSN 2303-5595                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 4                   | 4            |
| 3.                                                                                                        | <b>Jovović V.</b> (2015) Odnosi Đurađa II Stracimirovića Balšića sa Osmanskim Turcima 80-tih godina XIV vijeka. <i>Prilozi</i> , Institut za historiju – Univerzitet u Sarajevu, br. 44, str. 9-21. UDC 94(497.16)"13", ISSN 0350 1159, COBISS.CG-ID 23652614 <a href="https://prilozi.iis.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/05/Prilozi-44.pdf">https://prilozi.iis.unsa.ba/wp-content/uploads/2023/05/Prilozi-44.pdf</a> <a href="https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=303928">https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=303928</a>                                                                             | 4                   | 4            |
| 4.                                                                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2016) Свети Јован Владимир у црногорској периодици између два свјетска рата (1918-1941). <i>Црквене студије</i> , бр. 13, стр. 237-251. (ErihPlus), УДК 050(497.16)"1918/1941" 886.1.09 Јован Владимир, свети :050(497.16), ISSN 1820-2446 = Црквене студије, COBISS.SR-ID 115723532 <a href="https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/198">https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/198</a>                                                                                                                                                | 4                   | 4            |
| 5.                                                                                                        | <b>Jovović, V.</b> (2017) Contacts between Duklja/Zeta and the Apennine Peninsula in the Middle Ages as a Topic in Montenegrin Periodicals in 1835–1941. <i>Balkanica</i> , XLVIII, pp. 229-242. (ESCI) UDC050(497.16)"1835/1941" 930.85(497.16:450)"1835/1941" 008(497.16:450)"1835/1941", ISSN 0350-7653 eISSN 2406-0801, COBISS.SR-ID 256014604 <a href="https://doiserbia.nb.rs/Article.aspx?id=0350-76531748229J">https://doiserbia.nb.rs/Article.aspx?id=0350-76531748229J</a>                                                                                                                                          | 4                   | 4            |
| 6.                                                                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2018) Помени Божидара и Вићенца Вуковића у црногорској периодици (1935-1941). <i>Црквене студије</i> , бр. 15, стр. 217-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 4                   | 4            |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                            |                     |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                              | 232. (ErihPlus), УДК 070(497.16)"1835/1941", ISSN 1820-2446, COBISS.SR-ID 525112981<br><a href="https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/423">https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/423</a>                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                     |
| 7.                                           | <b>Јововић, В.</b> (2018) Досадашња истраживања геноцида у Велици (28. јула 1944. године). <i>Годишњак за истраживање геноцида</i> , бр. 10, стр. 83-110. УДК94(497.16)"1944", УДК341.322.5(497.16)"1944", УДК341.485(=163.41)(497.16)"1944", COBISS.SR-ID 260903948, ISSN 2406-2901                                                                                                                                                                                                          | 4                          | 4                   |
| 8.                                           | <b>Јововић, В.</b> (2019) Култ Светог Саве у периоду Петровића Његоша. <i>Црквене студије</i> , бр. 16/1, стр. 255-270. (ErihPlus), УДК 271.2-282.5;271.2-36:929 <i>Сава, свети</i> , ISSN 1820-2446= Crkvene studije, COBISS.SR-ID 115723532<br><a href="https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/226">https://crkvenestudije-churchstudies.com/index.php/studies/article/view/226</a>                                                                        | 4                          | 4                   |
| 9.                                           | <b>Јововић, В.</b> (2019) Геноцид у Пиви 1943. године. <i>Годишњак за истраживање геноцида</i> , бр. 11, стр. 89-120. УДК 341.322.5(497.16)"1943", УДК94(497.16)Пива)"1943", COBISS.SR-ID 275734028, ISSN 2406-2901                                                                                                                                                                                                                                                                           | 4                          | 4                   |
| <b>Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2010) Kulturno-istorijsko nasljeđe Balšića. <i>Архивски записи</i> , XVII/1, стр. 21-33. UDC 930/85(497.16)"1360/1421" ISSN 0353-7404 = Архивски записи (Цетиње), COBISS.CG-ID 08216592                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                          | 2                   |
| 2.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2010) Uloga biblioteke u Bolonjskom procesu, U: Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa: Naučnoistraživački rad na Univerzitetu u funkciji nastave i iskustva sa primjenom Bolonjske deklaracije, 4. i 5. novembar 2010. godine. Filozofski fakultet Nikšić. <i>Sociološka luča</i> , br. 1, str. 294-302. UDK 027.7(497.16), ISSN 1800-6167                                                                                                                         | 2                          | 2                   |
| 3.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2011) Odnosi Sandalja Hranića i Balšića oko Kotora krajem XIV i početkom XV v. <i>Архивски записи</i> , XVIII/1, стр. 149-154. UDC 94(497.16)"13/14", ISSN 0353-7404= Архивски записи (Цетиње), COBISS.CG-ID 08216592                                                                                                                                                                                                                                                     | 2                          | 2                   |
| 4.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2011) Balšići (porijeklo i dinastička vlast). <i>Токови</i> , бр. 1-2, стр. 137-147. UDK 949.716, ISSN 0350-8366= Токови (Беране), COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2                          | 2                   |
| 5.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2011) Biblioteka Filozofskog fakulteta u Bolonjskom procesu. <i>Васпитање и образовање</i> , бр. 3, стр. 165-172. UDC 027.7(497.16), ISSN 0350-1094, COBISS.CG-ID 19651600                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2                          | 2                   |
| 6.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2012) Izdanja Instituta Filozofskog fakulteta u Nikšiću u funkciji nastave i njihova popularizacija. <i>Васпитање и образовање</i> , бр. 1, стр. 207-212. UDC 378.4:655.41(497.16), ISSN 0350-1094, COBISS.CG-ID 20380688                                                                                                                                                                                                                                                 | 2                          | 2                   |
| 7.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2012) Radić Crnojević i Balšići oko Kotora. <i>Токови</i> , бр. 1, стр. 193-201. UDK 949.716, ISSN 0350-8366= Токови (Беране), COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2                          | 2                   |
| 8.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2012) Geografske ekskurzije i terenski rad u funkciji nastave – na primjeru studijskog programa za geografiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. <i>Васпитање и образовање</i> , бр. 3, стр. 207-212. UDC 378:[371.3:91(497.16), ISSN 0350-1094, COBISS.CG-ID 5080845                                                                                                                                                                                                       | 2                          | 2                   |
| 9.                                           | <b>Jovović, V.</b> (2013) Kulturno-istorijski sadržaji središnje Hrvatske kroz terensku nastavu (prilog za istorijsku geografiju Hrvatske). <i>Токови</i> , бр. 1, стр. 189-205. UDK 911.2(497.16), ISSN 0350-8366= Токови (Беране), COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                    | 2                          | 2                   |
| 10.                                          | <b>Jovović, V.</b> (2013) Milanski edikt i provincija Prevalis. <i>Токови</i> , бр. 2, стр. 101-115. UDK 850.85, ISSN 0350-8366= Токови (Беране), COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2                          | 2                   |
| 11.                                          | <b>Jovović, V.</b> (2013) Pomeni Balšića i Osmanskih Turaka u crnogorskoj periodici (Grlica i Orlić). <i>Васпитање и образовање</i> , бр. 3, стр. 191-202. UDC 371.4:655.41(497.16), ISSN 0350-1094, COBISS.CG-ID 5776909                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2                          | 2                   |
| 12.                                          | <b>Jovović, V.</b> (2014) Srednjovjekovne istorijske teme u crnogorskoj periodici između dva svjetska rata (1918-1941). <i>Архивски записи</i> , XXI/1, стр. 93-105. UDC 94"05/11:050(497.16)"1918/1941", ISSN 0353-7404= Архивски записи (Цетиње), COBISS.CG-ID 08216592                                                                                                                                                                                                                     | 2                          | 2                   |
| 13.                                          | <b>Jovović, V.</b> (zima 2013 – proljeće 2014) Porodične veze Crnojevića sa okolnim feudalnim gospodarima. <i>Matica, časopis za društvena pitanja, nauku i kulturu</i> , br. 56-57, str. 207-226. ISSN 1450-9059<br><a href="https://www.maticacrnogorska.me/files/56-57/11%20vasilj%20jovovic.pdf">https://www.maticacrnogorska.me/files/56-57/11%20vasilj%20jovovic.pdf</a>                                                                                                                | 2                          | 2                   |
| 14.                                          | <b>Jovović, V.</b> (2014) Studentske ankete u funkciji nastave. <i>Васпитање и образовање</i> , бр. 2, стр. 213-223. UDK 378-057.87(049.5):371.3, ISSN 0350-1094                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2                          | 2                   |
| 15.                                          | <b>Jovović, V.</b> (2014) Izvori i istoriografija o osmanskoj vladavini na prostoru Crne Gore (srednjovjekovni period), U: Međunarodni naučni skup „100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana – Civilizacija ili okupacija – šta su nam ostavili?, Podgorica 12-15. oktobar 2012. knj. III. <i>Almanah</i> , Podgorica, br. 61-62, str. 205-212. ISSN 0354-5342<br><a href="https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=539249">https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=539249</a> | 2                          | 2                   |
| 16.                                          | <b>Jovović, V.</b> (mart 2014) Cigani na Balkanskom poluostrvu u vrijeme osvajanja Osmanskih Turaka u XIV i XV vijeku. <i>Medijski dijalozi</i> , br. 18, str. 23-28. UDC 323.15(=214.58)"13/14"(497), ISSN 1800-7074 COBISS.CG-ID 7376141                                                                                                                                                                                                                                                    | 2                          | 2                   |

|                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                     |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                                         | <a href="https://medijiskidijalozi.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/03/medijski-dijalozi-br-18.pdf">https://medijiskidijalozi.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/03/medijski-dijalozi-br-18.pdf</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                            |                     |
| 17.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) Манастири задужбине Немањића (црногорској периодици од 1835. до 1941). <i>Смисао, часопис Одјељења за друштвене науке Матице српске - друштво чланова у Црној Гори</i> , бр. 1-2, стр. 145-156. УДК 271.222-523.6:070(497.16), 726.54"11/13:070(497.16), ISSN 1800-962X = Смисао, COBISS.CG-ID 20399888                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                          | 2                   |
| 18.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) Osmanski izvori o Balšićima. <i>Архивски записи</i> , бр. 1, стр. 129-138. UDC 930.25(560) „13“, UDC 94(497.16) „13“, ISSN 0353-7404=Архивски записи (Цетиње), COBISS.CG-ID 31885072                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2                          | 2                   |
| 19.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) Средњовјековни путеви на Балканском полуострву (теме из историјске географије заступљене у црногорској периодици од 1835. до 1941. г.). <i>Токови</i> , бр. 1, стр. 23-30. УДК 913(100):94(4"375/1492) ISSN 0350-8366 = Токови (Беране), COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2                          | 2                   |
| 20.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) Средњовјековни градови у Зети (у периодици на простору Црне Горе 1835-1941). <i>Слово</i> , бр. 46-47, стр. 179-192. ISSN 1800-6140                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2                          | 2                   |
| 21.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) Ободска штампарија у црногорској периодици (1835-1941). <i>Октоих, часопис Одјељења за српски језик и књижевност Матице српске - друштво чланова у Црној Гори</i> , бр. 6, стр. 132-138. УДК 655.15:070(497.16)"1835/1941", ISSN 1800-9107, COBISS.CG-ID 33810960                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2                          | 2                   |
| 22.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) Мојковачка битка у југословенској периодици између два свјетска рата (1918-1941). <i>Токови</i> , бр. 1-2, стр. 29-37. УДК 94 ISSN 0350-8366=Токови (Беране), ISSN 0350-8366, COBISS.CG-ID 15947266                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2                          | 2                   |
| 23.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (март 2016) Старе повеле и писма у периодици на простору данашње Црне Горе (1835-1941). <i>Слово</i> , бр. 48, стр. 175-189. ISSN 1800-6140                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2                          | 2                   |
| 24.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (љето 2016) Свети Јован Владимир у историји и предању. <i>Српски јуз</i> , бр. 10, стр. 145-149. ISSN 1800-7511, COBISS.CG-ID 13707790                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2                          | 2                   |
| 25.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) Немањићи и Бока Которска у периодици на простору данашње Црне Горе (1835-1941). <i>Бока, зборник радова из науке, културе и умјетности</i> , бр. 36, стр. 55-71. УДК 929.52 Немањићи + 930.85(497.16 Бока Которска):050 (497.16)"1835/1941", ISSN 0350-7769 (Принт), ISSN 2336-9868 (Online), COBISS.CG-ID 7761922 <a href="https://bibhn.mycpanel.rs/bibhn/images/pdf/Boka%2036%20za%20sajt.pdf">https://bibhn.mycpanel.rs/bibhn/images/pdf/Boka%2036%20za%20sajt.pdf</a>                                                                                | 2                          | 2                   |
| 26.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) Свети Јован Владимир у црногорској периодици (1945-2016). <i>Српска баштина</i> , бр. 1-2, стр. 36-41. УДК 050:27-36 Јован Владимир, свети, ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2                          | 2                   |
| 27.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2017) Косовска битка у црногорској штампи (1835-1941), <i>Српска баштина</i> , бр. 1, стр. 51-70. УДК 94:070 (497.16). ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                          | 2                   |
| 28.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2017) Дукља – Зета у црногорској периодици (1835-1941) са освртом на име и границе. <i>Српска баштина</i> , бр. 2, стр. 108-117. UDC 94(497.16)"04/14":050, ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 35451408                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2                          | 2                   |
| 29.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2018) Култ Светог Саве на простору данашње Црне Горе између два свјетска рата (1918-1941). <i>Српска баштина</i> , бр. 1-2, стр. 59-72. УДК 271.222-36(497.16):929Сава, свети, ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2                          | 2                   |
| 30.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> , Ђекић, Ђ. (2019) Свач – средњовјековни град у Црној Гори. <i>Српска баштина</i> , бр. 2, стр. 76-86. УДК 930.85(497.16), ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2                          | 1                   |
| 31.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> , (2020) Патријарх Гаврило Дожић у свом времену (1881-1950). <i>Српска баштина</i> , бр. 2, стр. 116-128. УДК 271.2-726.1:929 Г. Дожић, ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                          | 2                   |
| 32.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2025) Павле Аполонович Ровински као проучавалац античког наслеђа Црне Горе. <i>Српска баштина</i> , бр. 1. ISSN 2337-0939 = Српска баштина (потврда да је рад прошао обавезну рецензију и да ће бити објављен у првој половини 2025. године).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2                          | 2                   |
| <b>Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                     |
| <b>K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2009) Balšići između katoličanstva i pravoslavlja, U: <i>Hrvatsko – crnogorski dodiri/Crnogorsko – hrvatski dodiri: Identitet povijesne i kulturne baštine Crnogorskog primorja / Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa od 4-6. X 2007. godine u organizaciji Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu, Istorijskog instituta Crne Gore, Matice Hrvatske i Hrvatskog građanskog društva Crne Gore</i> , uredila Lovorka Čoralčić, Hrvatski institut za povijest - Matica hrvatska, Zagreb, str. 215-225. UDC 282(497.16)"12/14", ISBN 978-953-6324-77-4 | 2                          | 2                   |
| 2.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2011) <i>Kulturno nasljeđe Balšića u Skadarskom basenu i njegova valorizacija</i> , U: <i>Skadarsko jezero – stanje i perspektive / Radovi sa</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2                          | 2                   |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   |   |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|
|     | međunarodnog naučnog skupa održanog u Podgorici i Skadru 19-21. juna 2010. godine, urednici: Momir Đurović i Gudar Beqiraj, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti – Albanska akademija nauka, Podgorica – Skadar, tom II, str. 311-317. UDC 930.85(497.16), ISBN 978-86-7215-265-4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |   |   |
| 3.  | <b>Јововић, В.</b> (2016) Античке теме у црногорској периодици (1835-1918), У: <i>Зборник радова са међународног научног скупа: Антика и савремени свет данас</i> , одржаног 25-27. септембра 2015. године у Новом Саду / главни уредник проф. др Ксенија Марицки Гађански, Друштво за античке студије Србије, Београд, стр. 116-127. UDC 015(497.16), ISBN 978-86-89367-05-8, COBISS.SR-ID 224059660                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2 | 2 |
| 4.  | <b>Јововић, В.</b> (2016) Градови и грађани византијског свијета у црногорској периодици (1835-1941), У: <i>Зборник радова са Четрнаестог међународног научног скупа „Ниш и Византија – Градови и грађани византијског свијета“</i> , одржаног 3-5. јуна 2015. године у Нишу / уредник др Миша Ракоција, Град Ниш - Универзитет у Нишу - Православна епархија нишка - Нишки културни центар, Ниш, стр. 87-99. ISBN 978-86-6101-119-1 (NKC; брош.), COBISS.SR-ID 223832588                                                                                                                                                                                                       | 2 | 2 |
| 5.  | <b>Јововић, В.</b> (2016) Преглед средњовјековних историјских тема у црногорској периодици (1835-1941), У: <i>Зборник радова са научног скупа „Стање и перспективе истраживања у хуманистичким и друштвеним наукама“</i> одржаног у Бања Луци 13. и 14. новембра 2015. године / уредници: Бране Микановић и Горан Латинковић, Универзитет у Бањој Луци – Филозофски факултет, Бања Лука, стр. 287 – 302. ISBN 978-99955-59-80-9, COBISS.RS-ID 6199576.                                                                                                                                                                                                                          | 2 | 2 |
| 6.  | <b>Алексић, Б., Јововић, В.</b> (2017) Свети Јован Владимир према Византији – у српској књижевности и историографији, У: <i>Зборник радова са Петнаестог међународног научног скупа „Ниш и Византија – Византија кроз време и простор“</i> , одржаног 3-5. јун 2016. године у Нишу / уредник др Миша Ракоција, Град Ниш - Универзитет у Нишу - Православна епархија нишка - Нишки културни центар, Ниш, стр. 165-172. ISBN 978-86-6101-136-8 (HKI; брош.), COBISS.SR-ID 234248204 <a href="https://www.nisandbyzantium.org.rs/doc/zbornik15/PDF-XV/09b%20Vasili%20Jovovic%2015.pdf">https://www.nisandbyzantium.org.rs/doc/zbornik15/PDF-XV/09b%20Vasili%20Jovovic%2015.pdf</a> | 2 | 1 |
| 7.  | <b>Јововић, В.</b> (2017) Немањићи у периодици на простору данашње Црне Горе (1835-1941), У: <i>Трећи међународни интердисциплинарни skup mladih naučnika društvenih i humanističkih nauka „Konteksti“</i> , одржан 1. decembra 2015. године у Novom Sadu / уредник doc. dr Željko Milanović, Univerzitet u Novom Sadu – Filozofski fakultet, Novi Sad, str. 665-680. УДК: 050:929 Nemanjici(497.16)1835/1941”, ISBN 978-86-6065-409-2                                                                                                                                                                                                                                          | 2 | 2 |
| 8.  | <b>Јововић, В.</b> (2017) Српске средњовјековне историјске теме у историографском опусу Нићифора Дучића, У: <i>Ђоровићеви сусрети 2016. године, научни скуп историчара с међународним учешћем, зборник радова „Писци српске историје“</i> / уредник доц. др Драга Мاستиловић, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, Гацко, стр. 145-157. УДК 271.222(497.11)-726.25:929 Dučić N., ISBN 978-99976-715-0-9, COBISS.RS-ID 6726680                                                                                                                                                                                                                                      | 2 | 2 |
| 9.  | <b>Јововић, В.</b> (2018) Свети Јован Владимир у црногорској периодици (1835-1914), У: <i>Спомен и славу Светог Јована Владимира, Зборник радова са Међународног научног скупа „Свети Јован Владимир кроз вјекове – историја и предање (1016-2016)“</i> , одржаног 15-17. септембра 2016. године у Бару, књ. 6-2: Археологија, историја умјетности, књижевност и етнографија / уредници: др Васиљ Јововић, Гојко Перовић и доц. др Велибор Џомић, Митрополија црногорско-приморска - ИИУ Светигора, Цетиње 2018, стр. 304-312. ISBN 978-86-7660-272-8 (knj. 6, sv. 2), COBISS.CG-ID 36424976                                                                                    | 2 | 2 |
| 10. | <b>Јововић, В.</b> (2018) Српска државна идеја у Црној Гори за вријеме Петровића Његоша, У: <i>Ђоровићеви сусрети 2017. године, научни скуп историчара с међународним учешћем, зборник радова „Историја српске државности“</i> / уредник доц. др Драга Мастиловић, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, Гацко, стр. 153-169. УДК 341.21:323.1(=163.41)(497.16)17“, ISBN 978-99976-715-8-5, COBISS.RS-ID 7785496                                                                                                                                                                                                                                                    | 2 | 2 |
| 11. | <b>Јововић, В.</b> (2020) Свети Сава у периодичним и другим публикацијама у Црној Гори од 1835. до 1918. године, У: <i>Зборник радова међународног научног скупа „Осам векова аутокефалије Српске православне цркве (1219-2019): историјско, богословско и културно наслеђе“</i> , Београд 10-14. децембар 2018 / главни уредници: Владислав Пузовић, Владан Таталовић, Православни богословски факултет - Свети архијерејски синод Српске православне цркве, Београд 2020, стр. 323-338. УДК 271.222(497.11)-773(497.113)17/18(093.2), ISBN 978-86-7405-227-3 (ПБФ), COBISS.SR-ID 16695817                                                                                     | 2 | 2 |
| 12. | <b>Јововић, В.</b> (2019) Религија као дио идентитетског одређења Пашићовића (историјски преглед XIII-XX вијека), У: <i>Зборник радова са Међународне мултидисциплинарне научне конференције по позиву „Нематеријална културна баштина Пашићовића – Будућност традиције, традиција за будућност“</i> , одржане у Режевићима и Петровцу на Мору 8 - 11. маја 2019. године / уредници: Злата Марјановић, Душан Медин и Давор Седларевић, Друштво за културни развој „Бауо“ - Јавна установа Музеји и галерије Будве - Етнографски институт САНУ, Петровац на Мору – Будва – Београд, стр. 463-473.                                                                                | 2 | 2 |

|                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                            |                     |
|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                                        | ISBN 978-9940-9182-3-1 (Друштво за културни развој „Баю“), ISBN 978-86-433-0092-3 (Јавна установа Музеји и галерије Будве), ISBN 978-86-7587-100-2 (Етнографски институт САНУ), COBISS.CG-ID 39783184, COBISS.SR-ID 281638924                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                            |                     |
| 13.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2020) Средњовјековне православне цркве и манастири на простору Црне Горе, У: Зборник радова са <i>Осамнаестог међународног научног скупа „Ниш и Византија - 800 година аутокефалности Српске цркве (1219-2019)“</i> ; црква, политика и уметност у Византији и суседним земљама“, Ниш 3-5. јун 2019. године / уредник др Миша Ракоција, Град Ниш - Универзитет у Нишу - Православна епархија нишка - Нишки културни центар, Ниш, стр. 41-54. ISBN 978-86-6101-195-5 <a href="https://www.nisandbyzantium.org.rs/doc/zbornik18/PDF-XVIII/04%20Vasilij%20Jovovic-18.pdf">https://www.nisandbyzantium.org.rs/doc/zbornik18/PDF-XVIII/04%20Vasilij%20Jovovic-18.pdf</a>                                                                                                                                                                                            | 2                          | 2                   |
| 14.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2020) Свети Василије Острошки и Тврдошки у црногорској штампи (1835-1918), У: Ћоровићеви сусрети 2019. године, научни скуп историчара с међународним учешћем, зборник радова <i>“Осам вијекова Светосавља у Херцеговини“</i> / уредник проф. др Драга Мاستиловић, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, Гацко, стр. 238-254. УДК 271.222.929(497.16)“1835/1918“, ISBN 978-99976-777-6-1, COBISS.RS-ID 129375233                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2                          | 2                   |
| 15.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2020) Манастир Градиште у црногорској периодици (1835-1941), У: <i>Градиште - манастир у Паићеву</i> “, Зборник радова с Међународног мултидисциплинарног научног симпозијума одржаног 4, 5, 6, 12. и 13. новембра 2016. године у Петровцу на мору, Буљарици и Београду / уредници: Катарина Митровић и Душан Медин, Манастир Градиште, Буљарица, стр. 465-476. ISBN 978-9940-9563-5-6, COBISS.CG-ID 16021508                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2                          | 2                   |
| 16.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2021) Култ Светог Василија Острошког у Црној Гори до 1941. године (према писању црногорске периодике и књизи „Чудеса Светог Василија Острошког“), У: <i>Осам векова српске православне цркве у Црној Гори, од Зетске епископије до Митрополије црногорско-приморске (тематски зборник)</i> / уредник: др Драгиша Бојовић, Међународни центар за православне студије - Центар за црквене студије, Ниш, стр. 147-167. УДК 271.2-36:929 Василије Острошки, Свети УДК 271.222(497.11)-772-9(497.16)(082) 2, УДК 71.222(497.11)-9(497.16)(082), ISBN 978-86-80136-23-3 (МЦЗПС), COBISS.SR-ID 30715145                                                                                                                                                                                                                                                               | 2                          | 2                   |
| 17.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2021), Помени подручја манастира Прохора Пчињског у црногорској штампи (Гласу Црногорца) крајем XIX и почетком XX века, У: Зборник радова са научног скупа <i>Преподобни Прохор Пчињски – 950 година у српском народу (тематски зборник)</i> , одржаног 25. и 26. септембра 2020. године у Врању / уредник Драгољуб Марјановић, Православна епархија врањска - Свеправославно друштво „Преподобни Јустин Ћелијски и Врањски“ – Катедра и Семинар за Византологију Универзитета у Београду – Филозофски факултет – Центар за византијско-словенске студије Универзитет у Нишу – Педагошки факултет у Врању Универзитет у Нишу, Врање, стр. 144-152. УДК 27-36:929ПрохорПчињски, свети (082), УДК 271.222(497.11)-523.5(082), УДК 316.75(497.11)“20“(082), УДК 930.85(4/12)“10/20“(082), УДК 94(4-12)“10/20“(082), ISBN 978-86-87029-33-0, COBISS.SR-ID 49186313 | 2                          | 2                   |
| 18.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2023) Стојан Ковачевић у свом времену, У: Ћоровићеви сусрети 2023. године, научни скуп историчара с међународним учешћем, зборник радова <i>“Знаменити Херцеговци кроз историју“</i> / уредник Радомир Вучковић, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, Гацко, стр. 201-224. УДК 323.17(=163.14):929Ковачевић С., ISBN 978-99976-163-57                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2                          | 2                   |
| 19.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2023) Свети Василије Острошки и манастир Острог по писању протођакона Филипа Радичевића, У: Зборник радова са међународног научног скупа <i>„Свети Василије Острошки – 350 година од престављења“</i> , одржаног у Никшићу, Острогу и Требињу 9. и 10. маја 2021. године / уредник Васил Јововић, Митрополија црногорско-приморска - Епархија будимљанско-никшићка – Епархија захумско-херцеговачка и приморска, Цетиње – Никшић – Требиње, стр. 556-569. УДК 271.2-36:929Василије Острошки св., ISBN978-9940-9234-9-5(Митрополија црногорско-приморска), ISBN978-9940-753-10-8(Епархија будимљанско-никшићка), COBISS.CG-ID26883332                                                                                                                                                                                                                           | 2                          | 2                   |
| <b>K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2010) Kulturno-istorijsko nasljeđe Balšića i njegova valorizacija, У: Zbornik referata sa Međunarodnog simpozijuma <i>Geoekologija XXI vijek, teorijski i aplikativni zadaci</i> , 21-24. septembar 2010. godine Žabljak – Nikšić / urednici: prof. dr Staniša Ivanović, prof. dr Milutin Lješević, mr Gojko Nikolić, mr Vasilije Bušković, Univerzitet Crne Gore – Filozofski fakultet, Nikšić, studijski program za geografiju, - Institut za geografiju Nikšić – Hidrometeorološki zavod Crne Gore – Zavod za zaštitu prirode Crne Gore – Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore – NVO „Geo-Eko Montenegro“, Nikšić, str. 619-626. UDC 930.85(497.16), ISBN 978-86-7798-043-6 (брош.)                                                                                                                                                                | 1                          | 1                   |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |     |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----|
| 2.  | <b>Jovović, V.</b> (2012) Balšići i albanska vlastela, U: <i>Zbornik radova sa skupa Balšići</i> , Ivanova Korita, 21 – 22. septembra 2011/ urednik Čedomir Drašković. Matica crnogorska, Cetinje – Podgorica, str. 259-278. UDC 94(497.16)"1360/1421", ISBN 978-86-84013-59-2 (broš.), COBISS.CG-ID 25551632                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1 | 1   |
| 3.  | <b>Jovović, V.</b> (2015) Vojislavljevići u crnogorskoj periodici, U: <i>Zbornik radova sa skupa Vojislavljevići</i> , Ivanova Korita, 29. septembar 2012. godine / urednik Novica Samardžić. Matica crnogorska, Cetinje – Podgorica, str. 309-315. UDC 94(497.16):050/070"10/12", ISBN 978-86-84013-78-3, COBISS.CG-ID 26539024                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1 | 1   |
| 4.  | <b>Jovović, V.</b> (2017) Српске средњовјековне историјске теме у пјесничком опусу хаџи-Радована Бећировића Требјешког, У: <i>Зборник радова са научног скупа: „Стваралачки феномен Радован Бећировић Требјешки“</i> / приредио доц. др Будимир Алексић, Институт за српску културу, Никшић, стр. 122-132. ISBN 978-9940-9773-7-5, COBISS.CG-ID 32722192                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1 | 1   |
| 5.  | <b>Божанић, С. Јововић, В.</b> (2018) Љубомир Дурковић-Јакшић – библиолог и историчар српског библиотекарства, У: <i>Зборник радова са научног скупа са библиографијом Др Љубомир Дурковић Јакшић – живот и научно стваралаштво</i> , одржаног 10. јуна 2017. године у Никшићу / уредник: доц. др Будимир Алексић, Институт за српску културу, Никшић, стр. 82-96. ISBN 978-9940-720-19-3, COBISS.CG-ID 36469776                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1 | 0,5 |
| 6.  | <b>Јововић, В.</b> (2019) Поп Лука Јововић – истакнути учесник Граховачке битке, У: <i>Битка на Граховцу 1858-2018</i> / приредили: Веселин Матовић и Никола Маројевић, Епархија будимљанско-никшићка Беране, Никшић, стр. 59-77. ISBN 978-9940-753-02-3, COBISS.CG-ID 38504464                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1 | 1   |
| 7.  | <b>Јововић, В.</b> (2019) Црнојевићи баштеници традиције Немањића (у црногорској штампи 1835-1918), У: <i>Зборник радова са научног скупа „Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV в. – 1830.г)“</i> , одржаног 6-7. октобра 2017. године, Цетиње – Подгорица / уредник др Васиљ Јововић, Митрополија црногорско-приморска - ИИУ Светигора, Цетиње, стр. 116-140. УДК 930.85 Црнојевићи, ISBN 978-9940/9234/6/4(Митрополија црногорско-приморска), ISBN 978-86-7660-296-4 (Светигора), COBISS.CG-ID 39003408                                                                                                                                                                             | 1 | 1   |
| 8.  | <b>Јововић, В.</b> (2019) Скадар у црногорској јавности у другој деценији XX вијека (по писању црногорске штампе), У: <i>Зборник радова са научног симпозијума „Будва у Великом рату – историја, предање, сјећања“</i> , поводом 100 година од краја Првог свјетског рата, одржаног 6. и 7. новембар 2018. године у Будви / главни и одговорни уредник Мила Баљевић, ЈУ Народна библиотека Будве – Паштровски алманах, Будва, стр. 359-374. ISBN 978-9940-736-20-0 (Народна библиотека Будве), COBISS.CG-ID 39332368                                                                                                                                                                                 | 1 | 1   |
| 9.  | <b>Јововић, В.</b> (2020) Херцеговина и Бањани (по писању црногорске и бокешке штампе 1835-1918), У: <i>Зборник радова са научног скупа „Седам вјекова од помена Бањана (1319-2019)“</i> одржаног у Никшићу 19. октобра 2019. године / приредио Веселин Матовић, Удружење Бањана и Рудињана „Владика Сава Косановић“, Никшић, стр. 133-142 УДК 94(497-16):05 „1835/1918“. УДК 94(497.16 Бањани)(082), ISBN 978-9940-697-01-3, COBISS.CG-ID 12810244                                                                                                                                                                                                                                                  | 1 | 1   |
| 10. | <b>Јововић, В.</b> (2021) Учешће православног свештенства у парламентарном животу Књажевине/Краљевине Црне Горе и на Подгоричкој скупштини, У: <i>Зборник радова са научног скупа „Једанаести новембар – сто година од ослобођења и уједињења“</i> , одржаног у Херцег Новом 10-11. новембар 2018 / уредници: Жарко Лековић и Драго Перовић, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори Одјељење за историју, Подгорица, стр. 223-229. УДК 271.2-726:342.53(497.16)“1918“, ISBN 978/9940/580/87/2, COBISS.CG-ID 16473860                                                                                                                                                                           | 1 | 1   |
| 11. | <b>Јововић, В.</b> (2021) Подручје данашње Црне Горе у касној антици и раном средњем вијеку [The area of today's Montenegro in late Antiquity and early Middle Ages; Territori i Malit te Zi te sotem ne antikitetin e vone dhe ne mesjeten hershme], У: <i>Зборник научних радова о ранохришћанским археолошким налазима у граничној области Црна Гора – Албанија „Хришћанске старине Васојевића и Хота“</i> [Christian antiquities of the Vasojević and Hoti regions; Antikitetet e krishtera te Vasojeviqit dhe Hotit] / уредник Константин Дојић, Епархија будимљанско-никшићка, Никшић, стр. 24-28; pp. 98-102; 168-172. УДК 94(497.16)“652/653“, ISBN 978-9940-753-07-8, COBISS.CG-ID 21306884 | 1 | 1   |
| 12. | <b>Јововић, В.</b> (2021) Мојковачка битка у југословенској периодици између два свјетска рата (1918-1941), У: <i>Мојковачка битка сто година касније, зборник радова са округлог стола „Операције црногорске Санџачке војске крајем 1915. и почетком 1916. године, њихов значај и одјек“</i> , одржаног 28. новембра 2015. године у Беранама / уредник Дамјан Ђулафић, Центар за културу Беране – Епархија будимљанско-никшићка, Беране, стр. 94-99. ISBN 978-9940-605-20-9, COBISS.CG-ID 17767684                                                                                                                                                                                                  | 1 | 1   |
| 13. | <b>Јововић, В.</b> (2022) Српска православна црква у Црној Гори током Првог свјетског рата и њено учешће на Подгоричкој скупштини, У: <i>Зборник радова са научног скупа „Подгоричка скупштина 1918. и уједињење Црне Горе и Србије“</i> / приредио проф. др Будимир Алексић, Институт за                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1 | 1   |

|                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                     |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                                        | српску културу, Никшић, стр. 81-90. ISBN 978-9940-720-96-4, COBISS.CG-ID 24794884                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                     |
| 14.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2022) Митрополит Амфилохије, кнез Лазар и Косово, У: <i>Косовско огледало, одсјаји покосовске Црне Горе</i> / приредили: Драго Перовић, Никола Цицић, Мирко Вукотић, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори – Издавачки центар Д.О.О. – НВО Пандурица – Општина Никшић, Подгорица, стр. 167-168. ISBN 978-9940-84-000-6(Матица српска-Друштво чланова у Црној Гори), COBISS.CG-ID 22025732                                                                                                                                                                                                  | 1                          | 1                   |
| 15.                                                                    | <b>Јововић, В.</b> (2023) Његошева капела на Ловћену – историјски осврт, У: Зборник радова са округлог стола „ <i>Педесет година од разарања Његошове капеле на Ловћену</i> “ одржаног 27. јула 2022. године у Подгорици / уредници: др Васиљ Јововић и Јован Б. Маркуш, Митрополија црногорско-приморска, Цетиње, стр. 87-92. ISBN 978-9940-8948-1-8, COBISS.CG-ID 27453700                                                                                                                                                                                                                                          | 1                          | 1                   |
| <b>K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2009) Balšići između katoličanstva i pravoslavlja, У: Међународни зборник научних / научни скуп, <i>Hrvatsko – crnogorski dodiri/Crnogorsko – hrvatski dodiri: Identitet povijesne i kulturne baštine Crnogorskog primorja</i> / Kotor 4-6. X 2007(zbornik sažetaka), Hrvatski instituta za povijest, Zagreb, str. 45.                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0.5                        | 0,5                 |
| 2.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2011) <i>Kulturno nasljeđe Balšića u Skadarskom basenu i njegova valorizacija</i> , У: Међународни научни скуп „Skadarsko jezero – stanje i perspektive“, Podgorica i Skadar 19-21. juna 2010. godine (knjiga apstraka), Crnogorska akademija nauka i umjetnosti – Akademija nauka Albanije, Podgorica – Skadar, str. 15.                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0.5                        | 0,5                 |
| 3.                                                                     | <b>Јововић, Ј. В.</b> (2011) <i>Помени Балишића у радовима Богумила Храбака</i> , У: Међународни научни скуп „Живот и дело Богумила Храбака“, Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 6-8. октобар 2011. (зборник апстракта), Косовска Митровица, стр. 39. ISBN 978-86-80273-64-8, COBISS.SR-ID 186512908                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.5                        | 0,5                 |
| 4.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2015) <i>Antičke teme u crnogorskoj periodici (1835-1918)</i> , У: „Антика и савремени свет данас“, 9. Међународни научни скуп 24-27. септембар 2015. Београд – Нови Сад – Сремска Митровица (књига резимеа), Друштво за античке студије Србије, стр. 14-16. ISBN 978-86-89367-04-1, COBISS.SR-ID 217511692                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0.5                        | 0,5                 |
| 5.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) <i>Манастир Градиште у црногорској периодичи (1835-1941)</i> , У: „Градиште манастир у Паштровићима“, Књига сажетака Међународног мултидисциплинарног научног симпозијума, 4, 5, 6, 12 и 13. новембар 2016, Петровац на мору – Буљарица – Београд, Буљарица, стр. 32.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0.5                        | 0,5                 |
| 6.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2019) <i>Религија као дио идентитетског одређења Паштровића</i> , У: Међународна мултидисциплинарна научна конференција по позиву „Нематеријална баштина Паштровића, - будућност традиције, традиција за будућност“, 8-10. мај 2019. година, Режевићи – Петровац на мору (књига сажетака), Друштво за културни развој „Бауо“, Петровац на мору, стр. 37. ISBN 978-9940-9182-1-7, COBISS.CG-ID 38433040                                                                                                                                                                                            | 0.5                        | 0,5                 |
| 7.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2024) <i>Библиотека Филозофског факултета у Никшићу у функцији наставе</i> , У: „Uloga i značaj obrazovanja u savremenom svijetu, povodom 50 godina Univerziteta Crne Gore“, 20. i 21. septembar 2024. godine Nikšić (program/knjiga apstrakata), Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore – Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, urednik prof. dr Marijan Premović, Filozofski fakultet, Nikšić, str. 48. ISBN 978-86-7798-125-9, COBISS.CG-ID 30649348                                                                                                                              | 0.5                        | 0,5                 |
| <b>Stručne monografije i knjige</b>                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                            |                     |
| <b>S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) Средњовјековље у стваралачком опусу Чедомира М. Лучића, У: <i>Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића</i> / уредник проф. др Радослав Милошевић, Епархија будимљанско-никшићка - Матица српска-Друштво чланова у Црној Гори – Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – Ћоровићеви сусрети-Научни скуп историчара Гацко - Удружење књижевника Српске-подружница Требиње, Никшић – Подгорица – Гацко - Требиње, Гацко, стр. 59-70. ISBN 978-99976-613-7-1 Научни скуп историчара „Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића (2016, Гацко), COBISS.RS-ID 5976856 | 2                          | 2                   |
| 2.                                                                     | <b>Јововић, В.</b> (2016) Манастири Херцеговине у црногорској периодичи (1835-1941), У: <i>Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића, Радови посвећени Чедомиру М. Лучићу</i> / уредник проф. др Радослав Милошевић, Епархија будимљанско-никшићка - Матица српска-Друштво чланова у Црној Гори – Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – Ћоровићеви сусрети-Научни скуп историчара Гацко - Удружење књижевника Српске-подружница Требиње, Никшић – Подгорица – Гацко - Требиње, Гацко, стр. 147-151. ISBN 978-99976-613-                                                                         | 2                          | 2                   |

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                     |
|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                            | 7-1 Научни скуп историчара „Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића (2016, Гацко), COBISS.RS-ID 5976856                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                            |                     |
| 3.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2019) <i>Геноцид у Пиви 1943. године</i> . Музеј жртава геноцида : Одбор за Јасеновац Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве - Институт за српску културу, Београд – Никшић, 162стр. УДК341.485(=163.41)(497.16)"1943" УДК94(497.1)"1939/1945" УДК94(497.16 Пива)"1943" ISBN 978-86-86831-52-1 (МЖГ), COBISS.SR-ID 276890636 <a href="https://www.2.muzejgenocida.rs/images/Genocid%20u%20Pivi.pdf">https://www.2.muzejgenocida.rs/images/Genocid%20u%20Pivi.pdf</a>            | 2                          | 2                   |
| 4.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2019) Злочин у Велици 24. јула 1944. године. Музеј жртава геноцида: Одбор за Јасеновац Светог Архијерејског Сабора Српске православне цркве – Институт за српску културу, Београд - Никшић, 79 стр. УДК341.485(=163.41)(497.16)"1944". УДК94(497.1)"1939/1945" УДК94(497.16 Велика)"1944", ISBN 978-86-86831-53-8 (МЖГ), COBISS.SR-ID 277879564                                                                                                                                               | 2                          | 2                   |
| <b>S3 Stručna monografija izdata kod nas</b>               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                         | Аранитовић, Д., <b>Јововић, В.</b> (2019), <i>Свети Јован Владимир, прилог библиографији (1705-2018)</i> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира, књ. 8, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, 255 стр. УДК 271.2-36:929 Jovan Vladimir.sveti, 012 Јован Владимир, ISBN 978-9940-9234-5-7 (Митрополија црногорско-приморска), ISBN 978-86-7660-294-0 (Светигора), COBISS.CG-ID 38893584                                                         | 1                          | 0,5                 |
| <b>S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2001) Телеграфска служба у Црној Гори (1869-1916), У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 101-110. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                         | 1                          | 1                   |
| 2.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2001) Телефонски саобраћај (1895-1916), У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 155-159. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                                    | 1                          | 1                   |
| 3.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2001) Укинута дирекција враћена 1934, У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 205-208. UDC656.8(497.16)(091), UDC 654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                                     | 1                          | 1                   |
| 4.                                                         | <b>Јововић, В.</b> , Кankaraš B. (2001), Путници превозени у каšуне, У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 209-215. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                           | 1                          | 0,5                 |
| 5.                                                         | Кankaraš, B., <b>Јововић, В.</b> (2001), 1952. било је 600 бројева, У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 229-233. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                            | 1                          | 0,5                 |
| 6.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2001) Телефонја 80-тих година, У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 247-249. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                                             | 1                          | 1                   |
| 7.                                                         | Кankaraš, B., <b>Јововић, В.</b> (2001) Јавно предузеће РТТ оснивач фирми, У: Кankaraš B. et al., <i>Komunikacija među ljudima i narodima na području Crne Gore</i> , Удружење за заштиту и развој, Podgorica, str. 265-269. UDC656.8(497.16)(091), UDC654.1(497.16)(091), ISBN (Broš.), COBISS.CG-ID 1822733                                                                                                                                                                                                     | 1                          | 0,5                 |
| 8.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2017) Историја владавине Црнојевића, У: <i>Манастир Успења Пресвете Богородице на Кому 1417-2017</i> , уредник Јован В. Маркуш, Митрополија црногорско-приморска – Светигора, Цетиње, стр. 19-29. УДК 726.7(497.16)"1417/2017" ISBN 978-86-7660-258-2 COBISS.CG-ID 33628944                                                                                                                                                                                                                   | 1                          | 1                   |
| 9.                                                         | <b>Јововић, В.</b> (2018) Традиција српске средњовјековне државе (династије Немањића, Балшића, Лазаревића, Бранковића, Црнојевића) у штампаним простору Црне Горе у вријеме Петровића Његоша, У: <i>Манастир Свете Тројице – Стањевићи 1338-2018</i> , уредник Јован В. Маркуш, Светигора – Туристичка организација општине Будва, Цетиње - Будва, стр. 3-73. УДК 726.7(497.16)"1338/2018" ISBN 978-86-7660-274-2 (Svetigora) УДК 978-9940-675-08-0 (Turistička organizacija opštine Budva) COBISS.CG-ID 36424976 | 1                          | 1                   |
| 10.                                                        | <b>Јововић, В.</b> (2018) Свети Сава и Свети Јован Владимир у црногорској перниодици (1835-1941), У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 47-53. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBISS.CG-ID 27220752                                                                                           | 1                          | 1                   |

|                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                     |
|--------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
| 11.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2018) Књига о првом српском светитељу, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 270-274. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752                                               | 1                          | 1                   |
| 12.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2018) Зборник о Светом Јовану Владимиру II, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 275-279. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752                                          | 1                          | 1                   |
| 13.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2018) Култ Светог Јована Владимира, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 290-292. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752                                                  | 1                          | 1                   |
| 14.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2018) Саборни храм Светог Јована Владимира у Бару, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 293-296. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752                                   | 1                          | 1                   |
| 15.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2018) Четврта књига едиције „У спомен и славу Светог Јована Владимира“, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 286-289. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752              | 1                          | 1                   |
| 16.                                                                      | <b>Јововић, В., Вујовић, А.</b> (2018) Четврта књига едиције „У спомен и славу Светог Јована Владимира“, У: <i>Хиљаду година љубави, У спомен и славу Светог Јована Владимира</i> , књ. 7, уредници: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић, приредио др Васиљ Јововић, Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње, стр. 300-309. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (knj. 7), COBIS.CG-ID 27220752 | 1                          | 0,5                 |
| 17.                                                                      | <b>Јововић В.</b> (2019) Историја Грбља и манастир Подластва, У: <i>Манастир Рођења Пресвете Богородице – Подластва</i> , уредник Јован Б. Маркуш, Светигора - Народна Библиотека Будве, Цетиње - Будва, стр. 21-55. UDK 726.7(497.16) ISBN 978-86-7660-297-1 (Светигора) UDK 978-9940-736-16-3 (Народна библиотека Будве) COBISS.CG-ID 39087632                                                                                 | 1                          | 1                   |
| 18.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2017) Предговор, У: <i>Култ Светог Јована Владимира</i> , књ. 4, приређивачи: др Васиљ Л. Јововић и Благоје Рајковић, У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредници издања: Васиљ Л. Јововић и Гојко Перовић], Митрополија Црногорско–приморска - Светигора, Цетиње 2017, стр. 19-27. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-253-7 (knj. 4 karton.), COBISS.CG-ID 27220752            | 1                          | 1                   |
| 19.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2019) Предговор, У: Радовић, Радојица, <i>Медовска трагедија. Легендарни добровољци великог рата (1914-1918)</i> , рецензент др Васиљ Јововић, Цетиње: ИИУ Светигора, 2019, стр. 5-13. ISBN 978-86-7660-280-3, COBISS.CG-ID 37454608                                                                                                                                                                         | 1                          | 1                   |
| 20.                                                                      | <b>Јововић, В.</b> (2022) Вукић Предраг П., <i>Прилози за историју Црне Горе</i> . Приредио др Васиљ Јововић, Књижевна задруга српског народног вијећа Црне Горе, Подгорица 2022, стр. 7-10. ISBN 978-9940-27-205-0, COBISS.CG-ID 19421188                                                                                                                                                                                       | 1                          | 1                   |
| <b>Uređivačka i recenzentska djelatnost</b>                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                     |
| <b>R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                       | Уредништво у часопису „Српска баштина“ Никшић, ISSN 2337-0939 = Српска баштина, COBISS.CG-ID 32089360                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2                          | 2                   |
| <b>R6 Uređivanje monografije nacionalnog značaja</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                       | <i>Историјски и богословски текстови о Светом Јовану Владимиру (избор)</i> , књ. 2-1, приређивач мр <b>Васиљ Л. Јововић</b> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредник издања Гојко Перовић], Митрополија црногорско–приморска - Светигора, Цетиње 2016, 418 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-221-6 (knj. 2, sv. 1 karton.), COBISS.CG-ID 27220752                                         | 2                          | 2                   |
| 2.                                                                       | <i>Књижевно-историјски, књижевни и уметнички текстови о Светом Јовану Владимиру (избор)</i> , књ. 2-2, приређивач мр <b>Васиљ Л. Јововић</b> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредник издања Гојко Перовић], Митрополија црногорско–приморска - Светигора, Цетиње 2016, 467 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-222-3 (knj. 2, sv. 2 karton.), COBISS.CG-ID 27220752                        | 2                          | 2                   |
| 3.                                                                       | <i>Свети краљ-избор текстова – Поповић, Зоран, Први српски владар</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2                          | 2                   |

|                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                            |                     |
|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                         | светац, књ. 3, приређивач др <b>Васиљ Ј. Јововић</b> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредници издања: Гојко Перовић и др Васиљ Ј. Јововић], Митрополија црногорско-приморска - Светигора, Цетиње 2017, 514 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-239-1 (књ. 3 картон.), COBISS.CG-ID 27220752                                                                                                                                                                                                         |                            |                     |
| 4.                                                      | <i>Култ Светог Јована Владимира</i> , књ. 4, приређивачи: др <b>Васиљ Ј. Јововић</b> и Благоје Рајковић, У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредници издања: Васиљ Ј. Јововић и Гојко Перовић], Митрополија црногорско-приморска - Светигора, Цетиње 2017, 256 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-253-7 (књ. 4 картон.), COBISS.CG-ID 27220752                                                                                                                                                          | 2                          | 1                   |
| 5.                                                      | Ђекић, Ђорђе, <i>Свети Јован Владимир – од кнеза до светог краља</i> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредници издања: Гојко Перовић и <b>Васиљ Јововић</b> ], Митрополија црногорско-приморска - Светигора, Цетиње 2017, 190 стр. ISBN 978-86-7660-256-8 (књ. 5), COBISS.CG-ID 27220752                                                                                                                                                                                                                                    | 2                          | 1                   |
| 6.                                                      | <i>Историја, црквено предање и култ Светог Јована Владимира</i> , књ. 6-1, У: Зборник радова са Међународног научног скупа „Свети Јован Владимир кроз вјекове – историја и предање (1016-2016)“, Бар, 15-17. септембар 2016. године, уредници издања: др <b>Васиљ Јововић</b> , Гојко Перовић и доц. др Велибор Џомић, У: У Спомен и славу Светог Јована Владимира Митрополија црногорско-приморска – Светигора, Цетиње 2018, 303 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-273-5 (књ. 6, sv. 1.) COBISS.CG-ID 36424976  | 2                          | 2                   |
| 7.                                                      | <i>Археологија, историја умјетности, књижевност и етнографија</i> , књ. 6-2, У: Зборник радова са Међународног научног скупа „Свети Јован Владимир кроз вјекове – историја и предање (1016-2016)“, Бар, 15-17. септембар 2016. године, уредници издања: др <b>Васиљ Јововић</b> , Гојко Перовић и доц. др Велибор Џомић, У: Спомен и славу Светог Јована Владимира, Митрополија црногорско-приморска – Светигора, Цетиње 2018, 336 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-272-8 (књ. 6, sv. 2), COBISS.CG-ID 36424976 | 2                          | 2                   |
| 8.                                                      | <i>Хиљаду година љубави</i> , књ. 7, приређивач др <b>Васиљ Јововић</b> , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира [уредници издања: др Васиљ Јововић и Гојко Перовић], Митрополија црногорско-приморска - Светигора, Цетиње 2018, 314 стр. UDC 27-36:929 Jovan Vladimir, sveti, ISBN 978-86-7660-275-9 (књ. 7), COBISS.CG-ID 27220752                                                                                                                                                                                                 | 2                          | 2                   |
| 9.                                                      | Зборник радова са научног скупа „Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV в. – 1830.г)“, одржаног 6-7. октобра 2017. године на Цетињу и Подгорици. Уредник издања др <b>Васиљ Јововић</b> , Митрополија црногорско-приморска - Светигора, Цетиње 2019, 407 стр. ISBN 978-9940-9234-6-4 (Митрополија црногорско-приморска), ISBN 978-86-7660-296-4 (Светигора), COBISS.CG-ID 39003408                                                                                                                                           | 2                          | 2                   |
| 10.                                                     | Вукић, Предраг П., <i>Прилози за историју Црне Горе</i> Приредио др <b>Васиљ Јововић</b> , Књижевна задруга српског народног вијећа Црне Горе, Подгорица 2022, 393 стр. ISBN 978-9940-27-205-0, COBISS.CG-ID 19421188                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2                          | 2                   |
| 11.                                                     | <i>Споменица Петра II Петровића Његоша – владике Рада 1813-1851–1925</i> , Уредници издања: др <b>Васиљ Јововић</b> и Јован Б. Маркуш, Митрополија црногорско-приморска, Цетиње 2023, 194 стр. ISBN 978-9940-8948-2-5, COBISS.CG-ID 27492868                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2                          | 1                   |
| 12.                                                     | <i>Педесет година разарања Његошеве капеле на Ловћену</i> , Зборник радова са округлог стола одржаног 22. јула 2022. године у Подгорици. Уредници издања: др <b>Васиљ Јововић</b> и Јован Б. Маркуш, Митрополија црногорско-приморска, Цетиње 2023, 294 стр. ISBN 978-9940-8948-1-8, COBISS.CG-ID 27453700                                                                                                                                                                                                                                | 2                          | 1                   |
| 13.                                                     | <i>Свети Василије Острошки – 350 година од престављења</i> , Зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Никшићу, Острогу и Требињу 9. и 10. маја 2021. године. Уредник издања др <b>Васиљ Јововић</b> , Митрополија црногорско-приморска - Епархија будимљанско-никшићка – Епархија захумско-херцеговачка и приморска, Цетиње – Никшић – Требиње, 2023, 671 стр. ISBN978-9940-9234-9-5(Митрополија црногорско-приморска), ISBN978-9940-753-10-8(Епархија будимљанско-никшићка), COBISS.CG-ID26883332                         | 2                          | 2                   |
| <b>R7 Recenziranje monografije međunarodnog značaja</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                      | Радан, Лазар, <i>Устанак у Источној Херцеговини (1875-1878) – узроци, ток и последице – (на основу досадашње историографије)</i> . Рецензенти: др Радован Субић, др <b>Васиљ Јововић</b> , др Жарко Лековић, проф. др Будимир Алексић, Требиње: Задужбина „Кнез Мирослав Хумски“, 2024, 361 стр. 671 стр. ISBN 978-99976-819-4-2, COBISS.RS-ID 140551169                                                                                                                                                                                  | 2                          | 0.5                 |
| <b>R8 Recenziranje monografije nacionalnog značaja</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                      | Stanojević Radomir. B., <i>Crnogorski pečati kroz istoriju</i> . Recenzenti: akademik Radoslav Rotković i prof. <b>Vasilj Jovović</b> , Cetinje: autor, 2006, 343 str. ISBN86-908227-0-4, COBISS.CG-ID10228496                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1                          | 0.5                 |
| 2.                                                      | <i>Саборни храм Светог Јована Владимира у Бару</i> . Приређивач Јован Б. Маркуш, рецензенти: др Марта Вукотић Лазар и др <b>Васиљ Јововић</b> , Цетиње: Митрополија црногорско-приморска – ИИУ Светигора, 2016,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1                          | 0.5                 |

|                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                                                       | 270 стр. ISBN 978-86-7660-230-8, COBISS.CG-ID 31300368                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                     |
| 3.                                                                                    | Микавица, Дејан, <i>Срби у Црној Гори : 1496-1918.</i> / Дејан Микавица, Горан Васин, Ненад Нинковић ; [рецензенти Никола Б. Поповић, Сузана Рајић, Милош Јагодић, Будимир Алексић, <b>Васиљ Јововић</b> , Павле Кондић]. – 2., измјенењено изд. - Никшић : Институт за српску културу, 2017 (Никшић : Арт - Графика). – 303 стр. ISBN 978-9940-9773-6-8, COBISS.CG-ID 32569360          | 1                          | 0.25                |
| 4.                                                                                    | Радовић, Радојица, <i>Медовска трагедија. Легендарни добровољци великог рата (1914-1918).</i> Рецензент др <b>Васиљ Јововић</b> , Цетиње: ИИУ Светигора, 2019, 387 стр. ISBN 978-86-7660-280-3, COBISS.CG-ID 37454608                                                                                                                                                                    | 1                          | 1                   |
| 5.                                                                                    | Маркуш, Јован Б., <i>Црна Гора кроз историјска документа, народ, језик, црква, држава [Montenegro through historical documents, people, language, shurch, country].</i> Рецензенти: проф. др Јелица Стојановић, проф. др Борис Брајовић, др <b>Васиљ Јововић</b> , Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2021, 359 стр. ISBN 978-9940-580-94-0, COBISS.CG-ID 18964228 | 1                          | 0.25                |
| 6.                                                                                    | Живковић, Миљан В., <i>Духовни живот кучких Убала.</i> Рецензенти: др Иван Лаковић, Драган Митровић, др <b>Васиљ Јововић</b> , Настадин Булатовић, Београд: Унирекс Подгорица – Подгорица: Унирекс Груп, 2022, 603 стр. ISBN 978-86-427-1139-3, COBISS.CG-ID 22438404                                                                                                                    | 1                          | 0.25                |
| <b>R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima</b>                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                    | Рецензија рада у часопису „Бока“, Херцег Нови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0.5                        | 0.5                 |
| 2.                                                                                    | Рецензија радова за часопис „Српска баштина“, Никшић, за 2019. годину                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.5*2                      | 1                   |
| 3.                                                                                    | Рецензија рада у „Српском историјском часопису“, Бања Лука                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.5                        | 0.5                 |
| <b>R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                    | Рецензија рада за Зборник радова са научног скупа историчара у Гацку – Ћоровићеви сусрети историчара 2023.                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.2                        | 0.2                 |
| 2.                                                                                    | Рецензент радова са научног скупа Бањалучки новембарски сусрети за 2022. годину.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0.2                        | 0.2                 |
| <b>Ostala stručna djelatnost</b>                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                     |
| <b>Ostala stručna djelatnost</b>                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                    | Državno takmičenje u znanju za školsku 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015. godinu                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 0.5*4                      | 2                   |
| 2.                                                                                    | Ljetnja škola paleografije, diplomatike i arhivistike (kurs latinske paleografije, Kotor 10-22. septembar 2001. godine). Organizatori: Centar za njegovanje i prezentaciju dokumentarnog naslijeđa Kotora “Notar”, Istorijski institute Crne Gore – Podgorica, Državni arhiv Crne Gore – Cetinje, Institut za Otvoreno društvo Crne Gore – Podgorica.                                    | 1                          | 1                   |
| 3.                                                                                    | Члан редакције часописа „Свевиће“                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0.2                        | 0.2                 |
| 4.                                                                                    | Уводно предавање „Знаменити људи и догађаји у историји Боке Которске XIX вијека – Стефан Митров Љубиша и уједињење Црне Горе и Боке 1813. године“ на отварању манифестације „Љубишини дани“ у организацији ЈУ Музеји и галерије Будве, 21. фебруара 2022. године у Модерној галерији „Јово Ивановић“ у Будви.                                                                            | 0.2                        | 0.2                 |
| 5.                                                                                    | <b>Јововић, V.</b> (2014) Kotor u srednjem vijeku. Vrata prema zapadnom svijetu. <i>More Montenegro</i> , br. 2, str. 13. ISSN 2336-9647                                                                                                                                                                                                                                                 | 0.2                        | 0.2                 |
| 6.                                                                                    | <b>Јововић, V.</b> (2015) Задужбине Немањића и Бранковића на Косову и Метохији (у црногорској периодици 1835-1941). <i>Свевиће</i> , бр. 100, стр. 20-22. ISSN 1800-5209                                                                                                                                                                                                                 | 0.2                        | 0.2                 |
| 7.                                                                                    | <b>Јововић, V.</b> (2016 ) Задужбине Немањића из XIII вијека у црногорској периодици (1835-1941). <i>Свевиће</i> , бр. 103, стр. 20-22. ISSN 1800-5209                                                                                                                                                                                                                                   | 0.2                        | 0.2                 |
| 8.                                                                                    | <b>Јововић, V.</b> (2017) Војислављевићи – средњовјековна српска династија, Бесједа одржана поводом годишњице освећења Саборног храма Светог Јована Владимира, Бар 23. септембар 2017. године. <i>Светигора</i> , бр. 267 (Ваведење-Божихни пост, децембар 2017), стр. 39-41. ISSN 0354-3366                                                                                             | 0.2                        | 0.2                 |
| 9.                                                                                    | <b>Јововић, V.</b> (2018) Задужбине Немањића из друге половине XII вијека у црногорској периодици (1835-1941). <i>Свевиће</i> , бр. 111, стр. 21-24. ISSN 1800-5209                                                                                                                                                                                                                      | 0.2                        | 0.2                 |
| 10.                                                                                   | <b>Јововић, V.</b> (2012) „Mr Marijan Premović: Župa Budimlja u srednjem vijeku, Državni arhiv Crne Gore, Cetinje 2012“. <i>Архивски записи</i> , br. 1, str. 179-182. (приказ) ISSN 0353-7404= Архивски записи (Цетиње)                                                                                                                                                                 | 0.2                        | 0.2                 |
| 11.                                                                                   | <b>Јововић, V.</b> (2015) „Једна вриједна књига о српском средњем вијеку, Снежана Божанић, Чување простора: међе, границе и разграничења у српској држави од 13. до 15. века, Филозофски факултет, Нови Сад 2013, 514 стр.“. <i>Смисао</i> , бр. 1-2, стр. 183-186. (приказ) ISSN 1800-962X                                                                                              | 0.2                        | 0.2                 |
| 12.                                                                                   | <b>Јововић, V.</b> (2015) „Историја Срба у Црној Гори, Дејан Микавица, Горан Васин и Ненад Нинковић, Историја Срба у Црној Гори 1496-1918, Прометеј, ИН4С портал, Нови Сад 2013, 314 стр.“. <i>Смисао</i> , бр. 1-2, стр. 187-190. (приказ) ISSN 1800-962X                                                                                                                               | 0.2                        | 0.2                 |
| 13.                                                                                   | <b>Јововић, V.</b> (2015) „Зборник радова Ниш и Византија XIII“. <i>Историјски записи</i> , бр. 1-2, стр. 243-247. (приказ) ISSN 0021-2652                                                                                                                                                                                                                                               | 0.2                        | 0.2                 |
| 14.                                                                                   | <b>Јововић, V.</b> (2015) „Prof. dr Esad Kurtović, Konj u srednjovjekovnoj Bosni,                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0.2                        | 0.2                 |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                     |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
|                                                 | Univerzitet u Sarajevu, 2014, 825 str.“. <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , br. 2, str. 187-190. (приказ) ISSN 0350-1094                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                     |
| 15.                                             | <b>Јововић, В.</b> (2017) „Научни скуп о Црнојевићима и Бушатлијама: Научни скуп „Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV вијек – 1830)“. <i>Српска баштина</i> , бр. 2, стр. 241-243. УДК 94(497.16) (приказ) ISSN 2337-0939 = Српска баштина                                                                                                                                                                                       | 0.2                        | 0.2                 |
| 16.                                             | <b>Јововић, В.</b> (2018) „Култ Светог Јована Владимира, књ. 4 , У: У спомен и славу Светог Јована Владимира, Митрополија црногорско-приморска - Светигора / приређивачи: Васиљ Јововић и Благоје Рајковић, Цетиње 2017, 256 стр. <i>Српска баштина</i> , бр. 1-2, стр. 228-230. ISSN 2337-0939 = Српска баштина                                                                                                                                 | 0.2                        | 0.2                 |
| 17.                                             | Члан уређивачког одбора <i>Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића, Радови посвећени Чедомиру М. Лучићу</i> / уредник проф. др Радослав Милошевић, Епархија будимљанско-никшићка - Матица српска-Друштво чланова у Црној Гори – Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – Ђоровићеви сусрети-Научни скуп историчара Гацко - Удружење књижевника Српске-подружница Требиње, Никшић – Подгорица – Гацко - Требиње, Гацко 2016. | 0.2                        | 0.2                 |
| 18.                                             | Члан Организационог одбора Научног скупа „ <i>Зетски господари Црнојевићи и везири Бушатлије (XIV в. – 1830.г)</i> “, одржаног 6-7. октобра 2017. године, Цетиње – Подгорица.                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0.2                        | 0.2                 |
| 19.                                             | Члан Уређивачког одбора монографије <i>Манастир Свете Тројице – Стањевићи 1338-2018</i> , уредник Јован В. Маркуш, Светигора – Туристичка организација општине Будва, Цетиње - Будва, 2018.                                                                                                                                                                                                                                                      | 0.2                        | 0.2                 |
| 20.                                             | Члан Организационог одбора Међународног научног скупа „ <i>Свети Василије Острошки – 350 година од престављења</i> “, Никшић, Острог и Требиње 9. и 10. маја 2021. године, у организацији Митрополије црногорско-приморске, Цетиње - Епархије будимљанско-никшићке, Никшић и Епархије захумско-херцеговачке и приморске, Требиње.                                                                                                                | 0.2                        | 0.2                 |
| 21.                                             | Члан Научног одбора Међународног научног скупа „ <i>Свети Василије Острошки – 350 година од престављења</i> “, Никшић, Острог и Требиње 9. и 10. маја 2021. године, у организацији Митрополије црногорско-приморске, Цетиње - Епархије будимљанско-никшићке, Никшић и Епархије захумско-херцеговачке и приморске, Требиње.                                                                                                                       | 0.2                        | 0.2                 |
| 22.                                             | Члан Научног одбора Богословско – филозофског скупа „160 година високошколског образовања у Црној Гори и прве богословске школе 1863-2023“, у организацији Митрополије црногорско-приморске и Богословије Светог Петра Цетињског, Цетиње – Подгорица – Острог – Стањевићи, 28 -31. октобар 2023. године.                                                                                                                                         | 0.2                        | 0.2                 |
| 23.                                             | Члан Научног и Организационог скупа <i>Манастир Светог Арханђела Михаила на Превлаци и Зетска митрополија</i> , у организацији Православне митрополије црногорско-приморске и Института за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду, Тиват – Превлака, 14-16. новембар 2024. године.                                                                                                                                     | 0.2                        | 0.2                 |
| 24.                                             | Члан редакције часописа „Светигора“                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0.2                        | 0.2                 |
| 25.                                             | Учешће на округлом столу „Писана ријеч краља Николе“, одржаном 16. октобра 2021. године у Никшићу, поводом 180 година од рођења и 100 година од упокојења краља Николе Петровића Његоша, са темом „Српска државна идеја у Црној Гори за вријеме Петровића Његоша са посебним освртом на политику краља Николу“.                                                                                                                                  | 0.2                        | 0.2                 |
| 26.                                             | Учешће на округлом столу „Стојан Ковачевић – бранич свога рода“, одржаном 6. новембра 2021. године у Никшићу, поводом 200 година од рођења и 110 година од упокојења Стојана Ковачевића, са темом „Стојан Ковачевић у свом времену – историјски осврт“.                                                                                                                                                                                          | 0.2                        | 0.2                 |
| 27.                                             | Предавање „Историјска личност Светог Василија Острошког и културно-просвјетни значај манастира Острог кроз вјекове“, одржано 16. маја 2022. године у Никшићу, у организацији ЈУ Музеји и галерије Никшић.                                                                                                                                                                                                                                        | 0.2                        | 0.2                 |
| 28.                                             | Члан научног одбора Конференције са међународним учешћем „Транспорт и превоз робе као Културно наслеђе“, Етнографски музеј у Београду, Железнице Србије, Друштво конзерватора Србије, 23-24. новембар 2017, Београд.                                                                                                                                                                                                                             | 0.2                        | 0.2                 |
| <b>Projekti</b>                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                            |                     |
| <b>19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                              | Ангажман у пројекту истраживања геноцида на просторима бивше Југославије. Носиоци пројекта: Музеј жртава геноцида у Београду и Институт за српску културу из Никшића.                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2                          | 2                   |

## 2 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| Kvalitet nastave                                       |                                                                                                                                        |                     |              |
|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                                                                        | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Потврда од продеканке за наставу Филозофског факултета о квалитету педагошког рада No. 03-4962 од 25.12.2024. (оцјена од 4.58 до 4.88) | 5                   | 5            |

## ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJE LATNOST               | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 85     |                | 188    |
| 2. STRUČNI RAD            |                | 80     |                | 66,35  |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          |                | -      |                | 5      |
| UKUPNO                    |                | 165    |                | 259,35 |

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore, održanoj 27. 3. 2025. imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje iz oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore) na Filozofskom fakultetu. Na temelju dostavljene dokumentacije, podnosim sljedeći izvještaj:

**Na raspisani su se natječaj u predviđenom roku i u skladu s pravilima prijavili doc. dr. Dragutin Papović i dr. Vasilj Jovović. Kandidati su predali sve tražene materijale i time ispunili uvjete za prijavu na natječaj.**

**Dragutin Papović** (1980.) je diplomirao 2003. godine na Filozofskom fakultetu (Odsjek za istoriju i geografiju), s prosječnom ocjenom 9,5. Magistrirao je na Filozofskom fakultetu (Odsjek za istoriju) Univerziteta u Beogradu 2007. godine, a doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 2013. godine. Na Odsjeku za istoriju i geografiju, odnosno na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta, radio je kao suradnik u nastavi od 2003. do 2013. godine. Nakon što je stekao zvanje doktora istorijskih nauka, na Studijskom programu za istoriju je od 2014. godine izvodio nastavu kao vanjski suradnik, a od 2020. nastavu izvodi kao izabrani docent.

**Vasilj Jovović** (1970.) je 1993. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću upisao studij povijesti i zemljopisa, koji je diplomirao 2000. s ocjenom 9,70. Diplomski rad pod naslovom *Stefan Dušan i građanski ratovi u Vizantiji 1341-1355.* obranio je s ocjenom 10. Tijekom studija tri je godine obnašao dužnost studenta prodekana. Godine 2001. završio je Ljetnu školu paleografije, diplomatike i arhivistike – latinska paleografija u Kotoru. Godine 2004. položio je stručni ispit nastavnika, a 2008. i stručni ispit za bibliotekara pri Centralnoj narodnoj biblioteci „Đurđe Crnojević“. Magistarski je studij upisao 2005. na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu iz područja medievistike, a magistrirao 2011. temom *Balšići i Kotor.* Doktorski je studij upisao 2012. na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu, na kojem je 2016. obranio doktorski rad pod naslovom *Srednjovjekovne istorijske teme u periodici na prostoru Crne Gore 1835-1941.*

**Na osnovu dokaza o stečenim obrazovnim kvalifikacijama smatram da doc. dr. Dragutin Papović i dr. Vasilj Jovović s obzirom na stupanj obrazovanja ispunjavaju formalne uvjete koji su Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u naučna zvanja Univerziteta Crne Gore predviđeni za izbor u akademsko zvanje.**

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Od izbora u zvanje docenta do kraja 2024. godine kandidat **Dragutin Papović** je samostalno objavio dvije znanstvene monografije, autor je poglavlja u jednoj stručnoj monografiji i koautor u jednom leksikonu. Osim toga, samostalno je objavio četrnaest znanstvenih i stručnih radova u relevantnim međunarodnim i domaćim časopisima i jedan rad u koautorstvu. Ima dva priopćenja na znanstvenim skupovima od nacionalnog značaja. Sudjelovao je u dva znanstvena projekta u okviru Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i jedan je od urednika znanstvenog časopisa *Montenegrin journal for social science* (MJSS). Osim toga ima dva samostalna rada koja su objavljena na engleskom jeziku u jednom od vodećih međunarodnih časopisa indeksiranom na WoS listama (Q1). Ima i jedan rad na talijanskom jeziku, objavljen u koautorstvu u međunarodnom časopisu koji je indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (Q4). Prema Uslovima i kriterijumima za izbor u zvanje na Univerzitetu Crne Gore, u zvanje vanrednog profesora može biti izabrana osoba koja ima najmanje 8 bodova (nakon prethodnog izbora) za radove objavljene u renomiranim časopisima koji se nalaze u kategorijama Q1, Q2, Q3 i Q4. Papović je u ovim kategorijama ostvario 36 bodova, odnosno 4,5 puta više nego što je potrebno za izbor u zvanje vanrednog profesora. Prema istim Uslovima i kriterijumima predviđeno je da kandidat za izbor u zvanje vanrednog profesora mora iz znanstvenoistraživačke djelatnosti imati najmanje 15 bodova ukupno (nakon prethodnog izbora), a Papović je u toj djelatnosti nakon prethodnog izbora ostvario 82,4 boda.

Na temelju priložene bibliografije zaključujem da je znanstveni interes kandidata doc. dr. Dragutin Papovića raznovrstan i da se bavio temama koje se odnose na povijest Crne Gore u razdoblju kasne antike, srednjeg vijeka i 20. stoljeća. S obzirom na to da je natječaj raspisan za područje Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore) izdvojio sam tri bibliografske odrednice koje doc. dr. Papovića kvalificiraju za izbor u više zvanje u ovim područjima, s time da ću se zadržati samo na radovima koji se bave srednjim vijekom, jer se ne smatram kompetentnim za ocjenjivanje radova iz područja antičke povijesti.

U radu *O nasljedstvu Balše III Balšića*, koji je objavljen u utjecajnom časopisu *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, Papović je problematizirao uvriježeno mišljenje u historiografiji da je Balša III., posljednji vladar iz dinastije Balšića, državu Zetu ostavio svom ujaku despotu Stefanu Lazareviću. Balša III. je umro na despotovu dvoru u Beogradu 1421. ne ostavivši nasljednika, odnosno bez muškog potomka. Testamentom je odredio nasljednike svoje imovine, ali ne i nasljednika na vlasti. Uprkos tome, mnogi su povjesničari pretpostavljali da je Balša III. za svog nasljednika imenovao despota Stefana Lazarevića. Tu tezu je prvi iznio srpski povjesničar i političar Čedomilj Mijatović 1880. godine. Potom je ovu tezu podržao Konstantin Jireček u *Istoriji Srba*, da bi je zatim preuzeli Miodrag Purković, Vladimir Corović i Sima Ćirković. Širenju i prihvatanju ove teze najviše je pridonio Ivan Božić koji ju je eksplicitno iznio u monografijama *Historija naroda Jugoslavije*, knjiga 1 (1953.) i *Istorija Crne Gore*, knjiga 2, tom 2 (1970.) Potom

su tezu preuzeli i crnogorski povjesničari Jagoš Jovanović, Žarko Šćepanović, Dragoje Živković i Božidar Šekularac, dok je Živko M. Andrijašević o ovom pitanju izrazio svoje dvojbe. Papović je ukazao na to da eksplicitna tvrdnja da je Balša III. ostavio Zetu despota Lazarevića nije potkrijepljena izvorima. Analizirao je izvore iz tog razdoblja i došao do uvjerljivog zaključka da u njima nema ni spomena o tome da je Balša III. ostavio Zetu svom ujaku. Posebno je značajno što takvu vijest ne spominje ni biograf i bliski suradnik despota Stefana Lazarevića, Konstantin Filozof, u djelu *Život Stefana Lazarevića*, za koje se smatra da je nastalo najkasnije do 1431. godine. Takve vijesti nema ni u mletačkim izvorima koje su objavili Janko Šafařík u zbirci *Acta Archivi Veneti* (1862.), Šime Ljubić u zbirci *Listine*, knj. 8 (1886.) i Giuseppe Valentini u zbirci izvora *Acta Albaniae Veneta*, sv. 11, 12 i 13 (1971.). Papović je ukazao na to da se na osnovu mletačkih izvora može zaključiti samo to da je despot Stefan u Zeti faktički nastupao kao Balšin samozvani nasljednik. Izvori ne dozvoljavaju iznošenje izravnog zaključka da je Balša III. svoju državu ostavio despotu Stefanu, ali ni zaključka da Balša III. to nije napravio, jer šute o tome što se dešavalo između Balše i despota. Zbog toga ovaj Papovićev rad predstavlja vrijedan znanstveni doprinos u tumačenju ovog važnog pitanja.

Papovićev znanstveni članak *The last decades of the state of Duklja (Dioclia)* objavljen je u prestižnom časopisu *Acta Histriae*. Završni dio povijesti dukljanske države je, zbog nedostatka izvora i slabog zanimanja povjesničara, nedovoljno proučen. Papović je u ovom radu postigao znatan znanstvenoistraživački iskorak. Najprije je, na temelju *Kraljevstva Slavena (Ljetopisa popa Dukljanina)*, analizirao prilike u Duklji sredinom 12. stoljeća i upozorio na najvažnije događaje u razdoblju vladavine dukljanskog kneza Radoslava. Pri tome se kritički osvrnuo i na *Ljetopis popa Dukljanina*, kao na glavni izvor za ovu temu. Na osnovu toga je iznio značajna zapažanja o odnosima Duklje i Bizanta i o ratu koji je vođen između Raške i Duklje. To je bila borba za opstanak Duklje, jer je raški župan Desa u drugoj polovici 1140-ih uspio od Duklje odvojiti znatan dio teritorija (Zahumlje, Travuniju i dio Zete), pa je knez Radoslav vladao samo primorskim dijelom između Kotora i Skadra. Presudnu pomoć knezu Radoslavu pružio je bizantski car Emanuel I. koji je vojnom intervencijom protiv Raške zapravo spasio Duklju i vlast kneza Radoslava. Zbog toga je Duklja postala pouzdan bizantski vazal. Knez Radoslav se ne pominje nakon 1151. godine. S podacima o njegovoj vladavini završava se i *Ljetopis popa Dukljanina*, tako da za naredno razdoblje postoje samo fragmentarni podaci. Na osnovu tih podataka, Papović je uspio upozoriti na glavne karakteristike vladavine Radoslavova nasljednika, velikoga kneza Mihaila. Nije sigurno kada je počela njegova vladavina, a vjerojatno je to bilo najkasnije krajem 1160-ih i početkom 1170-ih. O povijesti Duklje u tom razdoblju zna se samo posredno i to na temelju bizantsko-ugarskog rata 1165.–7. godine, koji je detaljno opisan u kronici Ivana Kinama, koji je bio blizak suradnik cara Emanuela I. Bizant je nakon pobjede formirao dukat Dalmacije i Duklje, jer je izravno kontrolirao manji dio Duklje u okviru koga se nalazio Kotor. Ubrzo je formiran dukt Dalmacije i Hrvatske, a ime Duklja se gubi iz službenog naziva, jer je ona zadržala status vazalne države. Uz to, Duklja je vjerovatno uz odobrenje Bizanta kontrolirala Travuniju i Zahumlje. Teritorijalna veličina države je sigurno bila razlog da Mihailo uzme titulu velikog kneza. Papović navodi da o toj tituli svjedoči natpis na nadgrobnoj ploči župana Grda iz Trebinja na kojoj je zapisano da je Grd živio u vrijeme velikog kneza Mihaila (Mihoila). Mihaila kao velikog kneza spominje i njegova žena, kneginja Desislava, u jednoj ispravi iz 1189. U ovom je radu istaknuto da je Duklja tada bila u vazalnom položaju prema Bizantu i da je to, u stvari, za Duklju bilo strateško savezništvo jer joj je prijetila stalna opasnost od raškog velikog župana Stefana Nemanje koji je također bio bizantski vazal, ali je to vazalstvo bilo neželjeno. Kako Papović ističe, to se pokazalo oko 1172. godine kada je Stefan Nemanja odbacio bizantsko vrhovništvo i, slijedeći Mlečane, zaratio protiv carstva. Tada je pokušao zauzeti Kotor, ali je brzmom intervencijom cara Emanuela u Pomoravlju poražen i morao se pokoriti Bizantu. Papović ističe da je strateški interes Bizanta u Duklji bila kontrola istočnojadranske obale koje je bila presudna u carevim planovima da izvrši invaziju na Italiju kako bi obnovio nekadašnje jedinstveno Rimsko carstvo. No sa smrću carevom smrću 1180. godine ti planovi su propali, a Duklja je izgubila presudnog saveznika. Bizant je ušao u razdoblje slabljenja, što je iskoristio Stefan Nemanja da oko 1181. napadne Duklju. Papović upozorava da je od Duklje prvo odvojeno Zahumlje, kojim je zavladao Nemanjin brat, knez Miroslav. Napadi Stefana Nemanje na Duklju su intenzivirani između 1183. i 1186., kada je Kotor potpao pod vlast raškog velikog župana. Nemanjin je sin i biograf Stefan Prvovjenčani

zapisao da je njegov otac tada razorio gradove Danj, Sard, Skadar, Svač, Ulcinj i Bar. Papović je naveo da je, prema dominantnom mišljenju u historiografiji, veliki knez Mihailo napustio Duklju i sklonio se u Dubrovnik. Njegova žena, kneginja Desislava, je ostala u Baru do 1189., kada se i ona s barskim biskupom i dukljanskom vlastelom sklonila u Dubrovnik. To je bio kraj dukljanske države kojom je vladala dinastija Vojislavljevića. Stefan Nemanja je osvojenu Duklju podijelio između članova svog roda. Duklju s Travunijom (Trebinjem) je dao svom najstarijem sinu Vukanu, a nakon smrti kneza Miroslava oko 1190. Zahumlje (Hum) je povjerio svom najmlađem sinu Rastku. Ovim radom Papović je argumentirano i objektivno analizirao povijest Duklje u drugoj polovici 12. stoljeća, smještajući te događaje u kontekst širih dešavanja na zapadnom Balkanu, potkrijepivši vlastitim viđenjem dosadašnje spoznaje o tom razdoblju dukljanske povijesti.

Posebnu vrijednost ima Papovićeva znanstvena monografija *Rasprave o istoriji Duklje i Dukljana*. To je prva monografija koja se detaljno bavi nastankom i razvojem Duklje kao grada, oblasti i države, i Dukljana kao posebnog naroda, od antike do početka 11. stoljeća. Papović je, prije svega, istaknuo, po njegovu sudu, loš prikaz povijesti Duklje, a osobito njezine političke povijesti, u monografiji *Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do kraja XII vijeka*, knjiga I., iz 1967. godine, koja je sveučilišni udžbenik za predmet *Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do kraja XII vijeka* na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Samo su tri stranice te knjige posvećene političkoj povijesti Duklje do početka 11. st. i one se odnose na razdoblje vladavine Vladimira, prvoga dukljanskog vladara kojega spominju izvori, a koji se u literaturi najčešće titulira kao knez. Osim toga, ova *Istorija Crne Gore* je u mnogočemu zastarjela, jer je u međuvremenu objavljen niz radova koji su donijeli nova saznanja o dukljanskoj prošlosti. Papović je na osnovu kritičkog preispitivanja poznatih izvora i opsežne literature, u kojoj se izdavaju radovi istaknutih europskih i svjetskih medievista i bizantologa, došao do novih i vrijednih podataka o dukljanskoj povijesti. Posebna vrijednost knjige je njezin polemički karakter. Papović je u knjizi vodio raspravu sa stavovima drugih povjesničara i došao do novih zaključaka, a uz to je upozorio na ono što je i dalje problematično ili nepoznato. Knjigu čini pet rasprava (poglavlja): *Rimsko-vizantijska provincija Prevalis od početka IV do početka VII vijeka*, *Vizantijska arhontija Duklja od početka VII do početka IX vijeka*, *Slovenska arhontija Duklja u IX vijeku*, *Istorijska geografija države Duklje krajem IX i početkom X vijeka* i *Uspori države Duklje u drugoj polovini X i početkom XI vijeka*. Osim prvog poglavlja, ostala se prvi put objavljuju u ovoj knjizi. Osim ovih poglavlja, knjiga ima Predgovor, Zaključak i Spisak literature sa 195 bibliografskih jedinica (kao što sam već naveo, izostavit ću osvrt na dio knjige koji se bavi antičkom povijesti). Papović je istakao da se rimska provincija Prevalis transformirala u bizantsku arhontiju grčkog naziva *Διοκλεία* (Diokleja) koja je postojala u 7. i 8. stoljeću. U skladu s tim, Papović je problematizirao ranije mišljenje o masovnoj slavenskoj seobi krajem 6. i početkom 7. stoljeća. Prema novijim istraživanjima, u ovoj je knjizi naglašeno da nema dokaza o masovnoj seobi, već da se radilo o manjem broju Slavena i njihovoj ratničkoj eliti koja je najvjerojatnije došla na prostor bizantske arhontije Duklje krajem 8. i početkom 9. st. nakon krupnih geopolitičkih događaja – sloma Avarskoga kaganata i bizantsko-franačkog rata. Ovi su Slaveni prihvatili lokalni identitet, tako da ih bizantski izvori nazivaju Dukljanima, a njihovu arhontiju (kneževinu, državu) Duklja. Papović je ponudio objašnjenje kako je na osnovu stapanja prethodnog romaniziranog stanovništva i pridošlih Slovena došlo do razvoja dukljanskog etničkog i političkog identiteta. U tom dijelu Papović je kritički preispitao informacije o Duklji i Dukljanima koje je zapisao bizantski car Konstantin VII. Porfirogenet u svojim djelima. Posebno poglavlje Papović je posvetio historijskoj geografiji Duklje, odnosno njezinim graničnim zonama u 9. i 10. st. Dao je i vrijedne zaključke o dukljanskoj teritorijalnoj organizaciji i lokacijama njezinih značajnijih gradova, što je i dalje predmet znanstvenih rasprava. Papović se osvrnuo i na geopolitički položaj slavenske arhontije Duklje, odnosno na njezine odnose sa susjedima, a prije svega s Bizantom. Analizirao je i organizaciju Crkve, pitanje postojanja dukljanske nadbiskupije i osobito dolazak benediktinaca koji su donijeli novu vjersku praksu. Bizantski izvori i *Ljetopis popa Dukljanina* ističu da je uspon Duklje počeo od vladavine Vladimira krajem 10. st., kada je Duklja uspjela potčiniti susjedne slavenske arhontije Travuniju, Zahumlje i Rašku. Duklja se svrstala na stranu Bizanta u sukobu s državom cara Samuila, a u cilju jačanja savezništva bizantski car Bazilije II. je Vladimiru povjerio upravu nad Dračom. Kako Papović ističe, to je bio presudni događaj u izlasku Duklje na međunarodnu scenu. Car

Samuilo je potom pokorio Duklju i zarobio Vladimira, ali je odlučio da Vladimir ostane vladar u Duklji kao njegov vazal i uz to ga je Samuilo oženio svojom kćeri. Ipak, Vladimir nije prekinuo suradnju s Bizantom što je, izgleda, bio glavni uzrok njegova ubojstva u Prespi koje je 1016. organizirao car Ivan Vladislav.

Značajan dio posljednjeg poglavlja Papović je posvetio Vladimirovoj ličnosti. Ističe mogućnost da se Vladimir titulirao kao kralj, a u prilog tome govore novija istraživanja koja ukazuju na to da je Vladimir kovao vlastiti novac. Papović se osvrnuo i na Vladimirove bračne veze. Temelnije i preciznije analiziranje izvora omogućava iznošenje pretpostavke da se Vladimir dva puta ženio i da je imao potomstvo, što je kasnije u njegovu žitiju prešućeno zbog izgradnje njegova svetačkog kulta. Prema jednoj pretpostavi, naredni dukljanski vladar Stefan Vojislav je bio Vladimirov sin i po njemu je dukljanska dinastija dobila naziv. Papović se bavio i pitanjem lociranja crkve Sv. Marije u Krajini u kojoj je Vladimir bio sahranjen od 1215. godine. Na osnovu arheoloških istraživanja upitno je je li je ta crkva bila u manastiru Prečista krajinska ili u okviru manastirskog kompleksa u gradu Svaču. Kult blaženog, odnosno svetog Vladimira Dukljanskog je, kako pojašnjava Papović, nastao sredinom 11. st. i služio je učvršćivanju vlasti dinastije Vojislavljevića i legitimizaciji/priznanju dukljanske države u kršćanskoj Europi. Tada je nastalo i Vladimirovo žitije koje je, u skraćenoj verziji, uklopljeno u *Ljetopis popa Dukljanina*. Na temelju glavnih karakteristika ove knjige, može se reći da ona predstavlja značajan doprinos proučavanju dukljanske povijesti od kasne antike do početka 11. stoljeća.

**Zaključno mogu reći da je Dragutin Papović svojim dosadašnjim radom na proučavanju crnogorske povijesti pokazao da je produktivan znanstvenik, sposoban baviti se vrlo različitim povijesnim razdobljima. Što se tiče njegova rada u medievistici kojom se znanstveno bavi posljednjih godina, treba istaknuti njegovo dobro poznavanje prije svega novije historiografske produkcije, kako u Crnoj Gori, tako i one međunarodne, usprkos tome što su mu možda promakli neki radovi koji bi mu dobro došli u bavljenju problematikom koja je u fokusu njegove pažnje. Njegov teorijski pristup istraživanju srednjovjekovlja je suvremen upravo zahvaljujući tom dobrom poznavanju najnovijih istraživačkih rezultata koji se odnose ne samo na crnogorsku povijest, nego i na širi zemljopisni okvir.**

U svrhu ocjenjivanja rada **Vasilja Jovovića** bili su mi dostupni radovi za koje je dostavio poveznicu putem koje sam ih mogao pronaći na Internetu. Ocjenjivao sam samo radove koji imaju veze sa srednjim vijekom, jer se ne smatram kompetentnim za ocjenjivanje radova iz moderne i suvremene povijesti, a ionako mi je većina tih radova bila nedostupna. Njegova knjiga o sv. Jovanu Vladimiru nije medievističko djelo, jer se ne bavi analizom događaja iz vremena života tog vladara, nego recepcijom njegova kulta u 19. i 20. st.

U članku "Apprentices from the Zeta Littoral in Late Medieval Ragusa", *Acta Histriae* 32 (2024) sv. 2, 247-270, napisanom u koautorstvu s Marijanom Premovićem, Jovović na temelju građe u Državnom arhivu u Dubrovniku, odnosno tamošnjih zbirki Diversa Cancellariae i Diversa Notariae, donosi podatke o mladićima iz Budve, Bara, Rata, Spića, Pilota, Ulcinja, Skadra i područja Zete koji su došli u Dubrovnik s namjerom da se zaposle kao šegrti kod dubrovačkih obrtnika. To su bili dječaci i mladići uglavnom iz nižih društvenih slojeva kojima je zapošljavanje u Dubrovniku bio izlaz iz egzistencijalnih problema njihova okruženja. Radilo se većinom o maloljetnicima u čije sui me ugovore o radu sklapali njihovi roditelji ili bliski rođaci. Riječ je o tipskim ugovorima u kojima se navodilo ime šegrt, obrtnika poslodavca, rok na koji će dječak biti zaposlen, obećanje da će poštivati majstora i garancija da će na kraju naukovanja dobiti osnovni alat, a ponekad neku odjeću, pa čak i novac.

Mladići su se najčešće zapošljavali u najraširenijim obrtima u gradu: postolarskom, zlatarskom, kovačkom, krojačkom, kožarskom, stolarskom, klesarskom, zidarskom, bačvarskom i u izradi oružja. Osim u obrtima, poneki su se zapošljavali kod trgovaca i liječnika. Posebnu kategoriju činili su mladići koji su se zapošljavali kao slugе, premda su i šegrti za vrijeme naukovanja obavljali poslove slugu. Sluge bi za vrijeme roka na koji su bili zaposleni dobivali prikladnu odjeću, obuću, smještaj i hranu, a na kraju određenu novčanu naknadu, iako ne uvijek.

Šegrti su se najčešće zapošljavali u dobi od 10 do 14 godina, a vrijeme naukovanja obično je trajalo od 5 do 8 godina. Autori pretpostavljaju da su mnogi od tih šegrti ostali u Dubrovniku i nakon naukovanja.

Šteta je da autori nisu koristili i moju knjigu *Na dnu društvene ljestvice. Robovi i služinčad na istočnoj jadranskoj obali*, Zagreb 2022., jer bi tamo našli veliku količinu komparativnih podataka, ne samo za Dubrovnik, nego i za druge istočnojadranske gradove, kao i upute na drugu relevantnu literaturu. U vezi ovog rada nije jasno koliki je udio Vasilja Jovovića, a nejasno je i zašto kandidat nije naveo suradnju na projektu *Similarities and Distinctions between Medieval Coastal and Continental Towns in the Nowadays Slovenia and Montenegro*, financiran od strane Slovenske agencije za istraživanje i inovacije, s obzirom na to da je rad nastao u sklopu tog projekta.

U radu „Srednjovjekovni manastiri u skadarskom basenu u periodici na prostoru Crne Gore u periodu od 1835. do 1941.“, *Istraživanja* 25 (2014), 293-300, Jovović se nadovezuje na svoj doktorat i donosi pregled podataka iz crnogorske periodike o manastirima na skadarskom području, njihovim kltorima, grobnicama podignutima u njima i nekim događajima vezanim uz njih. Nažalost, ograničava se na nabranje podataka, bez njihova kritičkog vrednovanja i bez nastojanja da iz njih izvede neki drugi zaključak osim vrlo općenitog o važnost Pravoslavne crkve i srpske države. Rad je kategoriziran kao izvorni znanstveni rad, ali bi u najboljem slučaju trebao biti kategoriziran kao pregledni rad.

U radu „Odnosi Đurda II Stracimirovića Balšića sa osmanskim Turcima 80-ih godina XIV vijeka“, *Prilozi Instituta za istoriju u Sarajevu* 44 (2015), 9-20, klasičificirao je ispravno kao pregledni rad. Na temelju relevantne objavljene literature i izvora Jovović prikazuje razvitak odnosa Đurda II. Stracimirovića, Osmanlija i kralja Tvrtka I. Šteta je da nije konzultirao knjigu Jensa Olivera Schmitta „Das venezianische Albanien (1392-1479)“, München 2001., koja bi mu omogućila ne samo širi kontekst zbivanja koja opisuje, nego i metodološki okvir koji bi podigao kvalitetu rada.

Rad „Izvori i historiografija o osmanskoj vladavini na prostoru Crne Gore (srednjovjekovni period)“, u: Međunarodni naučni skup „100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana – Civilizacija ili okupacija – šta su nam ostavili?, Podgorica 12-15. oktobar 2012. knj. III. *Almanah*, Podgorica, br. 61-62, str. 205-212, nije mi bio dostupan, ali sam mogao pročitati sažetak iz kojeg se čini – ako je autor sam sastavljao sažetak – da Jovović znanstvene sinteze poput Historije naroda Jugoslavije i Istorije Crne Gore, pa čak i bibliografije, tretira kao povijesne izvore za razdoblje osmanske vladavine (cit.: „Najznačajniji izvori su svakako defteri, kanuni i kanun-name za hercegovački, skadarski i crnogorski sandžak, turske hronike, zbirke turskih spomenika, zatim monografije Istorija naroda Jugoslavije, Istorija Crne Gore, Bibliografija o izvorima za istoriju Crne Gore, Istorija Osmanskog carstva od Halila Inalđžika i dr.).

Pokušao sam otvoriti članak „Porodične veze Crnojevića sa okolnim feudalnim gospodarima“, *Matica, časopis za društvena pitanja, nauku i kulturu*, br. 56-57, str. 207-226., ali mi to ni nakon višekratnih pokušaja nije uspjelo, pa ga ne mogu ocijeniti.

**Zaključno mogu konstatirati da je vrlo malo radova Vasilja Jovovića posvećeno srednjem vijeku, jer se u doktoratu bavi periodikom u razdoblju 19. i prve polovice 20. st., a očito je na temelju toga objavio i niz članaka koji po tome ne spadaju u medievistiku, barem ne u užem smislu. Osim toga, u radovima koje sam ocjenjivao nema pokušaja teorijskih razmatranja bez kojih je suvremena historijska znanost danas nezamisliva. Na temelju rada koji je u časopisu kvalificiran kao izvorni znanstveni rad, iako bi mogao biti tek pregledni rad, moglo bi se dovesti u pitanje bodovanje kandidata radova, ali bi za to bilo nužno imati uvid u ostale znanstvene radove.**

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

**Dragutin Papović** sudjeluje u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od okončanja osnovnih studija 2003. godine i više od 20 godina je kao suradnik u nastavi, vanjski suradnik na predavanjima i docent uspješno izvodio nastavu iz brojnih disciplina na Studijskom programu za istoriju. Posebno je značajno što Papović od 2013. godine u kontinuitetu izvodi nastavu na predmetima: *Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do kraja XII vijeka* i *Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV vijeka*. Na ovim predmetima se izučava istorija Crne Gore od praistorije preko antike do kraja srednjeg vijeka. Papović izvodi nastavu i na predmetu *Istorijski praktikum III*, na kojem se, kroz praktičnu nastavu sa studentima, analiziraju izvori iz srednjovjekovne povijesti Crne Gore. O visokom stupnju pedagoške osposobljenosti Papovića svjedoče najviše ocjene u studentskim anketama. Njegovu pedagošku osposobljenost potvrđuje ranije sudjelovanje u izradi

udžbenika, priručnika i leksikona iz oblasti povijesti i mentorstvo u izradi magistarskog rada. Tijekom studijskih godina 2014/15., 2015/16. i 2016/17. izvodio je predavanja na predmetima *Teorijske osnovne metodike istorije* i *Metodika nastave istorije sa školskim radom*.

**Sve to nedvosmisleno govori da je doc. dr. Dragutin Papović pedagoški osposobljen za izvođenje nastave na Studijskom programu za istoriju na Filozofskom fakultetu.**

Od 2002/03. do 2004/05. **Vasilj Jovović** je radio kao profesor povijesti i geografije na Elektro-metalurškoj i Mašinsko-metalnoj školi. U akademskoj godini 2002./3. angažiran je kao asistent suradnik na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na predmetima *Opšta historija starog vijeka* i *Opšta historija srednjeg vijeka*. Od akademske godine 2004./5. do 2005./6. zaposlen je kao honorarni suradnik na studijskom programu povijesti na predmetima *Opšta historija starog vijeka*, *Opšta historija srednjeg vijeka*, *Historija Vizantije*, *Historija južnoslavenskih država do kraja XII vijeka*, *Historija južnoslavenskih država od kraja XII vijeka do kraja XV vijeka*, *Metodika nastave istorije* i *Historija Crne Gore u starom i srednjem vijeku*.

Od 5.10.2006. do 28.8.2017. zaposlen je na određeno vrijeme na Filozofskom fakultetu u Nikšiću s punim radnim vremenom. Držao je nastavu iz predmeta *Opšta istorija starog vijeka – Stari Istok*, *Opšta istorija starog vijeka – Grčka i Rim*, *Istorija Balkana u srednjem vijeku I i II*, *Istorija Crne Gore u srednjem vijeku I i II*,

*Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do kraja XII vijeka*, *Istorija Crne Gore od kraja XII vijeka do kraja XV vijeka*, *Pomoćne istorijske nauke I i II*, *Istorijaska geografija I i II*, *Istočno pitanje i istorija mediterana*, *Identitet Crne Gore* te *Metodika nastave poznavanja prirode i društva* (na studijskom programu za geografiju).

Od 2017. izvodi honorarno nastavu na Bogosloviji „Sveti Petar Cetinjski“ na predmetu *Opšta historija*.

Od jeseni 2021. ponovo je zaposlen na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao suradnik u nastavi, pri čemu izvodi nastavu iz predmeta *Opšta istorija starog vijeka – Stari Istok*, *Opšta istorija starog vijeka – Grčka i Rim*, *Opšta istorija srednjeg vijeka*, *Istorija Vizantije*, *Istorija Balkana u srednjem vijeku I i II*, *Istorija Crne Gore u srednjem vijeku I i II*, *Historija Crne Gore do kraja XII vijeka*, *Historija Crne Gore od kraja XII vijeka do kraja XV vijeka*, *Pomoćne istorijske nauke I i II*, *Istorija Jugoslavije II* te *Kulturno naslijeđe Crne Gore I* (antički i srednjovjekovni period).

Bio je član više od 60 komisija za obranu specijalističkih diplomskih radova na studijskim programima povijesti i geografije. Od 2011. bio je priređivač testova iz povijesti koje je organizirao Ispitni centar Crne Gore.

**Iz svega navedenog slijedi da je Vasilj Jovović osposobljen držati nastavu na Studijskom programu za istoriju na Filozofskom fakultetu te da ima uvjete za stjecanje stupnja docenta, pošto prethodno nije imao izbor u nastavno zvanje.**

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

#### Dragutin Papović

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 28           | 19             | 47     | 77           | 82,4           | 159,4  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 5            | 3              | 8      | 2            | 7,5            | 9,5    |
| 4. STRUČNI RAD            | 4            | 4              | 8      | 6,5          | 6,5            | 13     |
| UKUPNO                    | 37           | 26             | 63     | 85,5         | 96,4           | 181,9  |

#### Vasilj Jovović

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 85           |                | 85     | 188          |                | 188    |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          |              |                |        | 5            |                | 5      |
| 4. STRUČNI RAD            | 80           |                | 80     | 66,35        |                | 66,35  |
| UKUPNO                    | 165          |                | 165    |              |                | 259,35 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada smatram da je kandidat doc. dr. **Dragutin Papović** ispunio potrebne uvjete i kriterije za izbor u više zvanje, značajno premašujući potreban broj bodova ukupno i poslije prethodnog izbora. Njegovi radovi iz srednjovjekovne povijesti pokazuju da je kvalitetan medievist, što se nadovezuje na njegovo prethodno bavljenje suvremenim temama, a što je prethodno bilo vrednovano od strane stručnjaka za to razdoblje. Njegovo dugogodišnje iskustvo u nastavi iz srednjovjekovnih predmeta također potvrđuje njegovu sposobnost da nastavi s održavanjem te nastave te da je i dalje unapređuje.

Na osnovu analize naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada smatram da kandidat dr. **Vasilj Jovović** formalno ispunjava potrebne uvjete i kriterije za izbor u akademsko zvanje, ali ga na temelju kvalitete i kvantitete njegovih medievističkih radova ne mogu predložiti za izbor. Njegovi su radovi iz srednjovjekovne povijesti malobrojni, bez ikakvog teorijskog ili metodološkog okvira. Zbog toga ni veći broj bodova, prikupljenih u velikoj mjeri stručnim radovima iz raznih područja, nije od presudne važnosti za ovaj izbor.

**Zbog svega iznesenog, predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se doc. dr. Dragutin Papović izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora za oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i**

**istorija Crne Gore) na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.**

**RECENZENT**  
Prof. dr. sc. Neven Budak  
Zagreb

### IZVJEŠTAJ RECENZENTA

#### I OCJENA USLOVA

#### ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu Odluke Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-927/4 od 27. 03. 2025. godine, imenovana sam u Komisiju za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izveštaja za izbor u naučno zvanje za oblast *Istorija starog vijeka* i *Istorija srednjeg vijeka* (svjetska i istorija Crne Gore) na Univerzitetu Crne Gore, na Filozofskom fakultetu. Na konkurs, objavljen u dnevnom listu listu „Dan“ od 27.12.2024. godine, za izbor u akademsko zvanje za navedenu oblast, prijavila su se dva kandidata, dr Dragutin Papović, docent na Filozofskom fakultetu UCG i dr Vasilj Jovović, saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu UCG, obojica doktori istorijskih nauka.

Na osnovu uvida u priloženi konkursni materijal, spisak i strukturu naučnih i stručnih referenci kao i konačnog mišljenja na klasifikacione bibliografije koje je dao Naučni odbor UCG (br. 01/8-1115 i br. 01/8-7/1 od 19.02.2025.), konstatujem da su dr Dragutin Papović i dr Vasilj Jovović u potpunosti ispunili uslove koji su predviđeni pravnim aktima za izbor u akademsko zvanje.

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački opus dr Dragutina Papovića obuhvata veći broj radova posvećenih raznovrsnim aspektima istorije Crne Gore. Najveći deo bibliografije docenta Papovića u poslednjih pet godina (od poslednjeg izbora u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore, 2020. godine) fokusiran je na savremenu istoriju Crne Gore čime se bavio i u ranijem periodu. Izbor tema otkriva širinu njegovih interesovanja i poznavanje glavnih tokova savremene istoriografije. Reč je o radovima istraživačkog karaktera, koji se odlikuju kritičkim metodom i potpunim uvidom u primarne izvore i savremenu istoriografsku literaturu. U oblasti koja se bavi savremenom istorijom ističe se knjiga *Vjerske zajednice i nacionalizmi u Crnoj Gori (1965–1990)*, Podgorica, 2022, kao i radovi *Cold war diplomacy and US – socialist Yugoslavia fruitful relations: an examination of the establishment of US – Montenegro cooperation in 1980*, Acta Histriae, 31, 2023, 1, str. 139-162; *Collaborazione tra Montenegro e Puglia 1973-1980*, Nuova rivista storica, CVIII, 1, 2024, str. 253-285 (koautorstvo sa O. Popović); „*Ekumenistička*“ politika Katoličke crkve u Crnoj Gori (1965-1970), Časopis za savremenu povijest, 53, 2/2021, str. 489-516 i slični.

U delu bibliografije dr Dragutina Papovića koja se bavi kasnoantičkom i srednjovekovnom istorijom posebno mesto zauzima njegov rad objavljen u časopisu Acta Histriae 2024. godine, pod naslovom *The Last Decades of the State of Duklja (Dioclia)*. Ovaj naučni članak predstavlja sveobuhvatnu i temeljnu hronološku analizu poslednjih decenija postojanja dukljanske države, obuhvatajući period od kraja XI do početka XIII veka. Autor precizno razgraničava ključne faze političkih promena, čime omogućava čitaocu da se jasno orijentiše unutar složenih tokova srednjovekovne balkanske istorije. Posebna vrednost rada ogleda se u pažljivo odabranom i raznovrsnom izvoru građe. Papović kombinuje latinske hronike, vizantijske spise, kao i srednjovekovna žitija (posebno Žitije Svetog Vladimira), pokazujući time interdisciplinarni pristup koji osigurava analitičku dubinu i istorijsku pouzdanost zaključaka. Ova metodološka širina omogućava ne samo precizno sagledavanje unutrašnje dinamike dukljanske države, već i širu interpretaciju njenog položaja u regionalnim odnosima. Za razliku od pristupa koji Duklju tretiraju kao izolovani entitet, Papović je analizira u kontekstu njenih odnosa sa najvažnijim političkim akterima epohe: Vizantijskim carstvom, Raškom (Srbijom), Kraljevinom Ugarskom i sa papskom kurijom. Takva analiza doprinosi ne samo boljem razumevanju lokalne istorije, već i opštoj slici političke dinamike Balkana u prelomnom periodu.

Vrhunac Duklje autor smešta u vladavinu kralja Mihaila i njegovog sina Bodina, kada država dostiže međunarodno priznanje i istaknuto mesto među balkanskim silama. Međutim, nakon Bodinove smrti (oko 1101. godine), usledili su višedecenijski dinastički sukobi, fragmentacija vlasti i rivalstva među lokalnim plemstvom. To je otvorilo prostor za sve izraženije spoljne uticaje, pre svega iz Vizantije i sve snažnije Raške. Papović uverljivo prikazuje kako se tokom XII veka politička težina Duklje postepeno gasi, dok Raška istovremeno konsoliduje svoju vlast. Do kraja tog veka, Duklja se svodi na regionalnu oblast pod nadzorom raških vladara. Ipak, rad ukazuje da uprkos gubitku političke nezavisnosti, Duklja zadržava važan kulturni i duhovni značaj, naročito kroz organizaciju crkvene hijerarhije i očuvanje svetiteljskih kultova, među kojima se izdvaja kult Svetog Vladimira. Autor takođe osvetljava strateški značaj Duklje u kontekstu vizantijsko-ugarskih sukoba, gde je često igrala ulogu tampon-zemlje. U jednoj od ključnih teza rada, ističe se da je opstanak dukljanske države u velikoj meri zavisio od vizantijske političke i vojne podrške, a njen pad postaje neminovan sa slabljenjem i konačnim kolapsom carstva.

Na kraju, rad se odlikuje visokom naučnom relevantnošću, preciznom argumentacijom i jasno strukturiranim izlaganjem. Autor se drži proverenih izvora, izbegava spekulacije i spekulativne interpretacije, oslanjajući se isključivo na kredibilne istorijske podatke. Time ovaj rad ne samo da doprinosi modernom razumevanju kasne istorije Duklje, već predstavlja i uzoran model savremenog istoriografskog pisanja o srednjovekovnom Balkanu.

U radu *Rimsko-vizantijska provincija Prevalis od početka IV do početka VII veka*, objavljenom u časopisu Matica 2024. godine, dr Dragutin Papović demonstrira visok stepen stručnosti i metodološke preciznosti u prikazu složenog razvoja provincije Prevalis tokom jednog od najdinamičnijih perioda kasne antike.

Autor pažljivo koristi širok spektar primarnih i sekundarnih izvora: pisane izvore iz kasnoantičkog perioda, zakonske dokumente poput Justinijanovih zakona, crkvene spise, kao i rezultate savremenih arheoloških istraživanja. Takav interdisciplinarni pristup svedoči o temeljnom poznavanju istorijske građe i njenoj kritičkoj interpretaciji. Rad je jasno strukturiran, sa podelom na vremenske i tematske celine, što omogućava čitaocu da prati hronološki i funkcionalni razvoj Prevalisa - od rimskog administrativnog sistema, preko kasnoantičkih i Justinijanovih reformi, pa sve do ranih slovenskih prodora. Ova jasnoća izlaganja doprinosi boljem razumevanju i najkompleksnijih istorijskih procesa.

Papović izbegava pojednostavljene narative i nudi višeslojnu interpretaciju: provincija Prevalis se posmatra istovremeno kao administrativna jedinica, vojna tampon-zona i značajan crkveni prostor. Posebno je dragocena analiza rasta crkvene infrastrukture u kontekstu sve izraženije političke nesigurnosti. Izlaganje u ovom članku prevazilazi okvir lokalne istorije i pozicionira Prevalis u širi kontekst transformacija Istočnog rimskog (vizantijskog) carstva, kao i spoljnjih pritisaka, poput upada Gota, Huna i Slovena. Na taj način, članak predstavlja značajan doprinos proučavanju istorije Balkana u kasnoantičkom periodu.

Autorov stil je akademski, ali istovremeno jasan i pristupačan. Tekst je pažljivo organizovan i lišen nepotrebne terminološke složenosti, čime postaje jednako koristan kako istraživačima, tako i studentima i široj publici kojoj je časopis Matica tradicionalno okrenut. U celini, ovo je kvalitetan naučni rad koji doprinosi razumevanju kasnoantičke istorije Balkana i postavlja solidnu osnovu za dalja istraživanja istorije ranovizantijskih provincija.

Rad *Rimska i vizantijska Dalmacija na prostoru Crne Gore do sredine XIII veka* koji je Papović objavio u Montenegrin Journal of Social Science u Nikšiću 2024. godine pokriva veoma dugačak vremenski period — od antičke rimske dominacije pa sve do sredine XIII veka, pružajući kontinuitet u praćenju političkih, društvenih i kulturnih promjena na prostoru današnje Crne Gore. Papović se oslanja na brojne primarne i sekundarne izvore: antičke autore, epigrafski materijal, arheološke nalaze, kao i savremenu istoriografsku literaturu. To daje radu dubinu i kredibilitet. Poseban akcenat stavljen je na razvoj gradova kao što su Doclea (Duklja), Rizinium (Risan), i Scodra (Skadar), te njihovu ulogu u regionalnoj i carskog strukturi moći — što doprinosi razumijevanju lokalne istorije u širem imperijalnom kontekstu.

Članak pokazuje kako se rimski upravni sistem i kasnije vizantijska vlast transformisala i prilagođavala lokalnim uslovima. Takođe su analizirani procesi romanizacije, hristijanizacije i kasnije uticaji slovenskih migracija. Rad je sistematično organizovan — hronološki i tematski, što olakšava praćenje izlaganja. Svako poglavlje ima jasnu svrhu i doprinosi ukupnom razumevanju teme. Fokus na prostor današnje Crne Gore doprinosi popunjavanju praznina u regionalnoj istoriografiji, koja često gubi iz vida važnost dalmatinskog zaleđa u antičkim i srednjovekovnim procesima. U radu se jasno prikazuje kako je Dalmacija kao rimska provincija doživljavala brojne promene u periodu kasne antike i ranog srednjeg veka. Posebno se ističe: prestrukturiranje provincijskih granica, smanjenje uticaja gradova nakon germanskih i slovenskih upada, postupni nestanak rimskog administrativnog sistema i prelazak pod vizantijsku upravu. Istaknuta je važnost Risiniuma (Risna) u ranovizantijskoj epohi kao jednog od uporišta u odbrani obale i komunikacije sa unutrašnjošću. U istraživanju daje se značajan prostor procesima hristijanizacije i stvaranju crkvene hijerarhije. Posebno je interesantno kako se: stari kulturni prostori (npr. paganski hramovi) transformišu u crkve, uspostavlja rani episkopat i veze sa Solunom, Justinijanom Prima i Konstantinopoljem. Prikazano je da je Doclea postala biskupija još u kasnoj antici, što ukazuje na kontinuitet urbanog i duhovnog značaja grada. Naglašena je uloga Vizantijskog carstva u pokušajima da očuva kontrolu nad obalnim i zaleđinskim delovima Dalmacije, naročito u VI i X-XI veku. Autor ističe složenost odnosa između carstva i lokalnog stanovništva, kao i pojavu „tampon zona“ između Vizantije i slovenskih kneževina. Prostor današnje Crne Gore se često u istoriografiji tretira kao marginalna, ali strateški značajna zona, u kojoj se ukrštaju interesne sfere različitih sila (Vizantija, Sloveni, Mlečani).

Dodavanje jedne ili više istorijskih mapa provincije Dalmacije tokom različitih epoha (rimskog i vizantijskog perioda) značajno bi doprinelo jasnoći rada, posebno za čitaoce koji nisu stručnjaci. Rad

bi mogao dodatno profitirati od komparacije sa susednim provincijama kao što su Prevalis i Epirus Nova, kako bi se regionalne razlike i sličnosti bolje osvetlile. Iako rad pominje rezultate arheoloških istraživanja, još dublje oslanjanje na konkretne lokalitete i nalaze (npr. mozaike, bazilike, sarkofage) bi dodatno osnažilo argumentaciju i obogatilo narativ. Ovaj rad predstavlja kvalitetan i značajan doprinos istraživanju istorije prostora današnje Crne Gore, sa posebnim fokusom na procese političke, verske i kulturne transformacije od rimskog do vizantijskog doba. Njegova vrednost leži kako u obimu i detaljnosti, tako i u jasnoći izlaganja i uravnoteženoj upotrebi izvora.

Rad Papovića predstavlja važan doprinos istraživanju istorije Crne Gore u periodu od antike do srednjeg veka. Njegova vrednost leži u sveobuhvatnosti teme, temeljnom radu sa izvorima, i jasnoći izlaganja. Osim što popunjava praznine u regionalnoj istoriografiji, rad nudi relevantan okvir za dalje proučavanje političkih, kulturnih i verskih transformacija u širem jadranskom i balkanskom kontekstu. Osim naučnih članaka koji se bave ranim periodom istorije Crne Gore, Dragutin Papović je tokom 2024. godine objavio i knjigu *Rasprave o istoriji Duklje i Dukljana* u izdanju Matice crnogorske u Podgorici. Knjiga je nastala na osnovu preispitivanja izvora, kritičkog osvrta na stariju literaturu i uključivanje saznanja iz novije istoriografije. Sastoji se od pet rasprava koje se odnose na istoriju Duklje i Dukljana od antike od početka XI veka (od kojih je jedna već ranije pomenuta, objavljena u časopisu *Matica*). Svakako treba istaći da pojam Duklja ima sasvim različite konotacije u antičkom i srednjovekovnom periodu, što autor naglašava. U delu koji se bavi najstarijim periodom dr Papović dosledno prati jezički izraz najsavremenije istoriografije antike. Literatura je raznovrsna, iako ne potpuna, imajući u vidu da se sve veći broj crnogorskih i međunarodnih istraživača bavi ovim prostorom u antičkom periodu. Posebno bi trebalo istaći vrednost dela koji govori o granicama provincije Prevalis i mreži puteva i naselja. Autor koristi narativne i epigrafske izvore, kao i zaključke arheoloških istraživanja uklapajući ih u opšti pregled.

U daljem tekstu Duklja se prikazuje kao srednjovekovna država koja je imala važnu ulogu u formiranju ranih južnoslovenskih političkih zajednica. Autor ističe da se u različitim periodima ona doživljavala i tumačila različito – kao samostalna država, kao vazal Vizantije, a kasnije i kao deo šire srpske države. Naglašeno je da su Dukljani bili Slovenci koji su se doselili u VI-VII veku, ali su takođe baštinili i određene elemente starobalkanskog (ilirskog i rimskog) nasleđa. Papović kritikuje savremene pokušaje da se istorija Duklje koristi za podršku savremenim političkim identitetima i vidi to kao anahronizam i pokušaj retroaktivne nacionalizacije prošlosti. Ističe se značaj i problematičnost „Ljetopisa popa Dukljanina“ kao istorijskog izvora. Iako je ovaj tekst vredan za razumevanje samoprezentacije Duklje, autor upozorava da se radi o delu koje sadrži dosta legendarnih i neproverljivih elemenata.

U knjizi Papović poziva na kritički, akademski pristup istoriji, bez političkih motiva i ne daje konačne i egzaktno odgovore, već dobrim delom otvara nova pitanja i podstiče dalju naučnu diskusiju. Knjiga podstiče i ostale istraživače na interdisciplinarno i komparativno proučavanje istorijskih izvora, arheologije, lingvistike i antropologije kako bi se rekonstruisao što objektivniji prikaz prošlosti.

Docent Papović je jedan od urednika časopisa *Montenegrin Journal of Social Science*. U Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti učestvuje u projektu objavljivanja Zbornika dokumenata za istoriju Crne Gore XV – XVII vijeka (knjiga I i II) na osnovu rukopisnog zbornika „Privilegia della Citta di Cattaro“ I-XVIII koji se nalazi u Arhivu Hrvatske Akademije znanosti i umjetnosti (HAZU), a bio je angažovan i na projektu i objavljivanju Leksikona crnogorskih dinastija (2023).

Kandidat **dr Vasilj Jovović** ima kvantitativno impresivnu bibliografiju, s obzirom na to da je prijavio sve svoje radove od 2001. godine (tj. period od 23 godine), u sklopu svoje aplikacije za prvo akademsko zvanje. Kao i prethodni kandidat tokom svojih istraživanja bavio se mnogim, vrlo različitim temama i istorijskim periodima. Izbor tema pokazuje širok opseg njegovih istraživačkih interesovanja i primetno je da je najveći deo radova usmeren ka recepciji prošlih vremena u crnogorskoj periodici XIX i XX veka, kao i crkvenim temama.

Njegovi radovi se mogu grupisati u stručne poput *Uloga biblioteke u Bolonjskom procesu*, U: Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa: Naučnoistraživački rad na Univerzitetu u funkciji nastave i iskustva sa primjenom Bolonjske deklaracije, 4. i 5. novembar 2010. godine, Filozofski fakultet

Nikšić. Sociološka luča, br. 1, str. 294-302; *Geografske ekskurzije i terenski rad u funkciji nastave – na primjeru studijskog programa za geografiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću*. Васпитање и образовање, бр. 3, стр. 207-212; Izdanja Instituta Filozofskog fakulteta u Nikšiću u funkciji nastave i njihova popularizacija. Васпитање и образовање, бр. 1, стр. 207-212; *Kulturno-istorijski sadržaji središnje Hrvatske kroz terensku nastavu (prilog za istorijsku geografiju Hrvatske)*. Токови, бр. 1, стр. 189-205, zatim u radove o recepciji srednjovekovne istorije Crne Gore kojih je najviše: *Свети Јован Владимир у црногорској периодици између два светска рата (1918-1941)*. Црквене студије, бр. 13, стр. 237-251; *Помени Божидара и Вићенца Вуковића у црногорској периодици (1935-1941)*. Црквене студије, бр. 15, стр. 217-232; *Помени Балшића и Османских Турака у црногорској периодци (Грлица и Орлић)*. Васпитање и образовање, бр. 3, стр. 191-202; *Средњовековни путеви на Балканском полуострву (теме из историјске географије заступљене у црногорској периодици од 1835. до 1941. г.)*. Токови, бр. 1, стр. 23-30; *Contacts between Duklja/Zeta and the Apennine Peninsula in the Middle Ages as a Topic in Montenegrin Periodicals in 1835–1941*. Balcanica, XLVIII, pp. 229-242 i slični, kao i radovi koji se bave srednjovekovnom istorijom u užem smislu: *Odnosi Đurađa II Stracimirovića Balšića sa Osmanskim Turcima 80-tih godina XIV vijeka*. Prilozi, Institut za historiju – Univerzitet u Sarajevu, br. 44, str. 9-21 i monografija *Свети Јован Владимир – светитељ и владар*. Институт за српску културу, Никшић, 2020. Osim toga, deo radova (stručne monografije *Genocid u Pivi 1943. godine iz 2019. i Zločin u Velici 28. jula 1944. takođe objavljeno 2019.*), kao i naučni projekat na kojem je angažovan (istraživanja genocida na prostorima bivše Jugoslavije gde su nosioci projekta Muzej žrtava genocida u Beogradu i Institut za srpsku kulturu iz Nikšića), bave se savremenom istorijom Crne Gore.

Kada je u pitanju antička istorija, dr Vasilj Jovović pokazuje izraženu orijentaciju ka proučavanju recepcije antičkih tema i njihove prisutnosti u crnogorskoj kulturnoj i intelektualnoj sferi, naročito u periodu druge polovine XIX i početkom XX veka, više nego samom proučavanju antičke istorije i rezultata arheoloških istraživanja u užem smislu. Ovaj pristup je vidljiv u njegovom radu *Antičke teme u crnogorskoj periodici*, objavljenom 2015. godine. U pomenutom radu, dr Jovović donosi iscrpan pregled prisustva i obrade antičkih motiva u štampi tog perioda, što predstavlja znatan doprinos u okviru izučavanja recepcije antike u Crnoj Gori.

Međutim, iako informativan i bogat podacima, rad ostaje na nivou pregleda i deskripcije, bez dublje analize ideoloških, kulturoloških ili društvenih konteksta u kojima se antičke teme pojavljuju i razvijaju. Na taj način se propušta prilika da se prodre u šire značenje i funkciju antičkog nasleđa u tadašnjoj crnogorskoj javnosti, obrazovanju i identitetskom diskursu. Ipak, ovaj rad treba posmatrati kao značajan prvi korak u daljem razvijanju ove važne, ali do sada zapostavljene oblasti.

U radu *Подручје данашње Црне Горе у касној антици у раном средњем вијеку*, koji je dr Vasilj Jovović objavio 2021. godine u trojezičnom zborniku naučnih radova posvećenom ranohrišćanskim arheološkim nalazima u graničnim oblastima Crne Gore i Albanije (*Hrišćanske starine Vasojevića i Hota*), autor pruža kratak, ali informativan pregled političkih, društvenih i verskih promena na prostoru današnje Crne Gore u periodu od III do VII veka. Tekst je sažet i obuhvata svega četiri stranice, što svakako ograničava mogućnost dublje analize i obrade kompleksne tematike koja obuhvata kraj antičkog i početak srednjovekovnog perioda. U svom pristupu, Jovović se oslanja pretežno na stariju opštu literaturu, pri čemu donosi osnovne podatke o formiranju i razvoju rimske provincije Prevalis, kao i političke promene koje su obeležile kasnoantički period na ovom prostoru. U skladu sa tematikom zbornika, značajan deo rada posvećen je hrišćanstvu, pri čemu autor daje kratak pregled razvoja ranohrišćanskih zajednica, organizacije crkvene strukture i širenja hrišćanske vere u regionu.

Ono što radu nedostaje jeste kritički osvrt na rezultate novijih arheoloških istraživanja koja bi mogla značajno osvežiti i proširiti interpretaciju pomenutog perioda. Time se propušta prilika da se rad napredni kroz savremene arheološke uvide koji su u poslednjim decenijama sve prisutniji u naučnoj literaturi, kako domaćoj tako i međunarodnoj. U tom svetlu, Jovovićev rad ostaje više sintezni prikaz bez direktnog angažovanja sa materijalnim ostacima i savremenim arheološkim nalazima koji bi dodatno obogatili tekst i omogućili dublju interpretaciju. U budućim radovima bilo bi korisno da se autor usredsredi i na integraciju arheoloških dokaza sa istorijskim izvorima, kako bi se omogućio sveobuhvatniji prikaz ovog složenog perioda prelaza iz antike u srednji vek.

Takođe, važno je istaći da rad koji bi potencijalno pružio dublji uvid u istraživanja antičkog nasleđa, percepciju antičkog sveta u Crnoj Gori na prelazu iz XIX u XX vek, kao i u tadašnje domete arheologije i interesovanja za antičku prošlost - rad pod naslovom *Pavle A. Rovinski kao proučavalac antičkog nasleđa Crne Gore* - kandidat nije priložio kao deo dokumentacije, već je uz aplikaciju dostavio samo potvrdu da će pomenuti tekst biti objavljen u prvom broju časopisa Srpska baština za 2025. godinu. Odsustvo konkretnog rada u trenutnoj evaluaciji smatram određenim propustom, s obzirom na njegovu moguću relevantnost i značaj za celokupnu sliku kandidata kao istraživača recepcije antičke istorije u savremenom kontekstu.

Iako ne spada u domen antičke istorije, najvažniji rad dr Jovovića, gde je istaknut kao vodeći autor, a koji je objavljen na WoS listi 2024. godine u časopisu *Acta Histriae* u koautorstvu sa prof. dr Marijanom Premovićem je *Apprentices From The Zeta Littoral In Late Medieval Ragusa*. Rad istražuje migraciju mladih zanatlija iz Zetskog primorja (gradovi poput Budve, Bara, Ulcinja, Spiča, itd.) u Dubrovnik u periodu od 1360. do 1421. godine i delimično se nastavlja na ranija istraživanja prof. Premovića o zanatlijama i trgovačkim odnosima stanovnika crnogorskih gradova i Dubrovnika (2019, 2021.). Bazira se na analizi velikog broja originalnih arhivskih dokumenata iz Dubrovačkog arhiva, i bavi se mikroistorijom pojedinačnih slučajeva mladih zanatlija — njihovim imenima, poreklom, zanatima koje su učili, i trajanjem službe. Autori su koristili neobjavljene izvore iz Državnog arhiva u Dubrovniku, kao što su *Diversa Notariae* i *Diversa Cancellariae*, što doprinosi naučnoj vrednosti rada. Ovakva analiza primarnih izvora je uvek dragocena. Rad se ne zadovoljava samo opštim podacima, već detaljno opisuje pojedinačne slučajeve učenika iz konkretnih mesta — imena, profesije, uslovi ugovora, pa čak i kazne u slučaju bežanja, što daje živopisnu sliku društveno-ekonomskih prilika. Autori smeštaju zanatske migracije u širi okvir političkih promena (pad Mletačke vlasti, uspon Balšića, razvoj trgovine), što pomaže čitaocu da razume zašto je do migracija dolazilo. Rad kombinuje elemente društvene, političke i ekonomske istorije, kao i istorije prava, s obzirom na analizu ugovora između učitelja i učenika.

Oslanjanje isključivo na arhivsku građu dubrovačke provinijencije može dovesti do selektivnosti i jednostranog pogleda na fenomen koji se istražuje. Moguće je da su učenici iz Zete služili i u drugim mestima osim Dubrovnika, što nije pokriveno u ovom radu. Bilo bi takođe korisno da su autori uporedili situaciju u Dubrovniku sa drugim jadranskim gradovima (npr. Kotor, Split ili Venecija) da bi se videlo koliko je ovaj model bio specifičan ili univerzalan. Uočljiv je i potpuni izostanak razmatranja o ulozi ženskih članova porodica u ovim migracijama (npr. majki kao garantora, devojaka kao pomoćnica u zanatima) što ostavlja prostor za dalja istraživanja. Ovaj rad je značajan doprinos proučavanju socijalne istorije jugoistočne Evrope i migracija u kasnom srednjem veku. Temeljan je, precizan, i bogat podacima iz primarnih izvora. Bez obzira na nedostatak komparativne analize i metodološke razrade, rad bi mogao da postane referentna tačka za istraživanja srednjovekovnih migracija zanatlija.

Osim naučnog rada, dr Jovović je urednik nekoliko monografija od nacionalnog značaja, kao i recenzent većeg broja publikacija i radova u nacionalnim i regionalnim časopisima.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Studijski program za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću već dugi niz godina ima problem sa predavačima za antičku istoriju koji nisu uže specijalizovani za ovu oblast. Oba kandidata kontinuirano izvode nastavu iz ovih predmeta (dr Papović kao docent/predavač, dr Jovović kao saradnik u nastavi na vežbama) poslednjih nekoliko godina. Osim toga, važno je istaći da se na doktorskim studijama ovog studijskog programa ne izvodi nastava iz ove oblasti niti je moguće prijaviti teme iz istorije starog veka.

Dr Dragutin Papović je angažovan na Univerzitetu Crne Gore od 2003. godine. Od 2003. do 2013. godine bio je saradnik u nastavi, a od 2014. godine angažovan je kao honorarni nastavnik na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Tokom studijske 2017/18, 2018/19. i 2019/20. godine izvodio je predavanja na predmetima na osnovnim studijama Istorije: Istorija Crne Gore do kraja XII veka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV veka i Istorijski praktikum III. Izabran je 2020. godine u zvanje docenta na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Izvodi nastavu na predmetima na osnovnim studijama: Istorija starog veka (Stari istok), Istorija Starog veka (Grčka i Rim), Istorija Crne Gore do kraja XII veka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV veka i Istorijski praktikum III. Mentor je jednog prijavljenog master rada iz oblasti antičke istorije "Kulturni i trgovački odnosi Ilira i Grka do pada Ilirske kraljevine". Po studentskim anketama njegov pedagoški rad ocenjen je visokom ocenom.

Dr Vasilj Jovović je bio angažovan na Univerzitetu Crne Gore u nekoliko navrata od 2002. godine. U školskoj 2002/03. godine angažovan je honorarno kao asistent saradnik na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na predmetima: Opšta istorija starog veka i Opšta istorija srednjeg veka. Od školske 2004/05. do 2005/06. godine angažovan sam kao honorarni saradnik na studijskom programu za istoriju na predmetima: Opšta istorija starog veka, Opšta istorija srednjeg veka, Istorija Vizantije, Istorija južnoslovenskih država do kr. XII veka, Istorija južnoslovenskih država od kraja XII do kraja XV veka, Metodika nastave istorije i Istorija Crne Gore u starom i srednjem vijeku. Od 2006. godine do 2017. godine godine bio je angažovan na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na određeno vrijeme sa punim radnim vremenom. Držao je časove vežbi iz predmeta: Opšta istorija starog veka - Stari Istok, Opšta istorija starog veka - Grčka i Rim, Istorija Balkana u srednjem vijeku I i II, Istorija Crne Gore u srednjem vijeku I i II, Istorija Crne Gore od najstarijih vremena do kraja XII veka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV veka, Pomoćne istorijske nauke I i II, Istorijaska geografija I i II na studijskom programu za istoriju – osnovne studije, Istočno pitanje i Istorija Mediterana na studijskom programu za istoriju – specijalističke studije, kao i Identitet Crne Gore i Metodika nastave poznavanja prirode i društva sa školskim radom na studijskom programu za geografiju – specijalističke studije. Od jeseni 2021. godine ponovo je angažovan na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao saradnik u nastavi i izvodi vežbe na predmetima: Opšta istorija starog veka – Stari Istok, Opšta istorija starog veka – Grčka i Rim, Opšta istorija srednjeg veka, Istorija Vizantije, Istorija Balkana u srednjem vijeku I, Istorija Balkana u srednjem vijeku II, Pomoćne istorijske nauke I, Pomoćne istorijske nauke II, Istorija Crne Gore do kraja XII veka, Istorija Crne Gore od kraja XII do kraja XV veka i Istorija Jugoslavije II na osnovnim studijama i Kulturno naslijeđe Crne Gore I (antički i srednjovekovni period) na master studijama. Po studentskim anketama njegov pedagoški rad ocenjen je visokom ocenom.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Dr Dragutin Papović

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 19             | 47     | 82,4           | 159,4  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         | -              | -      | -              | -      |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 3              | 8      | 7,5            | 9,5    |
| 4. STRUČNI RAD            | 4              | 8      | 6,5            | 13     |
| UKUPNO                    | 26             | 63     | 96,4           | 181,9  |

## ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Dr Vasilj Jovović

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD |                | 85     |                | 188    |
| 2. STRUČNI RAD            |                | 80     |                | 66,35  |
| 3. PEDAGOSKI RAD          |                | -      |                | 5      |
| UKUPNO                    |                | 165    |                | 259,35 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljnog pregleda naučno-istraživačkih radova, stručnih referenci i pedagoškog angažmana, te u skladu s Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, zaključujem da kandidati doc. dr Dragutin Papović i dr Vasilj Jovović ispunjavaju sve potrebne uslove za izbor u akademska zvanja, doduše u različita zvanja.

Preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Dragutin Papović bude izabran u zvanje vanrednog profesora** na Filozofskom fakultetu za oblasti *Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore)*.

## RECENZENT

dr Olga Pelcer-Vučajić  
viša naučna saradnica  
Istorijski institut UCG

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat **dr DRAGUTIN PAPOVIĆ** (Vrbas, 1980) je diplomirao 2003. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Odsjek za istoriju i geografiju). Magistrirao je 2007. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu, na Odeljenju za istoriju, na temi *Protivnici vlasti u Crnoj Gori 1945 - 1948*. Doktorirao je 26. 12. 2013. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore na temi *Intelektualci i vlast u Crnoj Gori 1945-1990*. Za docenta je izabran 2020. godine za oblasti Nacionalna istorija i Opšta istorija gdje nisu precizno određene uže naučne oblasti istorije (stari, srednji, novi vijek i savremeno doba - Istorija XX vijeka) koje kandidat pokriva.

Na osnovu člana 4. stava 1 *Uslova i kriterijima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore*, koje je propisao Savjet za visoko obrazovanje Crne Gore, izričito se navodi da:

*U akademsko zvanje može biti izabrano lice koje:*

1) ima doktorat nauka za oblast za koju se bira, odnosno visoko obrazovanje za umjetničke i njima odgovarajuće predmete na fakultetu i akademiji za likovnu, primijenjenu, muzičku, dramsku umjetnost i arhitekturu (u daljem tekstu: *umjetnička disciplina*).

Iz navedenog se da zaključiti da kandidat dr Dragutin Papović **ne ispunjava uslov** da bude biran u akademsko zvanje za naučne oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore), jer njegov doktorat nije iz ove oblasti, već iz oblasti Istorija XX vijeka (svjetska i istorija Crne Gore).

**ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA** (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Kandidat doc. dr Dragutin Papović ima impresivnu bibliografiju, koja je najvećim dijelom iz oblasti istorije XX vijeka koji se tokom svoje akademske karijere bavio raznim aspektima savremene istorije Crne Gore, kao i Jugoslavije u širem kontekstu. Dominantan dio bibliografije doc. dr Dragutina Papovića čine radovi iz oblasti XX vijeka, (svega četiri od 16 jedinica koje je naveo u svojoj prijavi odnosi se na period srednjeg vijeka). Budući da nisam kompetentan za ovu užu naučnu oblast Istorija XX vijeka, kao redovni profesor iz naučne oblasti Srednji vijek, neću se osvrnuti na kandidatovu bibliografiju iz naučne oblasti Istorije XX vijeka,

koja ovom prilikom i nije relevantna. Osim toga, kandidat dr Dragutin Papović se prijavio na konkurs za naučne oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore). Iz ovih oblasti njegova je bibliografija krajnje skromna i vrlo problematična.

Kandidatova publikovana monografija *Rasprave o istoriji Duklje i Dukljana*, Podgorica, 2024, 289 strana, u izdanju Matice crnogorske, ima ozbiljne metodološke nedostatke. Osim nedovoljnog korišćenja relevantne literature i nekih izdanja istorijskih izvora, zaključci koji se iznose u ovoj knjizi su izuzetno problematični. Teze koje se u knjizi iznose više se mogu podvesti pod ideološke i političke nego pod naučne. Izdavač je ustanova koje nema na popisu licenciranih ustanova u Crnoj Gori, a što je preporuka Naučnog odbora UCG da se u naučne monografije mogu uvrstiti samo one koje je izdala licencirana ustanova. Knjiga je zbirka dijelom i nekih publikovanih radova i rasprava dr

Dragutina Papovića, što i sam navodi u Predgovoru. Knjiga nema recenzente. Zbog svih tih nedostataka knjiga se teško može klasifikovati kao naučna monografija. Na kraju knjige postoji i ozbiljna metodološka greška gdje autor izvore stavlja pod literaturu, što je nezamislivo za univerzitetskog profesora, pa čak i studenta prve godine istorije. Ozbiljne greške koje se javljaju u ovoj knjizi jesu i posredno citiranje nekih bibliografskih jedinica na osnovu druge literature. Autor očigledno ne poznaje radove francuske autorke Solanž Bižan, kao i nekih drugih kako domaćih, tako i stranih naučnika. Uvidom u podnijetu dokumentaciju primjećuje se činjenica da se kandidat do prije nekoliko godina uopšte nije bavio srednjim vijekom, što je svakako razlog i za to što ne poznaje dovoljno medijevistička dostignuća. Primjetno je da u ovoj knjizi provijava i ideološko i političko određenje autora, veoma selektivno korišćenje izvora i literature, i zaključaka iz istih, te bespotrebno uplitanje vlastitih ideoloških stavova u nauku. Preveliko oslanjanje na zaključke ideološki bliskih autora, a zanemarivanje nekih daleko ozbiljnijih naučnih publikacija je takođe jedan ozbiljan nedostatak ove monografije.

1. **Dragutin Papović**, „The last decades of the State of Duklja (Dioclia)“, *Acta Histriae*, 32, 2024, 3, str. 433-452. predstavlja pregledan rad koji ne donosi nikakve nove zaključke. U rad nisu uvrštena određena dostignuća moderne strane historiografije, kao i niz drugih relevantnih bibliografskih jedinica vezanih za istoriju Duklje. Sa druge strane, rad jeste koristan kao neki opšti pregled mahom poznatih epizoda iz pozne istorije samostalne dukljanske države.
2. **Dragutin Papović**, „0 nasljedstvu Balše III Balšića“, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 53, 2/2021, str. 47-67, je rad koji je i u samom časopisu definisan kao pregledni. U njemu se ne donose nikakvi novi zaključci, ali se daje koristan pregled pitanja nasljedstva Balše III. posljednjeg vladara Zete iz dinastije Balšića. Nedostaci u njemu su opet mahom metodološke prirode, i vezani su za nedostatak izvora i ulaska u neka dublja istraživanja ovog inače veoma kompleksnog pitanja.
3. **Dragutin Papović**, „Rimska i vizantijska Dalmacija na prostoru Crne Gore do sredine XIII vijeka“, *Montenegrin journal for social Science (MJSS)*, 8, 2024, 1, str. 51-8 je takođe pregledan rad koji ne donosi ništa novo sem uprošćenih i nenaučnih zaključaka. Dosta netačnih konstatacija, kao ta da je Dalmacija imala neku vrstu državnosti u sklopu rimskog carstva, a kasnije i Vizantije.

Zbog svega naprijed rečenog, smatramo da kandidat dr Dragutin Papović **nije kompetentan za istoriju srednjeg vijeka**, ne ulazeći ni najmanje u njegove kompetencije za istoriju XX vijeka.

**ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI** (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat dr Dragutin Papović zaposlen je od 2003. godine na Studijskom programu za istoriju i geografiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću Univerziteta Crne Gore, kada je prvi put biran za saradnika u nastavi. Iz njegove biografije i priložene dokumentacije se

konstatuje da je pedagoški osposobljen. Kandidat ima velikog iskustva u radu sa studentima, od kojih je dobio visoke ocjene, između 4,46 i 4,78 što se vidi na osnovu uvjerenja koje je priložio uz konkursni materijal. Kandidat dr Dragutin Papović je imenovan u Komisiji za odbranu master rada iz oblasti starog vijeka kao mentor, koji do prijave na konkurs nije bio odbranjen, što nije u skladu sa *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore*.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUCNOISIRAŽIVACKI RAD | 19           | 47             | 66     | 77           | 82,4           | 159,4  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 3            | 8              | 11     | 2            | 7,5            | 9,5    |
| UKUPNO                    | 22           | 55             | 77     | 79           | 89,9           | 168,9  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Kandidat doc. dr Dragutin Papović ima pedagoškog iskustva u radu sa studentima na Studijskom programu za istoriju Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Međutim, ne posjeduje odgovarajuće uslove za izbor u zvanje iz naučne oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore), **jer nema doktorat iz odgovarajuće oblasti**. Pored toga, naučna produkcija iz ovih oblasti je krajnje skromna, a pojedini dijelovi iz njegove bibliografije su i. sa naučne i metodološke tačke gledišta, krajnje sporni. Ima i manje bodova u odnosu na drugog kandidata dr Vasilja Jovovića.

U smislu svega iznijetog, predlažem da se doc. dr Dragutin Papović **ne izabere u akademsko zvanje za naučnu oblast Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore)** zbog nedostatka kompetencija.

## I OCJENA USLOVA

### ISPUNJENOST USLOVA POGLAVLJASTOG ŠTEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr VASILJ JOVOVIĆ (Nikšić 1970) diplomirao je 2000. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore sa temom *Stefan Dušan i građanski ratovi u Vizantiji 1341- 1355*. Odbranio je magistarski rad iz naučne oblasti Medijavistika (nacionalna istorija srednjeg vijeka) pod nazivom *Balšići i Kotor* 2011. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, gdje je i doktorirao sa temom *Srednjovjekovne istorijske teme u periodici na prostoru Crne Gore 1835-1941. godine* iz naučne oblasti Medijavistika 23. juna 2016. godine. U pogledu stepena obrazovanja, dr Vasilj Jovović u potpunosti ispunjava uslove, budući da ima doktorat iz oblasti za koju se bira, u ovom slučaju iz istorije srednjeg vijeka.

**ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA** (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Bibliografija dr Vasilja Jovovića broji preko stotinu bibliografskih jedinica. Kandidat je izuzetno vrijedan, akribičan i njegovi radovi u značajnoj mjeri predstavljaju originalne doprinose nauci. Dr Vasilj Jovović je svoje radove publikovao u više zemalja regiona, osim Crne Gore. U pitanju su najugledniji naučni časopisi u Srbiji (*Istraživanja, Crkvene studije, Balcanica* i dr), kao i u Bosni i Hercegovini, Sloveniji i Hrvatskoj. Bavio se temama iz istorije srednjeg vijeka koje se odnose na Balšiće i Crnojeviće, zatim istorijom Duklje kroz prizmu života i kulta Svetog Jovana

Vladimira, ali i recepcijom srednjeg vijeka u crnogorskoj periodici. Ova posljednje pomenuta tema predstavlja apsolutno pionirski naučni napor dr Vasilja Jovovića da na svjetlost dana iznese i naučnoj javnosti približi manje poznatu crnogorsku periodiku, te recepciju brojnih srednjovjekovnih tema iz srednjovjekovne prošlosti u doba Knjaževine i Kraljevine Crne Gore. Njegovi radovi imaju širi regionalni značaj, budući da obuhvataju prostore više današnjih država u srednjem vijeku: Crne Gore, Hrvatske, Albanije, Srbije, te Bosne i Hercegovine. Na taj način dr Vasilj Jovović je dao doprinos medijevističkim istraživanjima u svim rečenim zemljama. Publikovao je i na engleskom jeziku. Dr Vasilj Jovović akribično i minuciozno koristi izvore, a budući da je završio i kurs latinske paleografije 2001. godine u Kotoru, njegovo poznavanje arhivskih i narativnih izvora, ali i latinskog jezika daje mogućnost da vrši istraživanja rimske, te srednjovjekovne prošlosti današnje Crne Gore. Dr Vasilj Jovović je autor monografije *Ceemu Joeau BnaduMup - ceumume/b u ejiadap*, MHCTUTVT 3a cpnci<y Kyjrrypy, Hmaimh, 2020, 214 cap. koja predstavlja sveobuhvatnu monografiju i autorove radove i istraživanja posvećene istorijskoj i kulturnoj (svetiteljskoj) ličnosti Jovana Vladimira, dukljanskog kneza iz XI vijeka i prvog srpskog svetitelja, čiji je kult bio jak i kod Grka, a mosti se danas čuvaju u Albaniji. Jovović se istakao poznavanjem doba ovog dukljanskog kneza i kao urednik višetomnog zbornika posvećenom Jovanu Vladimiru, te i kroz druge radove o njemu. Ova monografija predstavlja značajan doprinos dukljanskoj prošlosti. Budući da ima odgovarajuće recenzente, te da je izdavač licencirana naučna ustanova, ista se može okarakterisati kao naučna monografija.

1. **Vasilj Jovović**, „Apprentices from the Zeta Littoral in Late Medieval Ragusa“, *Acta Histriae*, 32-2, 2024, pp. 247-270. (koautorstvo sa Marijanom Premovićem). (SSCI, AHCI) Na osnovu neobjavljenih gradiva Dubrovačkog arhiva, publikovanih izvora te bogate relevantne domaće i strane literature, rad predstavlja značajan i originalan doprinos medijevistici, posebno crnogorskoj, ali i šire regionalnoj. Tema dolaska šegrti na zanate i učenje u Dubrovnik predstavlja i doprinos temi društvene pokretljivosti na Jadranu u srednjem veku, a otkriva i neke nove nepoznate dokumente o stanovnicima Zete u srednjovjekovnoj epohi.
2. **Vasilj Jovović**, „Odnosi Đurađa II Stracimirovića Balšića sa Osmanskim Turcima 80- tih godina XIV vijeka“, *Prilozi. Institut za historiju - Univerzitet u Sarajevu*, br. 44, 2015. str. 9-21. Rad daje analizu i pregled kompleksnih odnosa na Balkanu u vrijeme kada je Zetom vladao Đurađ II Stracimirović Balšić. Pored direktnih veza sa Osmanlijama, Jovović prikazuje i šire balkanske odnose, poput onih sa bosanskim kraljem Tvrtkom I, te srpskim oblasnim gospodarima. Uloga Turaka Osmanlija se ovdje prikazuje i kao faktor u međusobnim odnosima vlastele, a ne samo kao osvajača Balkana.
3. **Vasilj Jovović**, „Contacts between Duklja/Zeta and the Apennine Peninsula in the Middle Ages as a Topic in Montenegrin Periodicals in 1835-1941“, *Balcanica*, XLVIII, 2017. pp. 229-242. (ESCT) Ovaj originalni naučni rad bavi se

političkim i kulturnim odnosima između Duklje/Zete i Apeninskog poluostrva u srednjem vijeku. Na osnovu srednjovjekovnih izvora koji su objavljivani u crnogorskoj periodici, uz korišćenje adekvatne i savremene literature autor analizira odnose koji su postojali u srednjem vijeku između Duklje/Zete i država na Apeninskom poluostrvu i njihove recepcije u crnogorskoj periodici XIX i prve polovine XX vijeka.

Pored ovih izdvojenih radova, ističemo da dr Vasilj Jovović ima objavljene radove iz oblasti za koju se bira, ili prihvaćene za objavljivanje, u vodećim časopisima kao što je Zograf te Balcanica, koji su vrlo citirani i u međunarodnim naučnim krugovima.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Vasilj Jovović ima bogato pedagoško iskustvo. Ovom prilikom ističemo da je od 2002. godine do 2017. godine bio angažovan kao saradnik u nastavi na Filozofskom fakultetu

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

| DJELATNOST               | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|--------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                          | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUCNOISIRAŽIVACKIRAD |              |                | 85     |              |                | 188    |
| 2. UMJETNIČKIRAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKIRAD          |              |                | 1      |              |                | 5      |
| UKUPNO                   |              |                | 86     |              |                | 193    |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidat dr Vasilj Jovović ispunjava sve propisane uslove za izbor u zvanje docenta iz oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore). Ima doktorat iz odgovarajuće oblasti (istorija srednjeg vijeka), kao i vrlo bogatu bibliografiju upravo iz onih oblasti za koje je raspisan konkurs. Ima veliko i razgranato iskustvo u pedagoškom radu, a ima značajnog iskustva i u bibliotekarstvu. Uzevši u obzir i ukupan broj bodova za cjelokupan rad, kao i pedagoško iskustvo i sve druge relevantne činioce smatram da kandidat dr Vasilj Jovović ispunjava sve uslove i predlažem ga za izbor u docenta iz oblasti Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka (svjetska i istorija Crne Gore)

### RECENZENT

Prof. dr Arandel Smiljanć  
Filozofski fakultet, Univerzitet u Banja Luci

## PRIOLOG:

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ  
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ НИКШИЋ

С обзиром да ми је у процедури избор за академско звање по конкурс од 9. априла 2025. године за области Историја средњег вијека (свјетска и историја Црне Горе) и Историја новог вијека (свјетска и историја Црне Горе) на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе, повлачим документа по конкурс од 27. децембра 2024. године за избор у академско звање за области Историја старог вијека и Историја средњег вијека (свјетска и историја Црне Горе) на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе.  
Никшић 18. новембар 2025. г.

др Васиљ Јововић  
*Vasilj Jovovic*

Univerziteta Crne Gore, i da je od 2021. godine nanovo angažovan. Sve vrijeme je bio angažovan na Studijskom programu za istoriju, a kraće na Studijskom programu za geografiju. O njegovom pedagoškom radu na ovom Fakultetu, koji je ovom prilikom i najrelevantniji za izbor, vidi se daje dobio visoke ocjene u studentskim anketama u rasponu od 4,58 do 4,88.

Pored nastavnog rada na Filozofskom fakultetu, isticao se i vannastavnim pedagoškim radom, organizujući stručne ekskurzije za studente u Istanbul, Prag, Grčku, Bosnu i Hercegovinu. Srbiju i Hrvatsku. Dr Vasilj Jovović je pedagoško iskustvo sticao i radeći u srednjim školama, a jedno vrijeme bio je i direktor Ekonomsko-ugostiteljske škole u Nikšiću. Profesor je i Bogoslovijske Sveti Petar Cetinjski na Cetinju.

Kandidat dr Vasilj Jovović, dakle, ima visok stepen pedagoške osposobljenosti, što je uredno i dokazao odgovarajućom dokumentacijom.

## REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta: **Turizam u nacionalnim parkovima i Upravljanje turističkim atrakcijama**, na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo i Fizička geografija Crne Gore, na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od 22.09.2025. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DUŠKO VUJACIĆ**.

## BIOGRAFIJA

Rođen sam 1989. godine u Nikšiću. Osnovnu i srednju Ekonomsko ugostiteljsku školu, smjer Turizam, također sam završio u Nikšiću.

Diplomirao sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, na Studijskom programu za geografiju 2012. godine.

Magistrirao sam na Geografskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, akademske 2013/14. godine.

Doktorirao sam na Prirodno – matematičkom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, 2019. Godine, i stekao zvanje doktora – geonauka.

## PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 2012. do 2016. godine, radio sam u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, prvo kao pripravnik, a potom kao Samostalni savjetnik III u sektoru za Okeanografiju i mareografiju. Od školske 2014/15 radio sam kao honorarni saradnik, a od školske 2016/17 zaposlen sam kao redovni saradnik u nastavi. Doktorirao sam aprila 2019 godine na PMF – u, Univerziteta u Novom Sadu, iz oblasti Fizičke geografije, i stekao zvanje doktora Geonauka. U zvanje docenta sam izabran 10 marta, 2021. godine.

Trenutno izvodim nastavu iz sledećih predmeta: Turizam u Nacionalnim parkovima, Upravljanje turističkim atrakcijama Crne Gore, na Master studijama i Metodologija naučnog rada, na specijalističkim studijama, na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, zatim Astronomska geografija, Fizička geografija Crne Gore, Opšta turistička geografija, Turističko – geografske regije svijeta, Regionalna geografija Sjeverne Amerike, na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, na Studijskom programu za geografiju, i Metodiku nastave PP i PD III, na Obrazovanju učitelja na albanskom jeziku. Učestvovao sam u izradi više od 40 ak stručnih i naučnih radova,

kao autor i koautor, kako u domaćim tako i u međunarodno priznatim časopisima na SCI listi. Oblasti daljeg istraživanja : Hidrologija, Geomorfologija, Kartografija, Pedologija, Geoekologija i Turistička geografija. Obavljam funkciju Rukovodioca studijskog programa Turizam, kao i sekretara Crnogorskog geografskog društva. Takođe, bio sam učesnik više

međunarodnih projekata, koji se realizuju sa Univerzitetom Crne Gore i Ministarstvom nauke, kao i međunarodnog projekta ERASMUS+ (Geobiz) i ERASMUS (BestSDI). Od 2023. godine sam član odbora za Geologiju i geografiju CANU.

### KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Radovi u naučnim časopisima                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                 | Leščešen, I., Gnjata, S., <b>Vujačić, D.</b> , Petrović, A. M., & Radevski, I. (2025). Seasonal variability changes and trends in minimum discharge for Western Balkan rivers. <i>Journal of Hydrology: Regional Studies</i> , 60, 102529. <a href="https://doi.org/10.1016/j.ejrh.2025.102529">https://doi.org/10.1016/j.ejrh.2025.102529</a>                                                                                                                                                                                                       | 15                  | 5            |
| 2.                                                                                                                                 | Gajić, T., Ranjbaran, A., Vukolić, D., Bugarčić, J., Spasojević, A., Đorđević Boljanović, J., <b>Vujačić, D.</b> , Mandarić, M., Kostić, M., Sekulić, D., Bugarčić, M., Drašković, B. D., & Rakić, S. R. (2024). Tourists' Willingness to Adopt AI in Hospitality—Assumption of Sustainability in Developing Countries. <i>Sustainability</i> , 16(9), 3663. <a href="https://doi.org/10.3390/su16093663">https://doi.org/10.3390/su16093663</a>                                                                                                     | 15                  | 1,15         |
| Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                 | <b>Vujačić, D.</b> , Stanovčić, T., Gajić, T., Aleksova, B., & Lukić, T. (2025). Advancing urban sustainability: Applying GIS technologies to assess SDG indicators—a case study of Podgorica (Montenegro). <i>Open Geosciences</i> , 17(1), 20250803.                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 12                  | 12           |
| 2.                                                                                                                                 | Blešić, I., Ivkov, M., Tepavčević, J., Popov Raljić, J., Petrović, M. D., Gajić, T., Tretiakova, T. N., Syromiatnikova, J. A., Demirović Bajrami, D., Aleksić, M., <b>Vujačić, D.</b> , Kričkovčić, E., Radojković, M., Morar, C., & Lukić, T. (2022). Risky Travel? Subjective vs. Objective Perceived Risks in Travel Behaviour—Influence of Hydro-Meteorological Hazards in South-Eastern Europe on Serbian Tourists. <i>Atmosphere</i> , 13(10), 1671. <a href="https://doi.org/10.3390/atmos13101671">https://doi.org/10.3390/atmos13101671</a> | 12                  | 0,75         |
| Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                 | <b>Vujačić, D.</b> , Milevski, I., Mijanović, D., Vujović, F., & Lukić, T. (2023). Initial results of comparative assessment of soil erosion intensity using the WIntErO model: A case study of Polimlje and Shirindareh drainage basins. <i>Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences</i> , 18(2), 385-404. <a href="https://doi.org/10.26471/cjees/2023/018/267">https://doi.org/10.26471/cjees/2023/018/267</a>                                                                                                                      | 9                   | 9            |
| Q5 Rad u časopisu nacionalnog značaja                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                 | Mijanović, D., <b>Vujačić, D.</b> , Manojlović, B., Brajušković Popović, M., & Spalević, V. (2023). Population dynamics in the mountainous areas of Montenegro: Ecological transitions and demographic transformations in Pljevlja since the beginning of the 21st century. <i>Agriculture &amp; Forestry</i> , 69(3), 105-130. <a href="https://doi.org/10.17707/AgricultForest.69.3.08">https://doi.org/10.17707/AgricultForest.69.3.08</a>                                                                                                        | 4                   | 2            |
| Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |              |
| K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                                 | <b>Vujačić, D.</b> , Barović, G., Perović Đ. (2021). Geološke karakteristike Polimlja, region Crna Gora i Srbija. Sarajevo: Geografsko društvo u Federaciji Bosne i Hercegovine (str. 131-143). ISSN: 2566-3607. <a href="http://geografija.pmf.unsa.ba/wp-content/uploads/2021/10/Zbornik-radova-5.Kongresa-geografa-Bosne-i-Hercegovine.pdf">http://geografija.pmf.unsa.ba/wp-content/uploads/2021/10/Zbornik-radova-5.Kongresa-geografa-Bosne-i-Hercegovine.pdf</a>                                                                               | 1                   | 1            |
| 2.                                                                                                                                 | <b>Vujačić, D.</b> , Barović, G., Perović Đ. (2021). Climate characteristics of Polimlje, Belgrade: The 5th Serbian Congress of Geographers "Innovative Approach and Perspectives of the Applied Geography" (pp 418-422). 978-86-7031-589-1. <a href="https://www.dgt.uns.ac.rs/dokumentacija/projekti/peti-kongres/collectionof-papers.pdf">https://www.dgt.uns.ac.rs/dokumentacija/projekti/peti-kongres/collectionof-papers.pdf</a>                                                                                                               | 1                   | 1            |

| Stručne monografije i knjige                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |              |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                         | Vujačić, D., Perović, Đ., Grozdanić, G., Vujović, F. (2024). Protected Speleological Objects. In: Barović, G. (eds) Speleology of Montenegro . Cave and Karst Systems of the World. Springer, Cham. <a href="https://doi.org/10.1007/978-3-031-49375-1_8">https://doi.org/10.1007/978-3-031-49375-1_8</a> | 3                   | 3            |
| 2.                                                         | Perović, Đ., Vujačić, D., Grozdanić, G. (2024). Speleological Objects as Tourist Motives. In: Barović, G. (eds) Speleology of Montenegro . Cave and Karst Systems of the World. Springer, Cham. <a href="https://doi.org/10.1007/978-3-031-49375-1_9">https://doi.org/10.1007/978-3-031-49375-1_9</a>     | 3                   | 1,5          |

## 2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| 2. PEDAGOŠKA DJELATNOST                                |                                                                                       |                     |              |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena) |                                                                                       |                     |              |
| P10 Na master studijama                                |                                                                                       | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Danilo Lončarević 11 T/2020, odbrana, 07.07.2023.                                     | 2                   | 2            |
| 2.                                                     | Sandra Draganić, 18 T/2020, odbrana, 07.07.2023.                                      | 2                   | 2            |
| 3.                                                     | Jovana Zajić, 14 T/2020, odbrana, 11.12.2023.                                         | 2                   | 2            |
| 4.                                                     | Andjela Marović, 6 T/2020, odbrana, 25.12.2023.                                       | 2                   | 2            |
| 5.                                                     | Ivana Djaković, 7 T/2020, odbrana, 25.03.2024.                                        | 2                   | 2            |
| 6.                                                     | Dejana Stanišić, 21 T/2022, odbrana, 23.12.2024.                                      | 2                   | 2            |
| 7.                                                     | Anastasija Cogurić, 9 T/2022, odbrana, 23.12.2024.                                    | 2                   | 2            |
| 8.                                                     | Jovana Draganić, 12 T/2022, odbrana, 26.02.2025.                                      | 2                   | 2            |
| 9.                                                     | Dragana Mišković, 3 T/2022, odbrana, 4.04.2025.                                       | 2                   | 2            |
| 10.                                                    | Teodora Mišeljić, 4 T/2022, odbrana, 4.04.2025.                                       | 2                   | 2            |
| Kvalitet nastave                                       |                                                                                       |                     |              |
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                       | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Odluka Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, br.01-448, od 15.04. 2024. godine | 5                   | 5            |

## ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST               | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|--------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                          | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUCNOISTRAŽIVAČKIRAD | 10             | 38     | 35,95          | 71,67  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD         | 11             | 12     | 25             | 30     |
| UKUPNO                   | 21             | 50     | 60,95          | 97,67  |

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

### I OCJENA USLOVA

#### ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 01 - 1301, od 26.11.2025. godine, imenovan sam za člana komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja u akademsko zvanje za grupu predmeta: Turizam u nacionalnim parkovima i Upravljanje turističkim atrakcijama, na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo i Fizička geografija Crne Gore, na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu dostavljenog konkursnog materijala zaključujem da je kandidat dr DuškoVujačić diplomirao na Univerzitetu Crne Gore/Filozofski fakultet odsjek za Geografiju 2012. godine. Postdiplomske studije završio je na Univerzitetu u Beogradu, na Geografskom fakultetu, akademske 2013/14. godine, a doktorsku tezu odbranio aprila 2019. godine na Univerzitetu u Novom Sadu, na Prirodno – matematičkom fakultetu, na Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo, te stekao zvanje doktora Geonauka.

Dr DuškoVujačić bio je radno angažovan od 2012. do 2016. godine u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore, kao samostalni savjetnik III u Sektoru za okeanografiju i

mareografiju. Radno angažovanje od 2016. godine do danas nastavio je na Univerzitetu Crne Gore, Filozofskom fakultetu u Nikšiću i Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru.

Konstatujući gore navedeno, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i pozitivnim propisima Univerziteta Crne Gore, zaključujem da dr Duško Vujačić u potpunosti ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje.

#### ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr DuškoVujačić je ozbiljan i posvećen kandidat koji je u relativno kratkom vremenskom periodu ostvario značajan naučni doprinos. Njegov naučnoistraživački rad prema sadržaju, strukturi, metodologiji i obimu prezentovanih rezultata predstavlja cjelovit opus, koji obuhvata oblasti fizičko-geografskih i društveno-geografskih disciplina. U bibliografiji su navedeni radovi objavljeni u međunarodnim časopisima indeksiranim u relevantnim naučnim bazama podataka, kao što su Science Citation Index (SCI) i Scopus, kao i radovi prezentovani na međunarodnim i nacionalnim naučnim konferencijama. Sve navedeno ukazuje da se radi o ozbiljnom kandidatu, a za potrebe analize izdajem sljedeće radove:

*Advancing urban sustainability: Applying GIS technologies to assess SDG indicators – a case study of Podgorica (Montenegro). Open Geosciences, March 19, 2025.,*

*D. Vujačić, T. Stanovčić, T. Gajić, B. Aleksova, and T. Lukić*

U radu Advancing urban sustainability: Applying GIS technologies to assess SDG indicators – a case study of Podgorica (Montenegro) DuškoVujačić sa koautorima daje značajan doprinos razumijevanju urbane održivosti kroz primjenu savremenih GIS metoda i postojećih planskih dokumenata. Istraživanje je naučno relevantno jer povezuje prostorne analize sa indikatorima održivog razvoja (SDG), što omogućava precizniju analizu urbanih procesa u Podgorici. Rad odlikuju jasna naučna metodologija, primijenjene su napredne geoinformatičke tehnike, što je kao posledicu imalo dobijanje rezultata koji imaju praktičnu vrijednost za planiranje i upravljanje urbanim prostorom. GIS model omogućava precizno mapiranje i digitalizaciju prostora, dok planska dokumentacija obezbeđuje ključne podatke za njegovu provjeru. Rezultati naglašavaju značaj sistematskog praćenja i unapređenja javnih površina za održivi urbani razvoj. Naročito je značajno što predloženi GIS model i metodološki pristup mogu poslužiti kao osnova za buduća istraživanja i primjenu u drugim urbanim sredinama, doprinoseći boljem planiranju i kvalitetu života građana.

*Climate Characteristics of Polimlje. Zbornik radova, The 5th Serbian Congress of Geographers, "Innovative Approach and Perspectives of Applied Geography", Novi Sad, 2021.*

*D. Vujačić, G. Barović, Đ. Perović*

Rad pruža sažetu i naučno zasnovanu analizu klimatskih specifičnosti područja Polimlja, ističući uticaj geografskog položaja, orografije i cirkulacije vazдушnih masa na formiranje lokalne klime. Autori ukazuju da se Polimlje nalazi u zoni izražene termalne asimetrije između hladne sjeverne Evrope i toplih područja sjeverne Afrike, što dovodi do učestalih sudara i miješanja toplih i hladnih vazдушnih masa i rezultira visokim nivoom klimatske dinamike. U radu su identifikovani glavni akcioni centri koji oblikuju vremenske prilike u regionu, uključujući ciklone Genove i Jadrana, depresiona polja Islanda i Crnog mora, te anticiklone Azora, Sibira i centralne Evrope. Primjena modela WIntErO zasnovana na temperature vazduha i padavinama doprinosi metodološkoj jasnoći, uz preporuku za proširenje analize podacima o vlažnosti. Kombinacija orografskih karakteristika, blizine Jadranskog i Sredozemnog mora i kontinentalnih uticaja definiše izrazito promjenljiv i meteorološki aktivan klimatski režim Polimlja. Istraživanje je metodološki uredno i pruža relevantne informacije za planiranje upravljanja prirodnim resursima i razvoj lokalne privrede. Dr DuškoVujačić ovim radom daje svoj doprinos interdisciplinarnim istraživanjima u oblasti geografije i klimatologije.

*Seasonal variability changes and trends in minimum discharge for Western Balkan rivers. Journal of Hydrology: Regional Studies, 60, 102529., 2025.*

*Leščešen, I., Gnjata, S., Vujačić, D., Petrović, A. M., & Radevski, I.*

Ovaj rad predstavlja metodološki ozbiljnu i tematski savremenu hidrološku analizu usmjerenu na sezonske promjene i dugoročne trendove minimalnih proticaja rijeka Zapadnog Balkana. U radu se autori bave pitanjem od velikog regionalnog značaja – identifikovanjem oscilacija niskih voda i njihovom korelacijom sa klimatskim promjenama, što je ključno za upravljanje vodnim resursima. Metodološki okvir rada je kompaktan, statistički transparentan i oslanja se na detaljnu analizu dugoročnih hidroloških nizova. Autori koriste savremene statističke alate za detekciju trendova i sezonskih indeksa, omogućavajući jasnu diferencijaciju među godišnjim dobima. Uvodni dio rada daje jasan pregled koncepta hidrološke suše, povezuje minimalne proticaje sa širim klimatskim oscilacijama i ističe potrebu za analizom trendova u regionu gdje standardizovana istraživanja često nedostaju. Ovaj dio pokazuje sposobnost autora da identifikuju praznine u istraživanjima ove vrste koje rad nastoji da upotpuni. Vidljivo je da autori uspijevaju da detektuju jasne regionalne obrasce: tokom proljeća se javlja povećanje minimalnog proticaja, dok su ljeto i jesen obilježeni statistički značajnim negativnim trendovima, što upućuje na rastuću osjetljivost riječnih sistema Zapadnog Balkana na klimatske promjene i promjene u režimu padavina. Ovi nalazi imaju direktnu primjenu u planiranju vodoprivrednih sistema, upravljanju malim hidroelektranama i izradi strategija za adaptaciju na sušu. Pristup autora rada je analitički, a zaključci dobro utemeljeni na prikazanim rezultatima.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški rad dr Duška Vujačića razvija se kontinuirano od njegovog honorarnog angažmana 2014/2015. na Studijskom programu za Geografiju Filozofskog fakulteta, a nastavlja se kroz stalno zaposlenje i angažman na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru i Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore. Tokom ovog perioda stekao je stabilno i prepoznatljivo pedagoško iskustvo. Dr Vujačić ističe se posvećenošću nastavnim obavezama i studentima, profesionalnošću i spremnošću da uvodi savremene i inovativne metode nastave. Aktivno učestvuje u seminarima i edukacijama studenata, pruža podršku studentima u savladavanju gradiva i razvoju istraživačkih vještina, što je potvrđeno visokim ocjenama u studentskim anketama. Uzimajući u obzir njegovo pedagoško iskustvo (10 mentorstava master radova) kvalitet komunikacije sa studentima i rezultate anonimnih studentskih anketa zaključujem da dr DuškoVujačić posjeduje sve potrebne pedagoške kompetencije za izbor u akademsko zvanje.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST               | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|--------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                          | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD | 10             | 38     | 35,95          | 71,67  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD         | 11             | 12     | 25             | 30     |
| UKUPNO                   | 21             | 50     | 60,95          | 97,67  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala te prezentovanih podataka o naučnoistraživačkom radu, ocjenjujem da kandidat u potpunosti ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko zvanje, te sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore, da se dr DuškoVujačić izabere u akademsko zvanje **vanredni profesor**.

### RECENZENT

Prof.dr. Ranko Mirić  
Sarajevo

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

### I OCJENA USLOVA

#### 1. ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u dostavljenu konkursnu dokumentaciju (biografiju, uverenja o stečenim zvanjima i odluke o izboru u zvanje), može se konstatovati sledeće:

Kandidat dr Duško Vujačić završio je osnovne akademske studije geografije na Univerzitetu Crne Gore, nakon čega je nastavio postdiplomsko školovanje na univerzitetskom nivou u regionu, gde je stekao zvanje magistra, a potom i doktora nauka iz oblasti geonauka / fizičke geografije. Doktorska disertacija je odbranjena na akreditovanom univerzitetu, u naučnoj oblasti koja je u potpunosti kompatibilna sa grupom predmeta za koju se kandidat

prijavljuje (Turizam u nacionalnim parkovima, Upravljanje turističkim atrakcijama, Fizička geografija Crne Gore).

Radno iskustvo kandidata obuhvata angažman u javnoj ustanovi čiji je predmet rada hidrometeorologija i seizmologija, gde je sticao iskustvo u primeni fizičko-geografskih i hidroloških znanja u praksi, kao i kontinuitet univerzitetskog rada na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Kandidat je prethodno izabran u zvanje docenta i u tom zvanju je ostvario traženi naučnoistraživački i pedagoški napredak.

Uzimajući u obzir nivo i oblast stečenog obrazovanja, dosadašnje akademsko zvanje i radno iskustvo, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja i naučne oblasti za izbor u više akademsko zvanje, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i važećim Merilima za izbor u akademsko zvanje.

## 2. ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučnoistraživački opus dr Duška Vujačića karakteriše:

- kontinuitet objavljivanja od perioda nakon sticanja doktorata do danas,
- prisustvo u međunarodno relevantnim časopisima indeksiranim u bazama WoS/Scopus (Q1, Q2, Q3 časopisi),
- uravnoteženost između fizičko-geografske, hidrološke, geokološke i turističko-geografske problematike,
- aktivno učešće u međunarodnim i nacionalnim naučnim skupovima, kao i doprinos u vidu poglavlja u monografijama i radova od nacionalnog značaja.

Kandidat je, u izveštajnom periodu nakon izbora u zvanje docenta, ostvario zapažen broj radova u vodećim i eminentnim međunarodnim časopisima (Q1, Q2 i Q3), uz dodatne radove u časopisima nacionalnog značaja i zbornicima sa naučnih konferencija. Time se potvrđuje da naučni razvoj kandidata nije sporadičan, već da ima jasan uzlazni trend sa povećanjem kvaliteta časopisa i kompleksnosti istraživačkih tema.

Struktura naučnoistraživačkog rada kandidata može se grupisati u nekoliko tematskih celina:

- Hidrologija i klimatske promene** – radovi koji se bave analizom proticaja, sezonskih varijacija niskih voda, hidrološkim sušama i klimatskim trendovima u regionu Zapadnog Balkana. Posebno se ističu studije koje primenjuju napredne statističke metode i duge nizove hidroloških podataka radi procene osetljivosti rečnih sistema na promene klime.
- Geomorfologija, erozija i geokologija** – istraživanja oslonjena na primenu savremenih modela (npr. unapredeni WIntErO i raniji EPM modeli), kombinaciju tehnika GIS-a, terenskih merenja i analiza sedimenata u akumulacijama radi kvantifikacije erozionih procesa i identifikacije najugroženijih podslivova.
- Urbana održivost i primena GIS-a u planiranju** – radovi koji povezuju prostorne analize sa indikatorima održivog urbanog razvoja (npr. SDG indikatori), sa fokusom na grad Podgoricu i slične urbane sredine. Ovi radovi pokazuju sposobnost kandidata da svoje fizičko-geografsko i geokološko znanje integriše sa konceptima urbane održivosti.
- Turistička geografija i uticaj prirodnih rizika na turizam** – radovi koji se bave percepcijom rizika u turizmu, odnosom posetilaca prema hidro-meteorološkim opasnostima (hazardima), te interakcijom turizma i prirodnog okruženja.
- Speleologija i prirodna baština** – doprinos kroz poglavlja u monografijama koja se tiču speleoloških objekata, njihove zaštite i turističke valorizacije.

U skladu sa obrazcem i Merilima, kao tri najznačajnija doprinosa ističem sledeće naučne radove:

### a) Rad o sezonskim promenama i trendovima minimalnih proticaja reka Zapadnog Balkana (Seasonal variability changes and trends in minimum discharge for Western Balkan rivers)

Ovaj rad predstavlja metodološki ozbiljnu i tematski savremenu hidrološku analizu usmerenu na sezonske promene i dugoročne trendove minimalnih proticaja reka Zapadnog Balkana. Kandidat se, zajedno sa saradnicima, bavi pitanjem od velikog regionalnog značaja – identifikovanjem oscilacija niskih voda i njihovom korelacijom sa klimatskim promenama, što je ključno za upravljanje vodnim resursima u XXI veku.

Metodološki okvir rada je kompaktan, statistički transparentan i oslanja se na detaljnu analizu dugoročnih hidroloških nizova. Autor koristi savremene statističke metode i tehnike za detekciju trendova i sezonskih indeksa, omogućavajući jasnu diferencijaciju među godišnjim dobima. Uvodni deo rada daje jasan pregled koncepta hidrološke suše, povezuje minimalne proticaje sa širim klimatskim oscilacijama i ističe potrebu za analizom trendova u regionu gde standardizovana istraživanja često nedostaju. Ovaj deo pokazuje kandidatovu sposobnost da identifikuje nedovoljnu istraženost prostora Crne Gore sa pomenutog aspekta, koju rad nastoji da popuni.

Naučni doprinos ovog rada je vrlo značajan. Vidljivo je da kandidat sa saradnicima uspeva da detektuje jasne regionalne obrasce: tokom proleća se javlja povećanje minimalnog proticaja, dok su leto i jesen obeleženi statistički značajnim negativnim trendovima, što upućuje na rastuću osetljivost rečnih sistema Zapadnog Balkana na klimatske promene i promene u režimu i distribuciji padavina. Ovi nalazi imaju direktnu primenu u planiranju vodoprivrednih sistema, upravljanju malim hidroelektranama i izradi strategija za adaptaciju na sušu. Pristup kandidata i njegovih saradnika je analitički, a zaključci dobro utemeljeni na osnovu prikazanih rezultata.

Rad je napisan jasno, logično strukturiran i prikazuje visok nivo stručnosti u interpretaciji statističkih hidroloških indikatora. Time kandidat Duško Vujačić demonstrira kompetentnost u analizi dugoročnih hidroloških trendova i sposobnost da rezultate interpretira u kontekstu savremenih klimatskih promena.

### b) Rad o kvantifikaciji intenziteta erozije primenom WIntErO modela u dva uporedna sliva (Initial results of comparative assessment of soil erosion intensity using the WIntErO model: A case study of Polimlje and Shirindareh drainage basins)

Rad predstavlja sveobuhvatnu i metodološki utemeljenu studiju u kojoj autor, zajedno sa koautorima, analizira intenzitet vodne erozije u dve geografski i klimatski različite oblasti – Polimlju (Crna Gora i Srbija) i slivu Shirindareh u Iranu – primenom unapredenog WIntErO modela. Naučni doprinos rada je višestruk. Pre svega, autor demonstrira naprednu primenu računsko - grafičkog modeliranja u kvantifikaciji erozionih procesa, gde se WIntErO, kao evolucija ranijih EPM modela (IntErO i River Basins), koristi za precizne proračune površina, dužina, erozionog koeficijenta i produkcije sedimenta. U radu se jasno ističe prednost nove platforme u odnosu na klasične metode (planimetar, kurvimetar), čime se praktično unapređuje instrumentarij hidrogeomorfoloških istraživanja.

Metodologija je detaljno razrađena i uključuje opsežnu terensku verifikaciju, hidrološka merenja, GIS analizu, klimatološke podatke te poređenje rezultata modeliranja sa realnim stanjem procesa sedimentacije u akumulaciji Potpeć. Posebno je značajno to što autor uspeva da dokaže visoku podudarnost modeliranih vrednosti sa izmerenim količinama erodovanog nanosa (razlika manja od 1%), što potvrđuje visok nivo pouzdanosti i praktičnu primenljivost WIntErO modela u oblasti upravljanja erozijom u rečnim slivovima. U radu se posebna pažnja poklanja relevantnoj globalnoj literaturi o EPM-u, čime se kandidat Vujačić jasno pozicionira u širi međunarodni kontekst istraživanja erozije.

Originalnost rada ogleda se u komparativnom pristupu između dve (geo)ekološki različite sredine, što omogućava proveru ponašanja modela u divergentnim geomorfološkim i klimatskim uslovima. Dobijeni rezultati imaju značajan praktičnu vrednost, jer omogućavaju određivanje kritičnih podslivova i prioriteta za mere zaštite zemljišta i voda. Rad je jasno napisan, strukturalno dobro organizovan i sadrži bogat grafički materijal (tematske karte, grafikone), što dodatno doprinosi razumljivosti, transparentnosti dobijenih rezultata i naučnoj validnosti.

Sveukupno, analizirana publikacija je kvalitetna i zrela regionalna studija koja potvrđuje autorovu kompetentnost u oblasti hidrologije i geomorfologije, modelovanja erozionih procesa i primene savremenih geoinformatičkih metoda. Rad predstavlja relevantan istraživački doprinos i potvrđuje naučnu zrelost kandidata Duška Vujačića za izbor u više akademsko zvanje.

### c) Geološke karakteristike Polimlja, region Crna Gora i Srbija

Rad Geološke karakteristike Polimlja, region Crna Gora i Srbija, predstavlja opsežnu i detaljnu geološku studiju jednog od najkompleksnijih delova Dinarida, zasnovanu na širokom spektru izvora – od Osnovne geološke karte 1:100 000 do savremene literature o tektonici i paleogeografiji regiona. Autor pokazuje visok nivo stručnosti u sintezi velike količine geoloških podataka, obuhvatajući kompletan pregled stratigrafsko-litoloških jedinica od

paleozoika do kvartara. Posebno je značajno što je Polimlje prikazano kao geološki izuzetno heterogena oblast, smeštena između Durmitorske jedinice i Ofiolitske zone, čiji kompleksni kontakti, npr. durmitorska navlaka i zone obdukcionih ultramafita, predstavljaju ključne elemente geotektonske evolucije ovog dela Dinarida.

Autorova analiza je temeljna i naučno zasnovana. Opisane su najstarije paleozojske serije (limski paleozoik), uključujući njihove metamorfne, karbonatne i klastične članove, kao i složenu nadgradnju permskih, trijaskih, jurskih i kredno-paleogenih stena. Posebna vrednost rada leži u prikazu trijaskog vulkanizma i intruzivnih procesa, koji daju uvid u paleotektonsku dinamiku i magmatsku aktivnost srednjeg trijasa. U radu se izdvajaju i precizno opisani litološki prelazi, strukture i facijalne varijacije, što ukazuje na sposobnost kandidata i saradnika da složene formacije predstave na jasan i pregledan način.

Značajan doprinos rada je i detaljna interpretacija dijabaz-rožnačke formacije i ultramafitskih masa (Zlatibor, Ozren), uključujući opis njihovog tektonskog položaja, mineralogije i odnosa prema okolnim formacijama. Autor sa saradnicima objašnjava tektonske procese, navlačenja i formiranja tektonskih prozora, što rad čini vrednim izvorom informacija za regionalnu geotektoniku i evoluciju Dinarida, naročito sa geokološkog aspekta. Analiza kvartara, glacijalnih i fluvioglacijalnih sedimenata dodatno pokazuje autorovu kompetentnost u integraciji geomorfološke i geološke perspektive, posebno kroz prikaz glacijalnih tragova na Prokletijama, Komovima i Bjelasici.

Rad je dopunjen relevantnim pregledom tematskih karata – geološke karte Polimlja i karte vodopropustnosti stena – koje značajno povećavaju praktičnu vrednost studije, posebno za hidrogeologiju, inženjersku geologiju i planiranje upravljanja prostorom. Tekst je jasno strukturiran, naučno utemeljen i predstavlja jednu od raritetnih integralnih geoloških sinteza Polimlja.

### 3. ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoška delatnost dr Duška Vujačića razvijala se postepeno i kontinuirano:

- od honorarnog angažmana na Studijskom programu Geografija,
- preko angažmana na nastavnim predmetima iz oblasti fizičke geografije, turističke geografije i metodologije naučnog rada,
- do predavanja više grupa predmeta na osnovnim, specijalističkim i master studijama na dva fakulteta Univerziteta Crne Gore.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST               | Broj radova    |           | Broj bodova    |              |
|--------------------------|----------------|-----------|----------------|--------------|
|                          | Poslije izbora | Ukupno    | Poslije izbora | Ukupno       |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD | 10             | 38        | 35,95          | 71,67        |
| 2. PEDAGOŠKI RAD         | 11             | 12        | 25             | 30           |
| <b>UKUPNO</b>            | <b>21</b>      | <b>50</b> | <b>60,95</b>   | <b>97,67</b> |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od:

- ispunjenosti formalnih uslova u pogledu stepena obrazovanja i prethodnog izbora u zvanje,
- obima, kvaliteta i strukture naučnoistraživačkog rada, posebno radova u časopisima Q1–Q3 i relevantnih radova u oblasti turizma, geoekologije i hidrologije,
- dokazane pedagoške osposobljenosti na više nivoa studija, mentorstava na master radovima i visokih ocena nastavno-pedagoškog rada,
- verifikovanog broja bodova koji u dobroj meri prelazi minimalne zahteve propisane Merilima,

smatram da kandidat **dr Duško Vujačić u potpunosti ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor** za grupu predmeta: Turizam u nacionalnim parkovima, Upravljanje turističkim atrakcijama i Fizička geografija Crne Gore.

Kandidat poseduje:

- jasno profilisan i međunarodno prepoznat naučnoistraživački rad,

Kandidat je bio uključen u izvođenje nastave na predmetima koji pokrivaju:

- osnovne fizičko-geografske discipline (Astronomska i fizička geografija, Fizika prirodnog okruženja, Fizička geografija Crne Gore),
- turističku geografiju (Opšta turistička geografija, Turističko - geografske regije sveta, Regionalna geografija pojedinih kontinenata),
- turizam i upravljanje atrakcijama (Turizam u nacionalnim parkovima, Upravljanje turističkim atrakcijama),
- metode naučnoistraživačkog rada (Metodologija naučnog rada, Metodika nastave).

Ovakav spektar predmeta potvrđuje široku tematsku pokrivenost i sposobnost kandidata da uspešno prenosi znanje iz više poddisciplina geografije i turizma. U okviru pedagoške evaluacije posebno ističem:

1. kontinuitet u mentorstvu master radova – kandidat je uspešno mentorisao veći broj master radova, što pokazuje da poseduje sposobnost vođenja studenata kroz kompleksan istraživački proces (od izbora teme, preko metodološke razrade, do završne izrade i odbrane master rada);
2. visoke ocene iz studentskih anketa, koje ukazuju na kvalitet komunikacije, jasnoću izlaganja, dostupnost studentima i spremnost da uvodi savremene primere i GIS/metodološke sadržaje u nastavu;
3. angažman u unapređenju studijskih programa, kroz učešće u izradi i realizaciji predmeta koji su usmereni ka modernim trendovima – održivi turizam, upravljanje atrakcijama, prostorno planiranje, primena GIS-a.

Pedagoški profil kandidata može se opisati kao profil nastavnika koji spaja:

- čvrstu naučnu osnovu,
- jasnu i dobro strukturisanu prezentaciju gradiva,
- sposobnost da teorijske sadržaje poveže sa praktičnim primerima iz Crne Gore i regiona, što je od posebnog značaja za primenjene studijske programe turizma i geografije.

Na osnovu dostupnih podataka, može se zaključiti da kandidat dr Duško Vujačić poseduje sve potrebne pedagoške kompetencije – i formalne (broj godina nastave, broj mentorstava, uključivanje u više nivoa studija) i suštinske (kvalitet pedagoškog rada potvrđen studentskim anketama) – za izbor u zvanje **vanrednog profesora**.

- savremen i metodološki utemeljen pristup temama od strateškog značaja (klimatske promene, vodni resursi, erozija, održivi turizam, GIS),
- stabilan i kvalitetan pedagoški angažman, prepoznat od strane studenata i akademske zajednice,
- iskustvo i kapacitete da dalje razvija oblast turizma i fizičke geografije kroz nastavu, nauku i projekte različitog nivoa.

Na osnovu svega navedenog, dajem pozitivno mišljenje i predlažem Veću Filozofskog fakulteta, Veću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Senatu Univerziteta Crne Gore da donese odluku, da se kandidat dr Duško Vujačić, izabere u akademsko zvanje **VANREDNI PROFESOR**.

**RECENZENT**  
prof. dr Tin Lukić  
Novi Sad

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

U skladu sa Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 01-1301 od 26.11.2025. godine, određen sam za člana komisije za analizu konkursne dokumentacije i sačinjavanje izveštaja u postupku izbora u akademsko zvanje, i to za predmete: *Turizam u nacionalnim parkovima i Upravljanje turističkim atrakcijama* na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, kao i za predmet *Fizička geografija Crne Gore* na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu uvida u dostavljenu konkursnu dokumentaciju utvrđujem da je kandidat dr Duško Vujačić osnovne akademske studije završio 2012. godine na Univerzitetu Crne Gore, Filozofski fakultet – Odsek za geografiju. Postdiplomske studije okončao je na Univerzitetu u Beogradu, Geografskom fakultetu, u akademskoj 2013/14. godini. Doktorsku disertaciju odbranio je u aprilu 2019. godine na Univerzitetu u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, čime je stekao akademsko zvanje doktora geonauka.

Kandidat dr Duško Vujačić bio je zaposlen u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore (2012–2016). Od 2016. godine do danas angažovan je na Univerzitetu Crne Gore, i to na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Kandidat je prethodno izabran u zvanje docenta, u okviru kojeg je ostvario naučnoistraživački i pedagoški napredak.

Na osnovu svega prethodno napisanog i u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i važećim Merilima za izbor u akademsko zvanje, kao i na osnovu stečenog obrazovanja, aktuelnog akademskog zvanja i radnog iskustva, **zaključujem da kandidat Duško Vujačić u celosti ispunjava kriterijume iz ugla stepena obrazovanja i naučne oblasti, a za izbor u više akademsko zvanje.**

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučnoistraživački rad dr Duška Vujačića odlikuje postojanost u objavljivanju naučno-istraživačkih radova i to u respektabilnim časopisima koji su indeksirani u bazama WoS/Scopus. Radovi koje je kandidat objavio poseduju naučni balans između fizičke geografije, turističke geografije i nauke o životnoj sredini iz perspektive održivog razvoja.

Jedan od značajnijih naučnih doprinosa dr Duška Vujačića je članak *„Risk Travel? Subjective vs. Objective Perceived Risks in Travel Behaviour–Influence of Hydro-Meteorological Hazards in South-Eastern Europe on Serbian Tourists“*, objavljen u međunarodnom časopisu *Atmosphere* (2022). U radu se, na uzorku od 673 turista iz Srbije koji su putovali u destinacije Jugoistočne Evrope, razvija integrirani model koji povezuje objektivne dimenzije putničkog rizika (fizički, finansijski i rizik kvaliteta usluge) sa subjektivnim obeležjima putnika (pol, starost, obrazovanje, prihod, iskustvo sa prirodnim nepogodama i psihološka spremnost), pri čemu se skala Psychological Preparedness for Disaster Threat (PPDTS) prvi put primenjuje u kontekstu turizma. Primenom konfirmatorne faktorske analize i

putne analize pokazuje se da žene, mlađi i manje obrazovani turisti, kao i oni sa prethodnim iskustvom u vezi sa hidro-meteorološkim hazardima, značajno snažnije percipiraju sve oblike rizika, dok viši nivo anticipacije i svesnosti smanjuje subjektivni osećaj ugroženosti. Ovakav pristup pruža snažnu konceptualnu osnovu za unapređenje upravljanja rizicima i komunikacije sa turistima u regionima izloženim klimatski uslovljenim nepogodama, što je od posebnog značaja za planiranje održivog razvoja turizma u Jugoistočnoj Evropi.

Drugi istaknuti rezultat je rad *„Tourists' Willingness to Adopt AI in Hospitality–Assumption of Sustainability in Developing Countries“*, objavljen u časopisu *Sustainability* (2024), koji se bavi uticajem veštačke inteligencije na ponašanje turista u ugostiteljstvu zemalja u razvoju. Polazeći od SOR (stimulus–organizam–reakcija) teorijskog okvira i na osnovu 1.027 anketiranih turista na Kish ostrvu u Iranu, rad ispituje kako kvalitet informacija i sistema AI utiče na poverenje, angažovanost prema brendu, elektronsku usmenu propagandu (eWOM) i spremnost turista da koriste AI usluge u restoranima, aviokompanijama i hotelima. Rezultati pokazuju da visok kvalitet AI rešenja značajno jača poverenje i angažovanost, što dalje podstiče pozitivne preporuke i veću spremnost na usvajanje AI, uz uočljive sektorske razlike između posmatranih grana ugostiteljstva. Rad daje važan teorijski doprinos razumevanju povezanosti AI tehnologija, ponašanja potrošača i pretpostavki održivosti, ukazujući da adekvatno dizajnirani AI sistemi mogu doprineti efikasnijem upravljanju resursima, smanjenju otpada i razvoju održivih poslovnih modela u turizmu i ugostiteljstvu zemalja u razvoju.

Treći referentni doprinos je i poglavlje *„Protected Speleological Objects“* u međunarodnoj monografiji *„Speleology of Montenegro“*, koju je 2024. godine objavio renomirani izdavač „Springer“ u seriji *„Cave and Karst Systems of the World“*. U koautorstvu sa Đurđicom Perović, Goranom Grozdanićem i Filipom Vujovićem, dr Vujačić sistematizuje pravni okvir, tipologiju i prostornu raspodelu zaštićenih speleoloških objekata u Crnoj Gori, uz naglašavanje njihovih geomorfoloških, ekoloških i turističkih vrednosti. Ovo poglavlje predstavlja važan doprinos razumevanju i planiranju zaštite pećinskih ekosistema, ali i njihovoj održivoj valorizaciji u kontekstu turizma i prostornog razvoja države.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški angažman kandidata dr Duška Vujačića ima neprekidan razvojni tok još od njegovog prvog, honorarnog angažmana u akademskoj 2014/2015. godini na Studijskom programu za geografiju Filozofskog fakulteta. Ovaj angažman se dalje nastavlja kroz njegovo stalno zaposlenje i aktivno učešće u nastavi na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao i na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore. Kandidat je uključen u izvođenje nastave iz predmeta koji obuhvataju fizičku geografiju, turističku geografiju, održivi turizam i upravljanje turizmom u zaštićenim prirodnim dobrima, kao i metodiku naučnoistraživačkog rada. U izvođenju nastave je pokazao zapažene rezultate, koji obuhvataju i mentorstvo kod pisanja i izrade deset master radova. Na osnovu takvog doprinosa u izvođenju nastave i drugih aktivnosti, može se zaključiti da kandidat Duško Vujačić poseduje sve neophodne pedagoške veštine koje ga kvalifikuju za izbor u zvanje **vanrednog profesora**.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

## ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST               | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|--------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                          | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKIRAD | 10             | 38     | 35,95          | 71,67  |
| 2. PEDAGOŠKI RAD         | 11             | 12     | 25             | 30     |
| UKUPNO                   | 21             | 50     | 60,95          | 97,67  |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Duško Vujačić je od izbora u zvanje docenta ostvario napredak u obavljanju naučnoistraživačke delatnosti, kao što je dokazao i kompetentnost u izvršavanju nastavnih aktivnosti.

Kandidat je ispunio sve formalne uslove koji se zahtevaju prilikom izbora u više zvanje.

Na osnovu celokupno sagledane dokumentacije i iznesenih činjenica, dajem pozitivno mišljenje, te iskreno preporučujem i predlažem Veću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, Veću Filozofskog fakulteta, kao i Senatu Univerziteta Crne Gore, da donesu pozitivnu odluku o izboru dr Duška Vujačića u akademsko zvanje vanrednog profesora.

#### RECENZENT

prof. dr Vladimir Stojanović  
Novi Sad

### REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Menadžment u turizmu i hotelijerstvu** na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (<https://www.zzzcg.me/oglas/200952500719/>) dana 22.09.2025. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR ILIJA MORIC**.

### BIOGRAFIJA

Rođen je 21.10.1983. godine u Kotoru. Osnovnu i srednju školu završio je u Hercegovom, sa odličnim uspjehom. Nosilac je diplome „Luča“. Osnovne studije, odsjek Turizam, veoma uspješno je završio na UCG-Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao prvi u generaciji u rekordnom roku, odnosno u vremenu kraćem od tada propisanog trajanja četvorogodišnjih studija (prema Rješenju Fakulteta broj 01-2192, od 25.10.2005.) sa prosjekom 9,72. U 20 godina dugoj istoriji Fakulteta, to je i dalje jedini takav slučaj na odsjeku Turizam. Ilija Moric je uspješno završio magistarske studije 2007. godine sa prosjekom 10,00, kao prvi kandidat koji je magistrirao na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Time je ujedno postao prvi magistar turizma koji je to zvanje stekao školovanjem u Crnoj Gori. Tokom studija je nagrađivan nekoliko puta i bio korisnik više stipendija.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Marketing aspekt razvoja ruralnog turizma na primjeru Crne Gore“ odbranio je 2015. godine na Ekonomskom fakultetu-UCG u Podgorici. Radi se o prvoj i jedinoj doktorskoj disertaciji u Crnoj Gori i šire, koja se bavi problematikom razvoja ruralnog turizma sa aspekta marketinga. U periodu koji je prethodio prijavi i u toku izrade doktorske disertacije, autor je objavio više od 70 radova iz navedene oblasti. Učestvovao je na većem broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova i konferencija, ali i u naučno-istraživačkim projektima koje

realizuje Univerzitet Crne Gore (npr. IPA, Heric, Erasmus). Posebno se ističu sledeći projekti u periodu 2021-2025:

- ERASMUS+ projekat „Sustainable university-enterprises cooperation for improving graduate employability – SUCCESS“
- ERASMUS+ projekat Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education - DUALMON, međunarodni program EPPKA2 – Cooperation for innovation and the exchange of good practices - Capacity Building in higher education - Structural Projects
- ERASMUS+ projekat „Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz strateško planiranje – IESP“
- EIT HEI projekat „The Alliance of Boundary Crossing for Deep Tech – ABCD“
- ERASMUS+ projekat „Western Balkan entrepreneurial university alliances – keeping in touch for lifelong relations - AL4LIFE“

Osim naučnih i istraživačkih rezultata, iz oblasti ruralnog razvoja, turizma i organske poljoprivrede ostvario je značajne privredne rezultate.

Radno je angažovan na UCG-Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru od septembra 2006. godine kao saradnik u nastavi, na sledećim predmetima: Marketing u turizmu, Razumijevanje potrošača u turizmu, Marketing komuniciranje u turizmu, Inovacije u turizmu, Turizam i životna sredina, Upravljanje kvalitetom u turizmu, Turističko vođenje i animacija, Globalni marketing i Poslovna statistika.

Aprila 2021. godine biran je u akademsko zvanje docent. Doc. dr Ilija Moric angažovan je na predmetima Društveni uticaji turizma, Hotelski menadžment, Preduzetništvo u turizmu, Etika i društvena odgovornost u hotelskom biznisu, Liderstvo u hotelijerstvu. Oo internom konkursu počev od studijske 2022/23 godine angažovan je na Biotehničkom fakultetu (Ruralni turizam) i Pomorskom fakultetu (Ekonomija za menadžere, Menadžment međunarodnog biznisa, Menadžment ljudskih resursa, Strategijski menadžment).

Od decembra 2018. godine obavljao je funkciju Rukovodica studijskog programa Turizam i hotelijerstvo, a od marta 2020. godine obavljao je funkciju Koordinatora nastavnog procesa na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo. Aprila 2021. godine imenovan je za prodekana za nastavu. Ponovo je biran za prodekana za nastavu u drugom mandatu počev od januara 2024. godine.

Od novembra 2022. godine, obavljao je funkciju predsjednika Centra mladih naučnika i umjetnika CANU-a u jednom mandatu..

Član je komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča u organizaciji Ispitnog centra Crne Gore od 2019. godine. Nosilac je licence za turističkog vodiča za engleski i njemački jezik.

Član je Maslinarskog društva „Boka“.

### KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

### KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                     |        |        |          |                |        | UKUPNI BROJ BODOVA |
|------------------------------------------------------|--------|--------|----------|----------------|--------|--------------------|
| 1.1. Monografije                                     | 1.1.1. | 1.1.2. | 1.1.3.   | 1.1.4.         | 1.1.5. | 8                  |
| Broj referenci*broj bodova                           |        |        |          | 1*4            | 2*2    |                    |
| 1.2. Radovi objavljeni u časopisima                  |        | 1.2.1. | 1.2.2.   | 1.2.3.         | 1.2.4. | 33.99              |
| Broj referenci*broj bodova                           |        |        | 1*12+1*2 | 2*4+3*1.33+1*2 | 3*2    |                    |
| 1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima |        |        | 1.3.1.   | 1.3.2.         | 1.3.3. | 11.66              |
| Broj referenci*broj bodova                           |        |        |          | 4*2+3*1+1*0,66 |        |                    |
| 1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje          |        |        |          | 1.4.1          | 1.4.2  |                    |
| Broj referenci*broj bodova                           |        |        |          |                |        |                    |
| 1.5. Recenzije                                       |        |        | 1.5.1.   | 1.5.2.         | 1.5.3. |                    |
| Broj referenci*broj bodova                           |        |        |          |                |        |                    |
| UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST              |        |        |          |                |        | 53.65              |
| 2. UMJETNIČKA DJELATNOST                             |        |        |          |                |        |                    |
| Premijerno predstavljanje                            | 2.1.   | 2.2.   | 2.3.     | 2.4.           | 2.5.   | 2.6.               |
| Broj referenci/broj bodova                           |        |        |          |                |        |                    |
| UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST                      |        |        |          |                |        | /                  |
| 3. PEDAGOŠKA DJELATNOST                              |        |        |          |                |        |                    |
| 3.1. Udžbenici                                       |        | 3.1.1. | 3.1.2.   | 3.1.3.         | 3.1.4. |                    |

|                                                                                                                                                                                    |        |         |        |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---------|--------|-----------|
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 3.2. Priručnici                                                                                                                                                                    | 3.2.1. | 3.2.2.  | 3.2.3. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 3.3. Gostujući profesor                                                                                                                                                            |        | 3.3.1.  | 3.3.2. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 3.4. Mentorstvo                                                                                                                                                                    | 3.4.1. | 3.4.2.  | 3.4.3. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada) |        |         |        |           |
| UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST                                                                                                                                                     |        |         |        | /         |
| <b>4. STRUČNA DJELATNOST</b>                                                                                                                                                       |        |         |        |           |
| 4.1. Stručna knjiga                                                                                                                                                                |        | 4.1.1.  | 4.1.2. | 4         |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         | 4*1    |           |
| 4.2. Urednik ili koeditor                                                                                                                                                          | 4.2.1. | 4.2.2.  | 4.2.3. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 4.3. Stručni članak                                                                                                                                                                |        |         | 4.3.1. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 4.4. Objavljeni prikazi                                                                                                                                                            |        |         | 4.4.1. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 4.5. Popularno-stručni članci                                                                                                                                                      |        |         | 4.5.1. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        |         |        |           |
| 4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost                                                                                                                                       |        |         | 4.6.1. |           |
| Broj referenci*broj bodova                                                                                                                                                         |        | 1*2+5*4 |        | 22        |
| UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST                                                                                                                                                       |        |         |        | <b>26</b> |

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| <b>1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST</b>                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                            |                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------|
| <b>Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&amp;HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                      | <b>Moric, I.</b> , Pekovic, S., Perović, Đ., Roblek, V. and Pejic Bach, M., (2021) <i>Temporary workers and firm performance: empirical and systematic approaches from Eastern and Central European countries</i> , Kybernetes (2021), 50(5), pp.1075-1094. DOI 10.1108/K-11-2019-0765                                                                                                                                                         | 8                          | 8*1,5 (12)          |
| <b>Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&amp;HCI listama</b>                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                      | <b>Moric, I.</b> , Pekovic, S., Janinovic, J., Perovic, Đ. and Griesbeck, M., (2021), <i>Cultural tourism and community engagement: Insight from Montenegro</i> . Business Systems Research: International journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy, 12(1), pp.164-178. <a href="https://doi.org/10.20867/hk.2.12">https://doi.org/10.20867/hk.2.12</a>                                                         | 4                          | 4                   |
| <b>Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja</b>                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                      | <b>Moric, I.</b> , (2025) <i>New Trends, Skill Needs and Developing Experiences in Contemporary Food Tourism: An Educational Perspective</i> , Konteksti kulture: Studije iz humanistike i umjetnosti (Context of Culture: Studies in Humanities and Arts), Društvo za kulturni razvoj "Bauo", ISSN 3027-4818, pp.101-110.                                                                                                                     | 2                          | 2                   |
| <b>Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično</b>                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                            |                     |
| <b>K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)</b>                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>UKUPNO ZA REFERENCU</b> | <b>ZA KANDIDATA</b> |
| 1.                                                                                                                                      | <b>Moric, I.</b> , (2024), Zelene inovacije u hotelskom biznisu Crne Gore: Iskustva iz Boke Kotorske, 2. znanstveno-stručna konferencija Hotelska kuca 2024., Zbornik radova, e-ISSN 2975-6294, Sveučilište u Rijeci, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija, Hrvatska, pp. 77-81                                                                                                                                          | 2                          | 2                   |
| 2.                                                                                                                                      | <b>Moric, I.</b> , Pantović, S., Zvizdojević, J., Kujović, J., Bojanić, S., i Marković, S., (2023) Sustainable and Health Tourism in Montenegro: Smart Specialisation Strategy Experiences and Perspective, 6th International Scientific Conference "Trends in the Development of Tourism and Hospitality", Kotor, September 8-9, 2023., Montenegro, ISSN 2337-0319, Trendovi u razvoju turizma i hotelijerstva (Kotor), COBISS.CG-ID 26607632 | 2                          | 2                   |
| 3.                                                                                                                                      | Katnić, M. i <b>Moric, I.</b> , (2023), Challenges and Opportunities of Climate Adaptation in Sustainable Tourism through the Blue Economy Concept in Montenegro, 6th International Scientific Conference "Trends in the Development of Tourism and Hospitality", Kotor, September 8-9, 2023., Montenegro, ISSN 2337-0319, Trendovi u razvoju turizma i hotelijerstva (Kotor), COBISS.CG-ID 26607632                                           | 2                          | 1                   |

| K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2025), Razvoj preduzetničke kulture i izazovi održivosti u porodičnim preduzećima: iskustva iz turizma i agrobiznisa u Crnoj Gori, Međunarodna multidisciplinarna konferencija “Kulturna i kreativna industrija i baština - Agroculture”, 20-23.03.2025., Petrovac na moru. | 0.5                 | 0.5          |
| 2.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2024), Kreiranje doživljaja hrane i turizma hrane upotrebom znanja, vještina i tehnologije, Međunarodna multidisciplinarna konferencija “Kulturna i kreativna industrija i baština - Gastrohritage”, 14-17.03.2024., Petrovac na moru.                                      | 0.5                 | 0.5          |
| 3.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2024), Systemic and Innovative Approach to Reducing Climate Risk in Cruising Tourism: Case of Boka Bay in Montenegro, 4th Kotor International Maritime Conference (KIMC 2024), ISBN 978-86-80031-68-2, COBISS.CG-ID 31536644, 27-29 November 2024, Kotor, Montenegro.       | 0.5                 | 0.5          |
| 4.                                                              | Katnić, M., and <b>Moric, I.</b> , (2023), Blue Economy and Youth Employment in Tourism: New jobs generation opportunities in Montenegro, 3rd Kotor International Maritime Conference (KIMC 2023), ISBN 978-86-80031-67-5, COBISS.CG-ID 27725060, 26–29 November 2023, Kotor, Montenegro.       | 0.5                 | 0.25         |
| 5.                                                              | Katnić, M. and <b>Moric, I.</b> , (2022), The blue economy and climate adaptation: Tourism and maritime management challenges in Montenegro, 2nd Kotor International Maritime Conference (KIMC 2022), 27-30 November 2022, Kotor, Montenegro.                                                   | 0.5                 | 0.25         |
| K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2025), Senzorska analiza maslinovog ulja kao turistički doživljaj, CREATIVE FEST MONTENEGRO, Internacionalni festival kulture, umjetnosti, baštine i kreativnih industrija, Petrovac na moru, 4-10.11.2025.                                                                 | 0.2                 | 0.2          |
| 2.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2023), Razvoj zdravstvene turističke ponude u destinaciji: Diferencijacija usluga zdravstvenog turizma, 12. Međunarodna konferencija zdravstvenog turizma, 4-5.11.2023., Hotel Splendid Conference & Spa Resort, Budva - Crna Gora.                                         | 0.2                 | 0.2          |
| Stručne monografije i knjige                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |              |
| S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                              | <b>Moric, I.</b> , Zvizdojević, J., (2025), <i>Priority area Tourism</i> in “Montenegro S3 In-depth analysis of priority domains (qualitative)”, Smart Specialisation Strategy (S3), Ministry of Education, Science and Innovation, June, 2025, Podgorica.                                      | 1                   | 1            |
| 2.                                                              | <b>Moric, I.</b> , (2024), <i>Sustainable Tourism</i> in “Coastal Management Plan for Boka Kotorska Bay”, GEF MedProgramme, PAP/RAC, Split.                                                                                                                                                     | 1                   | 1            |
| Projekti                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |              |
| I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                              | Naučno-tehnološka saradnja između Crne Gore i Slovenije “Logistički izazovi koncepta disperzovanog hotela u Sloveniji i Crnoj Gori”, 2025-2027.                                                                                                                                                 | 4                   | 4            |

## 2. PEDAGOŠKA DJELATNOST

### Priručnici

| P5 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                                       | <b>Moric, I.</b> , Radmilo, A. i Petrović, I., (2024), Regenerative Guide for the Creation of Regenerative Food Tourism Experiences, Food Zone Project Number: 2022-1-ES01-KA220-VET-000086688, <a href="https://food-zone.eu/regenerative-guide/">https://food-zone.eu/regenerative-guide/</a>                                                                                                                                                                                                                                                             | 2                   | 2            |
| P6 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                       | <b>Moric, I.</b> , (2021), <i>Kako započeti posao u ruralnom turizmu Crne Gore</i> , u okviru Projekta: “Jačanje kapaciteta za podršku ruralnom razvoju u jugoistočnoj Evropi” koju sprovodi Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj (SWG) u jugoistočnoj Evropi u partnerstvu sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju (GIZ), <a href="https://seerural.org/wp-content/uploads/2021/06/Kako-zapoceti-posao-u-ruralnom-turizmu-MNE.pdf">https://seerural.org/wp-content/uploads/2021/06/Kako-zapoceti-posao-u-ruralnom-turizmu-MNE.pdf</a> | 1                   | 1            |
| Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |              |

| P10 Na master studijama                                |                                                                                                                                                | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                                     | Katnić Milica, Inovativno preduzetništvo u funkciji održivog razvoja turizma kroz koncept plave ekonomije na Crnogorskom primorju, 29.11.2023. | 2                   | 2            |
| 2.                                                     | Bošković Nataša, Poslovna etika i etički kodeks u funkciji nesmetanog rada i napredovanja žena u hotelijerstvu Crne Gore, 21.12.2023.          | 2                   | 2            |
| 3.                                                     | Rakočević Biljana, Specifični stilovi liderstva u hotelijerstvu Crne Gore sa posebnim osvrtom na žene lidera, 21.12.2023.                      | 2                   | 2            |
| 4.                                                     | Savić Aleksandra, Inovativno preduzetništvo u funkciji unapređenja održive mobilnosti turista u Crnoj Gori, 21.12.2023.                        | 2                   | 2            |
| 5.                                                     | Kankaraš Natalija, Komparativna analiza preduzetničkih dimenzija glampinga i etno-sela u funkciji održivog turizma, 21.12.2023.                | 2                   | 2            |
| 6.                                                     | Samardžić Dragana, Održivo preduzetništvo kao faktor uspješnog upravljanja zaštićenim područjima Crne Gore, 21.12.2023.                        | 2                   | 2            |
| 7.                                                     | Raičević Tijana, Preduzetnički aspekti dizajniranja iskustava posjetilaca na primjeru „Hard Rock Cafe-a Podgorica“, 21.12.2023.                | 2                   | 2            |
| 8.                                                     | Mrkaić Agnija, Razvoj ženskog preduzetništva kroz savemene forme poslovnog povezivanja u kulturnom turizmu Crne Gore, 21.12.2023.              | 2                   | 2            |
| 9.                                                     | Jelena Jovičević, Inovacije u sistemima poslovanja restorana sa posebnim osvrtom na inventar i opremu kuhinjskog bloka, 21.12.2023.            | 2                   | 2            |
| 10.                                                    | Svorcan Bojana, Preduzetničke perspektive malog i srednjeg biznisa kroz razvoj jahting turizma u Boki Kotorskoj, 22.12.2023.                   | 2                   | 2            |
| 11.                                                    | Jelena Popović, Preduzetnički menadžment malih luksuznih hotela u Crnoj Gori na primjeru hotela Ananti u Budvi, 22.12.2023.                    | 2                   | 2            |
| 12.                                                    | Kaluderović Nada, Održiva mobilnost i preduzetničke perspektive unapređenja turizma na Cetinju sa osvrtom na žičaru Kotor- Lovćen, 25.12.2023. | 2                   | 2            |
| 13.                                                    | Nada Milić, Preduzetnički potencijali maslinarstva u kontekstu razvoja turizma posebnih interesovanja Crnogorskom primorju, 18.07.2024.        | 2                   | 2            |
| 14.                                                    | Sara Malavrazić, Preduzetnički aspekti razvoja sportskog turizma u Crnoj Gori, 18.07.2024.                                                     | 2                   | 2            |
| 15.                                                    | Marija Ivanović, Preduzetništvo kod ruralnog turizma u funkciji smanjenja siromaštva ruralnih područja Centralne Crne Gore, 18.07.2024.        | 2                   | 2            |
| 16.                                                    | Ana Đuričković, Ekoetika i društvena odgovornost u funkciji održivog hotelijerskog poslovanja u Crnoj Gori“, 18.07.2024.                       | 2                   | 2            |
| 17.                                                    | Anđela Rubežić, Inovativno i preduzetničko aktiviranje fortifikacione baštine na primjeru luksuznog rizorta Mamula Island, 23.12.2024.         | 2                   | 2            |
| 18.                                                    | Sara Ivanović, Preduzetničke perspektive razvoja pristupačnog turizma u Starom gradu Kotoru, 23.12.2024.                                       | 2                   | 2            |
| 19.                                                    | Darija Pavičević, Preduzetnički i poslovni izazovi upravljanja zelenim hotelima u Crnoj Gori, 23.12.2024.                                      | 2                   | 2            |
| 20.                                                    | Laura Radulović, Kreativno preduzetništvo u razvoju filmskog turizma na primjeru Crne Gore, 26.05.2025.                                        | 2                   | 2            |
| 21.                                                    | Irina Posuka, Perspektive preduzetništva i zapošljavanja žena i mladih u turizmu na Mediteranu, 26.05.2025.                                    | 2                   | 2            |
| 22.                                                    | Nikoleta Roganović, Kreativno preduzetništvo u turizmu i inovativno aktiviranje istorijskih zgrada na Cetinju, 19.09.2025.                     | 2                   | 2            |
| 23.                                                    | Milijana Sovran, Preduzetničke perspektive razvoja agrobiznisa i turizma u ruralnom području Boke Kotorske, 19.09.2025.                        | 2                   | 2            |
| 24.                                                    | Jelena Tomašević, Savremeni preduzetnički menadžment kod turizma posebnih interesovanja u Boki Kotorskoj, 29.09.2025.                          | 2                   | 2            |
| <b>Kvalitet nastave</b>                                |                                                                                                                                                |                     |              |
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                                                                                                                                                | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Odluka Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo broj 01-985 od dana 22.09.2025. godine                                                      | do 5                | 5            |

**ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA**

| DJELATNOST                | Broj radova    |           | Broj bodova    |               |
|---------------------------|----------------|-----------|----------------|---------------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno    | Poslije izbora | Ukupno        |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 16             | 38        | 31.4           | 85,05         |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          | 27             | 27        | 56             | 56            |
| <b>UKUPNO</b>             | <b>43</b>      | <b>65</b> | <b>87.4</b>    | <b>141.05</b> |

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru prijavio se jedan kandidat, docent dr Ilija Moric.

### I OCJENA USLOVA

#### ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat docent dr Ilija Moric završio je osnovne akademske studije 2006. godine na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao prvi u generaciji, odnosno u vremenu kraćem od tada propisanog trajanja četvorogodišnjih studija (prema Rješenju Fakulteta broj 01-2192, od 25.10.2005.) sa prosjekom 9,72. U dvadesetpetogodišnjoj istoriji Fakulteta, to je i dalje jedini takav slučaj na studijskom programu Turizam. Dr Ilija Moric je uspješno završio magistarske studije 2007. godine sa prosjekom 10,00, kao prvi kandidat koji je magistrirao na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Tokom studija je nagrađivan nekoliko puta i bio korisnik više stipendija. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Marketing aspekt razvoja ruralnog turizma na primjeru Crne Gore” odbranio je 2015. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Radi se o prvoj doktorskoj disertaciji u Crnoj Gori koja se bavi složenom problematikom razvoja ruralnog turizma, i na sveobuhvatan i metodološki utemeljen način obrađuje navedenu temu u obimu i pristupu koji do tada nijesu bili zastupljeni u domaćoj akademskoj literaturi.

Izabran je u zvanje docenta aprila 2021. godine za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu. Prije i nakon izbora u naučno zvanje docent, kandidat je objavio više od 70 radova iz navedene oblasti. Učestvovao je na većem broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova i konferencija, ali i u naučno-istraživačkim projektima koje realizuje Univerzitet Crne Gore. Takođe, u istom periodu obavio je više stručnih usavršavanja na većem broju univerziteta i renomiranih institucija u Evropi.

Na osnovu priložene i analizirane konkursne dokumentacije, docent dr Ilija Moric, uz prijavu na Konkurs, dostavio je svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve formalne i suštinske uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje vanrednog profesora, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

#### ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu uvida klasifikacione bibliografije, može se zaključiti da je naučno-istraživački rad kandidata doc. dr Ilije Morica usmjeren prema oblasti za koju je i raspisan konkurs. Opus istraživanja kandidata nakon izbora u zvanje docent, obilježen je objavljivanjem jednog rada u eminentnom međunarodnom časopisu u kategoriji Q2, jednog rada u međunarodnom časopisu u kategoriji Q5, jednog rada u nacionalnom časopisu u kategoriji Q6, tri rada na međunarodnim naučnim skupovima, pet saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima, dva saopštenja na nacionalnim naučnim skupovima, dva poglavlja u monografijama izdatim kod nas, uz druge relevantne rezultate koje je kandidat ostvario u međuvremenu. Navedenu bibliografiju, a posebno radove objavljene u međunarodnim časopisima i konferencijama, karakteriše pažljivo sagledavanje aktuelne menadžment problematike, korišćenje najsavremenije literature, primjena prikladnih metoda empirijske analize, te detaljna analiza praktičnih implikacija dobijenih rezultata u formi preporuka za menadžere, nosioce politike tj. privredne i institucionalne subjekte.

Iz opusa priloženih radova kandidata, ističem tri rada koji po svojim temama, metodologiji i posebno rezultatima nesumnjivo daju doprinos unapređenju, ali i preispitivanju naučne misli te menadžment prakse.

Prvi rad, čiji je naslov „*Temporary Workers and Firm Performance: Empirical and Systematic Approaches from Eastern and Central European Countries*” (1), koji je objavljen u eminentnom časopisu *Kybernetes*, doc. dr Ilija Moric kao vodeći autor, pokazuje značajne kompetencije na polju empirijskih istraživanja i naučne evaluacije problematike privremenog zapošljavanja u zemljama Istočne i Centralne Evrope. Koristeći referentnu bazu podataka BEEPS tj. *Business Environment and Enterprise Performance Survey*, kreiranu od strane Evropske banke

za rekonstrukciju i razvoj i Svjetske banke, autor istražuje značaj i međuticaj privremenog zapošljavanja i poslovnih performansi na uzorku od 7.192 preduzeća sa pet i više zaposlenih. Ističući značaj koncepta privremenog zapošljavanja i njegove specifičnosti u odnosu na karakteristike stalno zaposlenih, ovaj rad je pokazao niz interesantnih nalaza koji se tiču performansi sektora inovacija i prodaje u navedenim preduzećima. Naime, dok privremeno zapošljavanje može pozitivno uticati na kapacitete i potencijale inoviranja, na drugoj strani ukazuje se na problematiku negativnog uticaja na prodajne poslovne performanse. Kako u takvim okolnostima menadžeri moraju pažljivo balansirati kod odnosa privremeno i stalno zaposlenih, prije svega, da ne bi ugrozili prodajne rezultate preduzeća, istraživanje preporučuje i ukazuje na važnost uloge kreatora ekonomske politike u smislu poboljšanja statusa privremeno zaposlenih i konsekventnog neutralisanja ili pak smanjenja njihovog negativnog uticaja na određene poslovne performanse savremenog biznisa u Evropi.

U drugom radu „*Cultural Tourism and Community Engagement: Insight from Montenegro*” (2), koji je objavljen u referentnom međunarodnom časopisu *Business Systems Research: International Journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy* sa indeksom Q5, doc. dr Ilija Moric kao vodeći autor, pažljivo i analitički istražuje višeslojnu problematiku održivog razvoja kulturnog turizma u Crnoj Gori. Poseban doprinos ovog rada može se iskazati u nalazu da je održivost razvoja kulturnog turizma visoko zavisna od uključenosti lokalne zajednice, što istraživanju daje očiglednu naučnu i društvenu relevantnost. Istovremeno, rad otvara niz pitanja u vezi sa izazovima diverzifikacije kulturne turističke ponude, boljeg razumijevanja socio-istorijskog konteksta, aktiviranja volontera, promocije digitalnih alata, umrežavanja sa relevantnim stejkholderima, obezbjeđenja finansijskih fondova i drugo. Nalazi nesumnjivo potvrđuju karakter turizma kao *sui-generis* društveno-ekonomskog fenomena, izrazite složenosti i interdisciplinarnosti, koju kandidat dr Moric metodološki uspješno koncipira i vrlo stručno interpretira kroz formu praktičnih preporuka za menadžere, preduzetnike i nosioce ekonomske politike. Navedene implikacije su posebno relevantne za pitanja poboljšanja destinacijskog menadžmenta, profesionalizacije sektora kulturnog turizma i daljeg unapređenja menadžment kompetencija u sektoru kulturnog turizma Crne Gore.

Treći rad, sa naslovom „*Zelene inovacije u hotelskom biznisu Crne Gore: iskustva iz Boka Kotorske*” (4) objavljenom u *Zborniku radova "Hotelska kuća 2024"*, predstavlja vrijedan doprinos naučnoj i stručnoj raspravi o vrstama, značaju i nivou implementacije zelenih inovacija u hotelskom biznisu Crne Gore, sa posebnim osvrtom na Boku Kotorsku. Kandidat doc. dr Ilija Moric ovim radom pokazuje svoju izrazitu motivisanost za praćenje stanja i potencijala razvoja inovacija i preduzetništva u crnogorskom hotelijerstvu, konstatujući da su ekološke i zelene inicijative svakodnevica savremenog poslovanja, pri čemu navedeni trend ne zaobilazi ni hotelski biznis. Kandidat posebno ističe aspekte ekogradnje, eko-dizajna, eko-materijala, društvene odgovornosti, cirkularne ekonomije, ekootike, odgovornog upravljanja otpadnim vodama, energetske efikasnosti, recikliranja, upravljanja otpacima hrane i druge koncepte, koji su u funkciji očuvanja životne sredine, održivog poslovanja i razvoja zelenog biznisa u hotelijerstvu. Upotrebljivost naučnih i praktičnih doprinosa rada ogledaju se u nalazu da su zelene inovacije veoma brojne i raznovrsne u pogledu postojećih vrsta, nivoa, inicijativa i pristupa, posebno u hotelima visoke kategorije (npr. 4\* i 5\*) u Boki Kotorskoj i iste bilježe rastući trend u primjeni, uprkos činjenici da kratkoročno povećavaju troškove poslovanja i/ili generišu više inicijalne investicije. Zanimljivo je da dr Ilija Moric u svom istraživanju primjećuje da su zelene inovacije često sastavni dio poslovne vizije i strategije hotela, te se posebno ističu u promotivnim materijalima i nastupima u cilju „zelenog” pozicioniranja i brendiranja, kao i da zelene inovacije sa sobom donose očekivanje o smanjenju operativnih troškova, rastu profita te održivijem hotelskom poslovanju u budućnosti.

Takođe, važno je istaći da je docent dr Ilija Moric dobitnik priznanja Univerziteta Crne Gore, za postignute rezultate i doprinose razvoju naučno-istraživačkog i stručnog rada na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u 2021. godini.

Uvidom i pažljivom analizom naučno-istraživačkog rada, mišljenja sam da naučno-istraživački doprinos doc. dr Ilije Morica odlikuje savremenost i originalnost, sveobuhvatni prikaz i analitički osvrt na referentnu i korištenu literaturu, a posebno kontinuitet

naučnog istraživanja u oblasti menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu. U tom kontekstu, smatram da su ispunjeni svi uslovi u kvantitativnom i kvalitativnom smislu za izbor doc. dr Ilije Morica u više akademsko zvanje za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat doc. dr Ilija Moric ima dugogodišnje i kontinuirano pedagoško iskustvo na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, Univerziteta Crne Gore. Radno je angažovan na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru od septembra 2006. godine kao saradnik u nastavi, na sledećim predmetima: Marketing u turizmu, Razumijevanje potrošača u turizmu, Marketing komuniciranje u turizmu, Poslovna statistika, Inovacije u turizmu, Turizam i životna sredina, Upravljanje kvalitetom u turizmu, Turističko vođenje i animacija, Globalni marketing, Globalni marketing menadžment i Statistika u turizmu. Aprila 2021. godine biran je u akademsko zvanje docent. Kandidat dr Ilija Moric angažovan je na predmetima Društveni uticaji turizma, Hotelski menadžment, Preduzetništvo u turizmu, Etika i društvena odgovornost u hotelskom biznisu, Liderstvo u hotelijerstvu. Po internom konkursu, počev od studijske 2022/23. godine angažovan je na Biotehničkom fakultetu (Ruralni turizam) i Pomorskom fakultetu (Ekonomija za menadžere, Menadžment međunarodnog biznisa, Menadžment ljudskih resursa, Strategijski menadžment i Preduzetništvo u pomorstvu), čime je dodatno proširio pedagoški rad na druge srodne programe (npr. agrobiznis, menadžment u pomorstvu) i time doprinio većoj vidljivosti Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i unapređenju kvaliteta nastave. Od decembra 2018. godine obavljao je funkciju Rukovodioca studijskog programa Turizam i hotelijerstvo, a od marta 2020. godine obavljao je funkciju Koordinatora nastavnog procesa na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo. Aprila 2021. godine imenovan je za prodekana za nastavu. Ponovo je biran za prodekana za nastavu u drugom mandatu počev od januara 2024. godine.

Kao prodekan za nastavu i član Komisije za proveru znanja studenata na završnom ispitu iz stručne prakse na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, u kontinuitetu organizuje i koordinira praktičnom obukom na fakultetu, kroz predmete Praktična obuka 1, Praktična obuka 2 i Praktična obuka, pri čemu se godišnje realizuje praksa van Univerziteta Crne Gore tj. u nastavnim bazama za preko 250 studenata kod više od 120 poslodavaca.

Posebno se ističe izuzetan doprinos doc. dr Ilije Morica kao mentora na master studijama na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, gdje su 24 kandidata odbranila svoje master teze u periodu 2021-2025. godine pod njegovim mentorstvom. Takođe, u pedagoškom radu doc. dr Ilije Morica ističu se vrlo korisni priručnici izdati u inostranstvu na temu regenerativnog i turizma hrane (Moric, I.,

Radmilo, A. i Petrović, I., (2024), *Regenerative Guide for the Creation of Regenerative Food Tourism Experiences, Food Zone Project* Number: 2022-1-ES01-KA220-VET-000086688, <https://food-zone.eu/regenerative-guide/>), kao i priručnik izdat u Crnoj Gori o smjernicama za započinjanje biznisa u ruralnom turizmu (Moric, I., (2021), *Kako započeti posao u ruralnom turizmu Crne Gore*, u okviru Projekta: "Jačanje kapaciteta za podršku ruralnom razvoju u jugoistočnoj Evropi" koju sprovodi Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj (SWG) u jugoistočnoj Evropi u partnerstvu sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju (GIZ), <https://seerural.org/wp-content/uploads/2021/06/Kako-zapoceti-posao-u-ruralnom-turizmu-MNE.pdf>). Pored navedenog, kandidat je učestvovao u naučno-istraživačkim projektima koje realizuje Univerzitet Crne Gore, gdje se ističe sledeće: ERASMUS+ projekat „Sustainable university-enterprises cooperation for improving graduate employability – SUCCESS”; ERASMUS+ projekat „Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education – DUALMON”, međunarodni program EPPKA2 – Capacity Building in higher education - Structural Projects; ERASMUS+ projekat: „Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz strateško planiranje – IESP”; EIT HEI projekat „The Alliance of Boundary Crossing for Deep Tech – ABCD”; ERASMUS+ projekat: „Western Balkan entrepreneurial university alliances – keeping in touch for lifelong relations - AL4LIFE”, te bilateralna naučno-tehnološka saradnja između Crne Gore i Slovenije „Logistički izazovi koncepta disperzovanog hotela u Sloveniji i Crnoj Gori”, 2025-2027.

Tokom zajedničkog rada na međunarodnom projektu DUALMON, kao i tokom angažmana u komisijama za pripremu prijave za master radove, imao sam priliku da se uvjerim u njegov profesionalni integritet i odgovornost u radu i komunikaciji sa studentima, kao i u njegovu didaktičko-metodičku kompetentnost i sklonost ka odabiru aktuelnih tema za istraživanje i nastavu. Nesumnjivo je da je kandidat dr Ilija Moric, kao docent, te prodekan za nastavu, duboko posvećen razvoju i realizaciji kvalitetnih i inovativnih studija sa međunarodno uporedivim i tržišno primjenjivim ishodima učenja. Njegov dugogodišnji rad na unapređivanju nastavnog procesa iz oblasti menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu, kroz potenciranje problemskog pristupa, inovativnih i timskih zadataka, nagrađen je poverenjem i velikom podrškom studenata iskazanim kroz najviše ocjene evaluacionih anketa, kao i Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo.

Na osnovu detaljne analize pedagoškog rada u prethodnom periodu, konstatujem da doc. dr Ilija Moric ispunjava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 22           | 16             | 38     | 53,65        | 31,4           | 85,05  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 0            | 27             | 27     | 0            | 56             | 56     |
|                           |              |                |        |              |                |        |
| UKUPNO                    |              | 43             | 65     |              | 87,4           | 141,05 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz priloženog konkursnog materijala i analize istog, može se zaključiti da kandidat docent dr Ilija Moric, kvantitativno i kvalitativno, ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog rada, stručnog rada i pedagoške osposobljenosti, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u više akademsko zvanje.

Postignuti rezultat u naučnom i stručnom radu, visoka ocjena pedagoške osposobljenosti i potencijal koji poseduje kolega dr Ilija Moric omogućava mi, da sa zadovoljstvom predložim Vijeću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Senatu Univerziteta Crne Gore da izaberu docenta dr Iliju Morica u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast Menadžment u turizma i hotelijerstvu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore.

## RECENZENT

Prof. dr Boban Melović redovni profesor  
Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Detaljnim uvidom u konkursnu dokumentaciju dr Ilije Morica, docenta na Univerzitetu Crne Gore, Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, zaključujem da je imenovan uz prijavu na Konkurs, dostavio svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve formalne i suštinske uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje vanrednog profesora, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

Osnovne akademske studije završio je 2006. godine na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao prvi u generaciji u rekordnom roku, odnosno u vremenu kraćem od tada propisanog trajanja četvorogodišnjih studija (prema Rješenju Fakulteta broj 01-2192, od 25.10.2005.) sa prosjekom 9,72. U 25 godina dugoj istoriji Fakulteta, to je i dalje jedini takav slučaj na odsjeku tj. studijskom programu Turizam. Doc. dr Ilija Moric je uspješno završio magistarske studije 2007. godine sa prosjekom 10,00, kao prvi kandidat koji je magistrirao na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Time je ujedno postao prvi magistar turizma koji je to zvanje stekao školovanjem u Crnoj Gori. Tokom studija je nagrađivan nekoliko puta i bio korisnik više stipendija. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Marketing aspekt razvoja ruralnog turizma na primjeru Crne Gore" odbranio je 2015. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Radi se o prvoj i jedinoj doktorskoj disertaciji u Crnoj Gori i šire, koja se bavi problematikom razvoja ruralnog turizma. U zvanje docenta izabran je 2021. godine, za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu.

Prije i nakon izbora u naučno zvanje docenta, kandidat je objavio više od 70 radova iz navedene oblasti. Učestvovao je na većem broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova i konferencija, ali i u naučno-istraživačkim projektima koje realizuje Univerzitet Crne Gore. Takođe, u istom periodu obavio je više stručnih usavršavanja na većem broju univerziteta i renomiranih institucija u Evropi.

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad kandidata doc. dr Ilije Morica usmeren je prema oblasti za koju je i raspisan konkurs. Na osnovu uvida u rezultate naučno-istraživačkog rada može se zaključiti da se istraživački opus kandidata, nakon izbora u zvanje docent, sastoji od: 1 rada objavljenog u eminentnom međunarodnom časopisu u kategoriji Q2, 1 rada objavljenog u međunarodnom časopisu u kategoriji Q5, 1 rada objavljenog u nacionalnom časopisu u kategoriji Q6, 3 rada na međunarodnim naučnim skupovima, 5 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima, 2 saopštenja na nacionalnim naučnim skupovima, 2 poglavlja u monografijama izdatim kod nas i drugo. Kandidat dr Ilija Moric u svojim radovima, između ostalog, stručno koncipira i empirijski testira aktuelne izazove i probleme koji upućuju na preispitivanje menadžment prakse u turizmu i hotelijerstvu. Objavljene radove karakteriše analitičnost u razmatranju istraživačkih problema, primjena savremenih metoda empirijske analize i praktična perspektiva dobijenih rezultata u formi preporuka za privredne i institucionalne subjekte. Kandidat je motivisan istraživanjem menadžment aspekata razvoja održivog turizma u Crnoj Gori i svijetu, te ostale problematike preduzetništva, zelenog biznisa, dizajniranja iskustava u turizmu i hotelijerstvu.

U izabranom radu, čiji je naslov "Temporary Workers and Firm Performance: Empirical and Systematic Approaches from Eastern and Central European Countries" (1), koji je objavljen u eminentnom časopisu *Kybernetes*, doc. dr Ilija Moric kao vodeći autor, demonstrira visoku sposobnost stručne konceptualizacije istraživanja i empirijskog testiranja metodoloških okvira za ocjenu performansi preduzeća u kontekstu privremenog zapošljavanja u Istočnoj i Centralnoj Evropi. Istraživanje je bazirano na anketi BEEPS tj. *Business Environment and Enterprise Performance Survey*, kreiranoj od strane Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj i Svjetske banke, a koja je obuhvatila oko 12.000 firmi sa 5 i više zaposlenih iz 30 zemalja. Uzorak koji je relevantan za problematiku performansi firmi i privremenog zapošljavanja je

sveden na 7.192 jedinice. Iako aranžmani privremenog zapošljavanja imaju važnu ulogu u savremenom ekonomskom razvoju, njihov značaj za performanse preduzeća je nedovoljno istražen, posebno njihov uticaj na sektore inovacija i prodaje. Nalazi istraživanja potvrđuju pozitivnu povezanost privremeno zaposlenih i inovativnih performansi, dok su rezultati negativni u smislu međuticaja privremenog zapošljavanja i prodajnih performansi. Visok stepen praktične relevantnosti dobijenih rezultata čini ovaj rad dobrom empirijskom osnovom za unapređenje menadžment praksi u savremenom poslovanju, pri čemu se ističe rezultat da privremeno zapošljavanje sadrži značajan potencijal za rast inovacionih kapaciteta, ali može negativno uticati na prodaju, pa se predlaže optimalno kombinovanje navedenog resursa u smislu odnosa stalnih i privremenih zaposlenih u preduzeću.

Drugi rad "Cultural Tourism and Community Engagement: Insight from Montenegro" (2), koji je objavljen u referentnom međunarodnom časopisu *Business Systems Research: International Journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy* sa indeksom Q5, gdje je doc. dr Ilija Moric vodeći autor, predstavlja višeslojno, naučno, društveno i metodološki konzistentno istraživanje koje analizira iskustva razvoja kulturnog turizma u Crnoj Gori sa aspekta uključenosti lokalne zajednice. Naime, naučni i praktični doprinosi čine ovaj rad veoma korisnim sredstvom u razumijevanju složene problematike upravljanja održivim razvojem kulturnog turizma i baštinom kao cjelinom, pri čemu se fokus stavlja na aktuelne i kritične aspekte uspjeha kao što su: diverzifikacija turističke ponude, bolje razumijevanje socio-istorijskog konteksta, aktiviranje volontera, promocija digitalnih alata, umrežavanje sa relevantnim stejkholderima, obezbjeđenje finansijskih fondova i drugo. Rad identifikuje ključne implikacije i nudi preporuke u smislu potrebe za profesionalizacijom procesa razvoja i upravljanja novim i autentičnim proizvodima kulturnog turizma, podsticanja lokalne zajednice da razvija svoje izvorne ponude, unapređenja sistema destinacijskog menadžmenta i ostalih kompetencija neophodnih preduzetnicima i preduzećima u turizmu, hotelijerstvu, kulturnim i kreativnim industrijama Crne Gore.

U izabranom trećem radu, "Sustainable and Health Tourism in Montenegro: Smart Specialisation Strategy Experiences and Perspective" (5), kandidat doc. dr Ilija Moric analizira navedenu aktuelnu i atraktivnu problematiku te na metodološki dosljedan način analizira faktore uspjeha primjene strategije pametne specijalizacije u Crnoj Gori za prioritete održivi i zdravstveni turizam. Kao nacionalna inovaciona strategija koja utvrđuje prioritete razvoja, čiji je cilj izgradnja konkurentne prednosti kroz povezivanje sopstvenih snaga u istraživanju i inovacijama s potrebama privrede, implementacija prioriteta ove strategije treba maksimalno da valorizuje komparativne prednosti zemlje kroz podsticanje inovacija, na taj način doprinoseći ekonomskom rastu i ukupnom napretku društva. Naime, ključni naučni i praktični nalazi se ogledaju u potrebi unaprijeđenja zakonodavnog okvira za razvoj zdravstvenog turizma, kako medicinskog tako i nemedicinskog turizma, jasno definisanje koncepta kao i precizno definisanje turističkih proizvoda (npr. u kontekstu opreme, prostora i znanja), nosioca ponude i tržišta. U sferi održivog turizma, istraživanje je skrenulo pažnju na brojne i heterogene resurse za turistički razvoj u svim djelovima Crne Gore sa posebnim fokusom na razvoj ponude kulturnih atrakcija i atrakcija naslijeđa, prirodnih atrakcija, rekreacije, specijalnih događaja i ostalih atrakcija i aktivnosti. Osim ovog rada, treba istaći i šire djelovanje doc. dr Ilije Morica na polju pametne specijalizacije u Crnoj Gori, gdje ekspertizom i članstvom u inovativnim i grupama procesa preduzetničkog otkrivanja, pozicionira Fakultet za turizam i hotelijerstvo i Univerzitet Crne Gore kao jezgro naučnih, društvenih i privrednih aktivnosti u državi, posebno kroz razvoj aktivnosti usmjerenih na saradnju sa privrednim i javnim sektorom, snažeci obrazovne, naučno-istraživačke i inovativne potencijale.

Takođe, važno je istaći da je doc. dr Ilija Moric dobitnik priznanja Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinose razvoju naučno-istraživačkog i stručnog rada na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u 2021. godini.

Sumirajući naučno-istraživački rad, prezentovan u bibliografiji kandidata, zaključujem da se doc. dr Ilija Moric bavi savremenim temama iz oblasti menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu. U tom kontekstu, smatram da su ispunjeni svi uslovi u kvantitativnom i kvalitativnom smislu za izbor doc. dr Ilije Morica u više akademsko zvanje za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat doc. dr Ilija Moric ima zavidno dugogodišnje pedagoško iskustvo na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, Univerziteta Crne Gore. Naime, dr Moric je nepunih dvadeset godina radno angažovan na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, prvo kao saradnik u nastavi, a od aprila 2021. godine kao docent. Osim dugogodišnjeg radnog i pedagoškog iskustva, kandidat dr Moric se ističe brojem i strukturom predmeta na kojima je sticao pedagoške vještine za oblast turizma i hotelijerstva i to: Marketing u turizmu, Razumijevanje potrošača u turizmu, Marketing komuniciranje u turizmu, Poslovna statistika, Inovacije u turizmu, Turizam i životna sredina, Upravljanje kvalitetom u turizmu, Turističko vođenje i animacija, Globalni marketing, Globalni marketing menadžment i Statistika u turizmu.

Od aprila 2021. godine, dr Moric je angažovan kao docent na predmetima Društveni uticaji turizma, Hotelski menadžment, Preduzetništvo u turizmu, Etika i društvena odgovornost u hotelskom biznisu i Liderstvo u hotelijerstvu. Pored navedenog kontinuiranog rada na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, dr Moric je svoje pedagoške kompetencije usavršavao kroz angažovanje u nastavi na Pomorskom fakultetu te na Biotehničkom fakultetu. Naime, po internom konkursu, počev od studijske 2022/23 godine angažovan je na Biotehničkom fakultetu (Ruralni turizam) i Pomorskom fakultetu (Ekonomija za menadžere, Menadžment međunarodnog biznisa, Menadžment ljudskih resursa, Strategijski menadžment i Preduzetništvo u pomorstvu), čime je dodatno proširio pedagoški rad na druge srodne programe (npr. agrobiznis, menadžment u pomorstvu) i time doprinio većoj vidljivosti Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i unapređenju kvaliteta nastave. Osim kao saradnik i docent, svoja znanja i vještine je usavršavao kroz obavljanje poslova prodekana za nastavu. Od decembra 2018. godine obavljao je funkciju Rukovodica studijskog programa Turizam i hotelijerstvo, a od marta 2020. godine obavljao je funkciju Koordinatora nastavnog procesa na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo. Aprila 2021. godine imenovan je za prodekana za nastavu. Ponovo je biran za prodekana za nastavu u drugom mandatu počev od januara 2024. godine. Kao prodekan za nastavu, te član Komisije za provjeru znanja studenata na završnom ispitu iz stručne prakse na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, u kontinuitetu organizuje i koordinira praktičnom obukom na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo kroz predmete Praktična obuka 1, Praktična obuka 2 i Praktična obuka, pri čemu se godišnje realizuje praksa van Univerziteta Crne Gore tj. u nastavnim bazama za preko 250 studenata kod više od 120 poslodavaca.

Posebno se ističe izuzetan doprinos doc. dr Ilije Morica kao mentora na master studijama na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, gdje su čak 24 kandidata odbranila svoje master teze u period 2021-2025. godine pod njegovim mentorstvom.

Takođe, u pedagoškom radu doc. dr Ilije Morica ističu se vrlo

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 22           | 16             | 38     | 53,65        | 31,4           | 85,05  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 0            | 27             | 27     | 0            | 56             | 56     |
|                           |              |                |        |              |                |        |
| UKUPNO                    |              | 43             | 65     |              | 87,4           | 141,05 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz priloženog konkursnog materijala i analize istog, može se zaključiti da kandidat docent dr Ilija Moric, kvantitativno i kvalitativno, ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog rada, stručnog rada i pedagoške osposobljenosti, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u više akademsko zvanje. Postignuti rezultat

korisni priručnici izdati u inostranstvu na temu regenerativnog i turizma hrane (Moric, I., Radmilo, A. i Petrović, I., (2024), *Regenerative Guide for the Creation of Regenerative Food Tourism Experiences*, Food Zone Project Number: 2022-1-ES01-KA220-VET-000086688, <https://food-zone.eu/regenerative-guide/>), kao i priručnik izdat u Crnoj Gori o smjernicama za započinjanje biznisa u ruralnom turizmu (Moric, I., (2021), *Kako započeti posao u ruralnom turizmu Crne Gore, u okviru Projekta: "Jačanje kapaciteta za podršku ruralnom razvoju u jugoistočnoj Evropi" koju sprovodi Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj (SWG) u jugoistočnoj Evropi u partnerstvu sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju (GIZ), <https://seerural.org/wp-content/uploads/2021/06/Kako-zapoceti-posao-u-ruralnom-turizmu-MNE.pdf>*). Pored navedenog, kandidat je učestvovao u naučno-istraživačkim projektima koje realizuje Univerzitet Crne Gore, gdje se ističe sledeće: ERASMUS+ projekat „Sustainable university-enterprises cooperation for improving graduate employability – SUCCESS“; ERASMUS+ projekat Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education - DUALMON, međunarodni program EPPKA2 – Cooperation for innovation and the exchange of good practices - Capacity Building in higher education - Structural Projects; ERASMUS+ projekat „Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz strateško planiranje – IESP“; EIT HEI projekat „The Alliance of Boundary Crossing for Deep Tech – ABCD“; ERASMUS+ projekat „Western Balkan entrepreneurial university alliances – keeping in touch for lifelong relations - AL4LIFE“, te naučno-tehnološka saradnja između Crne Gore i Slovenije „Logistički izazovi koncepta disperzovanog hotela u Sloveniji i Crnoj Gori“, 2025-2027.

Tokom zajedničkog rada na više međunarodnih projekata, te tokom saradnje u nastavi, imala sam priliku da se uvjerim u njegov profesionalni integritet i odgovornost u radu sa studentima, didaktičko-metodičku kompetentnost i preferiranju aktuelnih tema za istraživanje i nastavu. Radi se o kandidatu koji je kroz dugogodišnji saradnički staž, docenturu i prodekanске aktivnosti pokazao kontinuiranu i duboku posvećenost razvoju nastave, a posebno upodobljavanju programa optimalnom načinu organizovanja prakse studenata kod poslodavaca, odnosno uključivanjem poslodavaca i istaknutih predstavnika javnog i privatnog sektora, alumnista i predstavnika naučne dijaspore. Naime, njegov kontinuirani rad na unapređivanju nastavnog procesa iz oblasti menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu, kroz potenciranje problemskog pristupa, inovativnih i timskih zadataka, nagrađen je najvišim ocenama evaluacionih anketa studenata, kao i Vijeća Fakulteta za turizam i hotelijerstvo.

Na osnovu detaljne analize pedagoškog rada u prethodnom periodu, konstatujem da doc. dr Ilija Moric ispunjava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje.

## RECENZENT

Prof. dr Sanja Peković, redovni profesor  
Fakulteta za turizam i hotelijerstvo Kotor  
Univerziteta Crne Gore

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Pregledom i pažljivom analizom konkursne dokumentacije dr Ilije Morica, docenta na Univerzitetu Crne Gore, Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, zaključujem da je imenovani uz prijavu na Konkurs, dostavio svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve formalne i suštinske uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje vanrednog profesora, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

Dr Ilija Moric je završio osnovne akademske studije 2006. godine na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, kao prvi u generaciji u rekordnom roku, odnosno u vremenu kraćem od tada propisanog trajanja četvorogodišnjih studija (prema Rješenju Fakulteta broj 01-2192, od 25.10.2005.) sa prosjekom 9,72. U 25 godina dužoj istoriji Fakulteta, to je i dalje jedini takav slučaj na odsjeku tj. studijskom programu Turizam. Kandidat Ilija Moric je uspješno završio magistarske studije 2007. godine sa prosjekom 10,00, kao prvi kandidat koji je magistrirao na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Time je ujedno postao prvi magistar turizma koji je to zvanje stekao školovanjem u Crnoj Gori. Tokom studija je nagrađivan nekoliko puta i bio korisnik više stipendija. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Marketing aspekt razvoja ruralnog turizma na primjeru Crne Gore" odbranio je 2015. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Radi se o prvoj i jedinoj doktorskoj disertaciji u zemlji i šire, koja se direktno bavi složenom problematikom razvoja ruralnog turizma u Crnoj Gori. Godine 2021. izabran je u u zvanje docenta za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu.

## ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu pregleda bibliografije doc. dr Ilije Morica, ističe se zaključak da je naučno-istraživački rad kandidata vezan za oblast za koju je i raspisan konkurs. Njegov naučno-istraživački rad je veoma značajan u akademskom i naučnom kontekstu, posebno u smislu primjene najsavremenije kvantitativne i kvalitativne metodologije, analitičnom koncipiranju i kritičkom razmatranju savremene problematike menadžmenta u Crnoj Gori i šire. U periodu nakon izbora ističu se sledeći doprinosi i to: 1 rad objavljen u eminentnom međunarodnom časopisu u kategoriji Q2, 1 rad objavljen u međunarodnom časopisu u kategoriji Q5, 1 rad objavljen u nacionalnom časopisu u kategoriji Q6, 3 rada na međunarodnim naučnim skupovima, 5 saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima, 2 saopštenja na nacionalnim naučnim skupovima, 2 poglavlja u monografijama izdatim kod nas i drugo. Navedenim radovima je zajednički nalaz tj. zaključak da kandidat dr Ilija Moric, dominantno kao vodeći autor, vrlo pažljivo bira teme prema njihovoj aktuelnosti i značaju za menadžment teoriju i praksu, pri čemu je visoko motivisan da se sa istima bavi temeljno i sistemski, sa ciljem pronalaženja optimalnih preporuka, identifikacije implikacija i smjernica koje mogu unaprijediti menadžment (pod)oblasti kao što su poslovne performanse, privremeno zapošljavanje, hotelski biznis, zelene inovacije, kulturni turizam, zdravstveni turizam, turizam hrane i drugo. Radovi dr Ilije Morica, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima, ukazuju da je riječ o istraživaču koji veoma dobro vlada dizajnom istraživanja i izborom metodologije naučno-istraživačkog rada. Osim toga, citiran je u literaturi i prepoznat kao referentan autor u zemlji i inostranstvu od strane naučno-istraživačkih institucija, ali i od turističke privrede.

Nakon uvida u priložene radove, ističem tri rada kandidata doc. dr Ilije Morica, koji svojom tematikom, metodologijom, nalazima i zaključcima skreću pažnju na savremene ekonomske i turističke teme relevantne za Crnu Goru, ali i širi evropski prostor.

Kod prvog rada, čiji je naslov "Temporary Workers and Firm Performance: Empirical and Systematic Approaches from Eastern and Central European Countries" (1), koji je objavljen u eminentnom časopisu *Kybernetes*, doc. dr Ilija Moric kao vodeći autor, pokazuje svoju sklonost ka bavljenju temama koje nesumnjivo prevazilaze užu crnogorski istraživački prostor. Naime,

koristeći savremenu metodologiju empirijske analize, autor se bavi problematikom privremenog zapošljavanja i uticaja istog na poslovne performanse u preduzećima Istočne i Centralne Evrope. Istraživanje je koncipirano sa ciljem utvrđivanja stepena uticaja zaposlenih u preduzeću, posebno onih kroz privremene aranžmane, na inovacije i prodaju. Za date potrebe korišćen je uzorak od 7.192 preduzeća sakupljenih kroz anketu BEEPS tj. *Business Environment and Enterprise Performance Survey*, kreirana od strane Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj i Svjetske banke, a koja je obuhvatila oko 12.000 firmi sa 5 i više zaposlenih iz 30 zemalja. Izabrani rad ističe specifičnosti i ulogu aranžmana privremenog zapošljavanja u savremenom evropskom ekonomskom prostoru, ali posebno skreće pažnju na nedovoljnu istraženost date problematike u kontekstu poslovnih rezultata i performansi. Iako nalazi istraživanja potvrđuju pozitivnu povezanost privremenih zaposlenih i inovativnih performansi, istraživanje ukazuje na problem negativnog uticaja na poslovne rezultate prodaje, pri čemu se preporukama problematika dalje usmjerava ka neophodnosti sistemskog unapređenja menadžment praksi u Evropi, sa posebnim akcentom na optimalno kombinovanje ljudskih resursa u smislu balansiranja odnosa stalnih i privremenih zaposlenih u preduzeću, imajući u vidu njihove prednosti i nedostatke za pojedine poslovne performanse.

U izabranom drugom radu "Cultural Tourism and Community Engagement: Insight from Montenegro" (2), koji je objavljen u referentnom međunarodnom časopisu *Business Systems Research: International Journal of the Society for Advancing Innovation and Research in Economy* sa indeksom Q5, doc. dr Ilija Moric kao vodeći autor, pokazuje svoje kompetencije obrade društvenih uticaja turizma kroz prizmu uključivanja lokalne zajednice kod razvoja kulturnog turizma u Crnoj Gori. Rad je direktno fokusiran na problematiku održivog razvoja kulturnog turizma, pri čemu se u postojećim istraživanjima u Crnoj Gori javlja hroničan nedostatak analize uticaja i značaja lokalne zajednice za diverzifikaciju turističke ponude, bolje razumijevanje socio-istorijskog konteksta, aktiviranje volontera, promociju digitalnih alata, umrežavanje sa relevantnim stejkholderima, obezbjeđenje finansijskih fondova i drugo. Ključni nalaz ističe potrebu za sistemskim, dinamičnim i inovativnim okvirom za razvoj održivog i turizma baštine. Istraživanje nudi vrijedan naučni i stručni doprinos kroz interdisciplinarn pristup analizi međuuticaja i međuzavisnosti kod nosilaca ekonomske politike, kulturnih i kreativnih radnika, turističkih poslenika i lokalne zajednice.

Treći izabrani rad, "New Trends, Skill Needs and Developing Experiences in Contemporary Food Tourism: An Educational Perspective" (3), objavljen u časopisu *Context of Culture: Studies in Humanities and Arts*, je autorski rad doc. dr Ilije Morica, u kome se analizira uloga obrazovanja u održivom razvoju turizma hrane putem efektivnog dizajniranja iskustava i razvoja vještina u skladu sa aktuelnim trendovima savremenog turizma. Svojim kritičkim i analitičkim pristupom pri istraživanju turizma hrane, kandidat dr Ilija Moric ovim radom nudi multi-perspektivnu analizu kompleksne interakcije između edukacije i dizajniranja turističkih iskustava hrane u Crnoj Gori. Rad jasno i nedvosmisleno ukazuje na mogućnost razvoja potrebne turističke infra- i supstrukture u relativno kratkom roku, ali isto tako ističe da je profesionalizacija i edukacija u turizmu ipak rezervisana za duže rokove. Preporuke date u radu doprinose prevazilaženju ključnih i kritičnih gepova u smislu znanja, vještina i tehnologije u kontekstu autentičnih i lokalnih turističkih iskustava.

Takođe, važno je istaći da je doc. dr Ilija Moric dobitnik priznanja Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinose razvoju naučno-istraživačkog i stručnog rada na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u 2021. godini.

Osnovni doprinos naučno-istraživačkog rada dr Ilije Morica se ogleda u cjelovitom teorijskom i praktičnom objedinjavanju savremene problematike menadžmenta u turizmu i hotelijerstvu. Pored toga, svojim radovima kandidat kontinuirano obezbjeđuje nesumnjivo veliku aplikativnu vrijednost istraživanjima, pri čemu predlaže konkretna rješenja i jasno ukazuje na mogućnosti, ali i identifikuje ograničenja razvoja kod konkretnih tema i oblasti istraživanja turizma i hotelijerstva. Zaključujem da kandidata odlikuje izrazita samostalnost i zrelost u istraživanju, što se ogleda kroz nesumnjivu kritičku, argumentovanu i kreativnu analizu predmetnih tema, što i jesu suštinske karakteristike kvalitetnog istraživača. Sumirajući naučno-istraživački rad, prezentovan u bibliografiji kandidata, zaključujem da se doc. dr Ilija Moric bavi savremenim temama iz oblasti menadžmenta u turizmu i

hotelijerstvu. U tom kontekstu, smatram da su ispunjeni svi uslovi u kvantitativnom i kvalitativnom smislu za izbor doc. dr Ilije Morica u više akademsko zvanje za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu.

## ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Uvidom u pristiglu dokumentaciju, mogu da istaknem činjenicu da se kandidat doc. dr Ilija Moric izdvaja svojim zavidnim dugogodišnjim pedagoškim iskustvom na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, Univerziteta Crne Gore. Naime, kako je radno angažovan još od 2006. godine na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru, prvo kao saradnik u nastavi, a od 2021. godine kao docent, radi se o kandidatu koji ima skoro dvadeset godina iskustva u nastavi i sa studentima. Osim toga, u tako dugom periodu, bio je saradnik u nastavi na brojnim predmetima i to: Marketing u turizmu, Razumijevanje potrošača u turizmu, Marketing komuniciranje u turizmu, Poslovna statistika, Inovacije u turizmu, Turizam i životna sredina, Upravljanje kvalitetom u turizmu, Turističko vođenje i animacija, Globalni marketing, Globalni marketing menadžment i Statistika u turizmu.

Kao docent, od aprila 2021. godine, dr Moric je angažovan na predmetima Društveni uticaji turizma, Hotelski menadžment, Preduzetništvo u turizmu, Etika i društvena odgovornost u hotelskom biznisu i Liderstvo u hotelijerstvu. Takođe, dr Moric je svoje pedagoške kompetencije usavršavao kroz angažovanje u nastavi na Pomorskom fakultetu, na predmetima Ekonomija za menadžere, Menadžment međunarodnog biznisa, Menadžment ljudskih resursa, Strategijski menadžment i Preduzetništvo u pomorstvu, na osnovnim i master studijama, te na Biotehničkom fakultetu, na predmetu Ruralni turizam na master studijama.

Uz navedeno, doc. dr Ilija Moric je aktivno obavljao poslove organizacije nastave. Naime, od decembra 2018. godine obavljao je funkciju Rukovodica studijskog programa Turizam i hotelijerstvo, a od marta 2020. godine obavljao je funkciju Koordinatora nastavnog procesa na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo. Aprila 2021. godine imenovan je za prodekana za nastavu. Ponovo je biran za prodekana za nastavu u drugom mandatu počev od januara 2024. godine.

Kao prodekan za nastavu, doc. dr Ilija Moric u kontinuitetu organizuje i koordinira praktičnom obukom na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo kroz predmete Praktična obuka 1, Praktična obuka 2 i Praktična obuka 3, pri čemu se godišnje realizuje praksa van Univerziteta Crne Gore tj. u nastavnim bazama za preko 250 studenata kod više od 120 poslodavaca. Ističe se i njegov izuzetan doprinos kao mentora na master studijama na Fakultetu za turizam i

hotelijerstvo, gdje su čak 24 kandidata odbranila svoje master teze u period 2021-2025. godine pod njegovim mentorstvom.

U bogatom pedagoškom radu doc. dr Ilije Morica, ističu se i vrlo korisni priručnici izdati u inostranstvu na temu regenerativnog i turizma hrane (Moric, I., Radmilo, A. i Petrović, I., (2024), *Regenerative Guide for the Creation of Regenerative Food Tourism Experiences*, Food Zone Project Number: 2022-1-ES01-KA220-VET-000086688, <https://food-zone.eu/regenerative-guide/>), kao i priručnik izdat u Crnoj Gori o smjernicama za započinjanje biznisa u ruralnom turizmu (Moric, I., (2021), *Kako započeti posao u ruralnom turizmu Crne Gore, u okviru Projekta: "Jačanje kapaciteta za podršku ruralnom razvoju u jugoistočnoj Evropi" koju sprovodi Stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj (SWG) u jugoistočnoj Evropi u partnerstvu sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju (GIZ), <https://seerural.org/wp-content/uploads/2021/06/Kako-zapoceti-posao-u-ruralnom-turizmu-MNE.pdf>). Takođe, dr Moric je učestvovao u naučno-istraživačkim projektima koje realizuje Univerzitet Crne Gore, gdje se ističu sledeći projekti: ERASMUS+ projekat „Sustainable university-enterprises cooperation for improving graduate employability – SUCCESS”; ERASMUS+ projekat Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education - DUALMON, međunarodni program EPPKA2 – Cooperation for innovation and the exchange of good practices - Capacity Building in higher education - Structural Projects; ERASMUS+ projekat „Jačanje internacionalizacije na crnogorskim univerzitetima kroz strateško planiranje – IESP”; EIT HEI projekat „The Alliance of Boundary Crossing for Deep Tech – ABCD”; ERASMUS+ projekat „Western Balkan entrepreneurial university alliances – keeping in touch for lifelong relations – AL4LIFE”, te naučno-tehnološka saradnja između Crne Gore i Slovenije “Logistički izazovi koncepta disperzovanog hotela u Sloveniji i Crnoj Gori”, 2025-2027.*

Tokom zajedničkog rada na više međunarodnih projekata, te tokom saradnje u nastavi, imala sam priliku da se uvjerim u njegov profesionalni integritet i odgovoran odnos prema nastavi, kako u radu sa studentima tako i na razvoju sopstvenih didaktičkih i komunikacionih vještina. Kvalitet pedagoškog rada dr Ilije Morica dokumentuju i rezultati zvaničnih studentskih anketa na kojima je ocijenjen visokim ocenama.

Na osnovu detaljnog uvida i pažljive analize pedagoškog rada u prethodnom periodu, konstatujem da doc. dr Ilija Moric ispunjava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

### ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova  |                |        | Broj bodova  |                |        |
|---------------------------|--------------|----------------|--------|--------------|----------------|--------|
|                           | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno | Prije izbora | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 22           | 16             | 38     | 53,65        | 31,4           | 85,05  |
| 2. UMJETNIČKI RAD         |              |                |        |              |                |        |
| 3. PEDAGOŠKI RAD          | 0            | 27             | 27     | 0            | 56             | 56     |
| UKUPNO                    |              | 43             | 65     |              | 87,4           | 141,05 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz priloženog konkursnog materijala i detaljne analize istog, može se zaključiti da kandidat docent dr Ilija Moric, kvantitativno i kvalitativno, ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog rada, stručnog rada i pedagoške osposobljenosti, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u više akademsko zvanje.

Na osnovu postignutih rezultata u naučno-istraživačkom radu, visoka ocjena pedagoške osposobljenosti i potencijal koji poseduje kolega dr Ilija Moric omogućava mi, da sa zadovoljstvom predložim Vijeću Fakulteta za turizam i hotelijerstvo i Senatu Univerziteta Crne Gore da izaberu doc. dr Iliju Morica u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast Menadžment u turizmu i hotelijerstvu na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore.

### RECENZENT

Prof. dr Senka Šekularac Ivošević,  
anredovni profesor  
Pomorskog fakulteta Kotor  
Univerziteta Crne Gore

## R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Sportske nauke** na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dasn" od 17. septembra 2025. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MARINA VUKOTIĆ**.

## BIOGRAFIJA

Zovem se Marina (Branka) Vukotić i državljanka sam Crne Gore, sa stalnim prebivalištem u Nikšiću. Rođena sam 09.04.1982. godine u Nikšiću.

Od malih nogu imala sam afinitete prema sportu, aktivno sam trenirala karate u klubu "Student" šest godina i ostvarivala zapažene rezultate. Osnovne studije iz oblasti fizičke kulture završila sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Postdiplomske magistarske studije upisala sam na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje u Nikšiću 2009. godine, i u redovnom roku položila sve ispite. Magistarski rad sam uspješno odbranila 2010. godine na temu: "Nivo morfoloških karakteristika, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti sportista različitog sportskog usmjerenja". Pripravnički staž sam odradila u JU OŠ "Janko Mićunović" i uspješno odbranila stručni ispit 2009. godine u Nikšiću. Na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje od septembra 2010. do septembra 2011. godine, bila sam angažovana kao saradnik u nastavi. Radila sam honorarno kao instruktor aerobika, plivanja i skijanja. Od 2014. godine, u JU OŠ "Jovan Draganić", bila sam angažovana kao profesor fizičkog vaspitanja, dok sam od 2016. godine, u JU OŠ "Jagoš Kontić", radila sam kao stalno zaposleni radnik sa punim radnim vremenom.

Od 2017. godine prelazim na Fakultet za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore gdje sam radila kao saradnik u nastavi. Bila sam član Savjeta za rodnu ravnopravnost polova i član

Savjeta za borbu protiv narkomanije u Opštini Nikšić, a od 2018. godine sam predsjednica komisije za izdavanje licenci trenera u Studentskom sportskom savezu Crne Gore. Učestvovala sam u realizaciji projekata: "Efekti tjelesnog vježbanja na inkluziju osoba starije dobi u društvu", "Efekti tjelesnog vježbanja na inkluziju mladih osoba u društvu", "Antropometrijsko dijagnostifikovanje studentske populacije", "Efekti autofagije i fizičke aktivnosti na tjelesnu kompoziciju, indeks tjelesne mase, stres, zdravstveno ponašanje, kognitivne sposobnosti i društvenu uključenost starijih osoba", "Dobri duh Nikšića" i bila sam koordinator projekta "Projekat podrške pri naučnom istraživanju".

Doktorsku disertaciju sam odbranila 2020. godine pod nazivom "Tjelesna visina adolescenta u Crnoj Gori i njen odnos sa drugim longitudinalnim mjerama kao potencijalnim prediktorima". U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore izabrana sam 10. marta 2021. godine za oblast Sportske nauke – Tjelovježbene kompozicije, Kineziološka i antropološka analiza fitnesa, Programiranje i kontrola u fitnessu i na nematičnom fakultetu - Fizičko vaspitanje sa vježbama.

Trenutno sam član Senata Vijeća za društvene nauke Univerziteta Crne Gore.

Aktivno se bavim istraživačkim radom, i objavila sam preko 45 radova u međunarodnim časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (Web of Science i Scopus) i imaju redovnu međunarodnu distribuciju. Takođe, redovno posjećujem nacionalne i međunarodne naučne konferencije na kojima prezentujem najnovije pronalaskeske iz oblasti svog interesovanja. Aktivno se služim engleskim jezikom. Odlično rukujem računarom, a pored operativnog programa Windows, služim se i sljedećim programima: MS Office - Word, Excel, PowerPoint, zatim SPSS, Corel Draw, Internet Explorer, Outlook Express i E-banking.

## KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

| 1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------|
| Radovi u naučnim časopisima                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |              |
| Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                | Min, S., Masanovic, B., Bu, T., Matic, R.M., Vasiljevic, I., <b>Vukotic, M.</b> , Li, J., Vukovic, J., Fu, T., Jabucanin, B., Bujkovic, R. & Popovic, S. (2021). The Association Between Regular Physical Exercise, Sleep Patterns, Fasting, and Autophagy for Healthy Longevity and Well-Being: A Narrative Review. <i>Front. Psychol.</i> 12:803421. doi: 10.3389/fpsyg.2021.803421 <a href="https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2021.803421/full">https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2021.803421/full</a> | 15                  | 1.25         |
| Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                | <b>Vukotic, M.</b> , Milosevic, Z., & Bjelica, D. (2021). Bodv height and its estimation utilizing shoulder blade length measurements of Montenegrin adolescents of both sexes. <i>Int. J. Morphol.</i> , 39(3), 902-906. ISSN 0717-9502 <a href="https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2021/06/art_37_393.pdf">https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2021/06/art_37_393.pdf</a>                                                                                                                                                                                            | 9                   | 9            |
| 2.                                                                                                                | <b>Vukotic, M.</b> , Milosevic, Z., Bjelica, D., & Zarubca, M. (2021). Mental distress during the COVID-19 pandemic of female students adults without a pre-existing mental health condition. <i>Afri Health Sci.</i> 21(4), 1544-1545. ISSN: 1680-6905. <a href="https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8889849/">https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8889849/</a>                                                                                                                                                                                                          | 9                   | 9            |
| 3.                                                                                                                | <b>Vukotic, M.</b> (2022). Bodv height and its estimation utilizing hand length measurements in montenegrin: National survev. <i>Int. J. Morphol.</i> , 40(2), 396-400. ISSN 0717-9502 <a href="https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2022/04/art_18_402.pdf">https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2022/04/art_18_402.pdf</a>                                                                                                                                                                                                                                              | 9                   | 9            |
| 4.                                                                                                                | <b>Vukotic, M.</b> , Radojicic, D., & Buric, D. (2023). Nationwide stature estimation from forearm length measurements in Montenegrin adolescents. <i>Int. J. Morphol.</i> 41(3), 764-768. ISSN 0717-9502. <a href="https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2023/06/Art_12_413_2023.pdf">https://intjmorphol.com/wpcontent/uploads/2023/06/Art_12_413_2023.pdf</a>                                                                                                                                                                                                                | 9                   | 9            |
| Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |              |
| K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                                                | Bojanić, D., Ljubojević, M., Malović, P., <b>Vukotic, M.</b> & Vujovic, M. (2022). Morphological characteristics and motor abilities differences: First and Second                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0.5                 | 0.12         |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |      |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------|
|    | Montenegrin league female volleyball players. <i>Development of integrative fitness – dif konferencija XXI</i> (77). Međunarodna konferencija nauka o sportu, fizičkom vaspitanju i zdravlju.<br><a href="https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf">https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf</a>                                                                                                                                                         |     |      |
| 2. | Ljubojević, M., Bojanic, D., Nokic, A., <b>Vukotic, M.</b> , & Vrevic, E. (2022). Differences in anthropometrics characteristics and body composition between two elite junior male basketball clubs. <i>Development of integrative fitness – dif konferencija XXI</i> (78). Međunarodna konferencija nauka o sportu, fizičkom vaspitanju i zdravlju.<br><a href="https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf">https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf</a> | 0.5 | 0.12 |
| 3  | <b>Vukotic, M.</b> , Bojanić, D., Ljubojević, M., Nokic, A., & Bacovic, D. (2022). Differences in body composition between young football players of football clubs in Montenegro. <i>Development of integrative fitness – dif konferencija XXI</i> (80). Međunarodna konferencija nauka o sportu, fizičkom vaspitanju i zdravlju.<br><a href="https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf">https://www.fsfvconference.rs/documents/book_of_abstracts_2022-230606.pdf</a>                    | 0.5 | 0.5  |

## 2. PEDAGOŠKA DJELATNOST

### Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)

| P10 Na master studijama |                                         | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|-------------------------|-----------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                      | Olja Živković (odbrana 15.09.2023)      | 2                   | 2            |
| 2.                      | Marija Terzić (odbrana 10.10.2023)      | 2                   | 2            |
| 3.                      | Armin Bibić (odbrana 15.11.2023.)       | 2                   | 2            |
| 4.                      | Božidar Popović (odbrana 03.04.2024.)   | 2                   | 2            |
| 5.                      | Branka Calasan(odbrana 09.10.2024.)     | 2                   | 2            |
| 6.                      | Milica Pvaličić (odbrana 31.12.2024.)   | 2                   | 2            |
| 7.                      | Božidar Đukanović (odbrana 30.12.2024.) | 2                   | 2            |
| 8.                      | Milić Globarević (odbrana 30.12.2024.)  | 2                   | 2            |
| 9.                      | Radivan Muškić (odbrana 30.12.2024.)    | 2                   | 2            |
| 10                      | Nikola Popović (odbrana 13.02. 2025.)   | 2                   | 2            |
| 11.                     | Sara Nurković (odbrana 08.09.2025.)     | 2                   | 2            |
| 12.                     | Sejla Nurković (odbrana 08.09.2025.)    | 2                   | 2            |
| 13.                     | Milica Spasojević (odbrana16.09.2025.)  | 2                   | 2            |

| P11 Na specijalističkim studijama |                                          | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
|-----------------------------------|------------------------------------------|---------------------|--------------|
| 1.                                | Aleksandra Đurović (odbrana 05.12.2023.) | 1                   | 1            |
| 2.                                | Katarina Babić (odbrana 19.12.2023.)     | 1                   | 1            |
| 3.                                | Bojan Marković (odbrana 05.07.2024.)     | 1                   | 1            |
| 4.                                | Nina Vujadinović (odbrana 08.05.2025.)   | 1                   | 1            |
| 5.                                | Sava Popadić ( odbrana 11.09.2025.)      | 1                   | 1            |
| P12 Na osnovnim studijama         |                                          | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                | Mato Glušica (odbrana 09.10.2023.)       | 0.5                 | 0.5          |
| 2.                                | Saška Popović (odbrana 27.09.2024.)      | 0.5                 | 0.5          |

### KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

| Članstvo u komisijama                                                              |                                   |                     |              |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|---------------------|--------------|
| P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu |                                   | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                                                 | Erol Vrević (odbrana 31.12.2024.) | 2                   | 2            |

| Kvalitet nastave                                       |                   |                     |              |
|--------------------------------------------------------|-------------------|---------------------|--------------|
| P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave |                   | UKUPNO ZA REFERENCU | ZA KANDIDATA |
| 1.                                                     | Studentska anketa | do 5                | 4            |

### ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 8              | 45     | 37.99          | 142.76 |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          | 23             | 24     | 38             | 42.5   |
| UKUPNO                    | 31             | 69     | 75.99          | 185.26 |

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu detaljnog uvida u konkursnu dokumentaciju dostavljenu radi izbora u akademsko zvanje iz oblasti sportskih nauka na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore (Odluka Senata br. 03-4133/6 od 29.10.2025. godine), utvrđeno je da kandidatkinja, doc. dr Marina Vukotić, posjeduje usklađeno i odgovarajuće akademsko obrazovanje za predmetno zvanje. Osnovne studije fizičke kulture završila je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, potom je na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje stekla zvanje magistra, a na istom fakultetu je uspješno odbranila i doktorsku disertaciju pod naslovom: „*Tjelesna visina adolescenata u Crnoj Gori i njen odnos sa drugim longitudinalnim mjerama kao potencijalnim prediktorima*“.

Radni angažman kandidatkinje na Fakultetu obuhvata početni period 2010–2011. godine u svojstvu saradnika u nastavi, potom ponovni angažman od 2017. godine, te izbor u zvanje docenta 2021. godine, koje i trenutno obavlja.

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta UCG, kao i važećih univerzitetskih kriterijuma, konstatuje se da kandidatkinja u potpunosti ispunjava formalne i stručne uslove neophodne za izbor u zvanje vanrednog profesora, uz jasno iskazan kontinuitet u akademskom radu.

## NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U analiziranom izbornom periodu kandidatkinja je ostvarila zapažen i jasno prepoznatljiv naučno-istraživački doprinos, koji potvrđuje njen kontinuiran i kvalitetan rad u oblasti sportskih nauka. Posebno se izdvaja jedan (1) rad publikovan u časopisu kategorije Q1, što predstavlja najviši međunarodni nivo naučne vidljivosti i relevantnosti. Pored toga, kandidatkinja je objavila tri (3) rada u časopisima kategorije Q3, kao i jedan (1) rad u časopisu kategorije Q4, čime se potvrđuje stabilna i raznovrsna publikaciona aktivnost.

Tabela 1.

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 8              | 45     | 34.99          | 139.76 |
| 2. PEDAGOŠKI RAD          | 22             | 23     | 38             | 42.5   |
| UKUPNO                    | 30             | 68     | 72.99          | 182.26 |

## III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregledane dokumentacije, uvida u naučno-istraživačke rezultate i analize pedagoškog angažmana kandidatkinje, doc. dr Marine Vukotić, može se zaključiti da su ispunjeni svi uslovi propisani zakonodavnim i institucionalnim aktima Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanrednog profesora. Dosadašnji rad kandidatkinje pokazuje kontinuiran razvoj u naučnoj i nastavnoj djelatnosti, što potvrđuje njenu spremnost za napredovanje u više akademsko zvanje.

U skladu sa navedenim, a na osnovu stručne procjene, predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju, doc. dr Marinu Vukotić, izaberu u zvanje vanrednog profesora.

## RECENZENT

dr Danilo Bojanić, vanredni profesor  
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje  
Univerzitet Crne Gore

## IZVJEŠTAJ RECENZENTA

## I OCJENA USLOVA

## STEPEN OBRAZOVANJA

Detaljnim pregledom dokumentacije dostavljene uz prijavu na konkurs za izbor u akademsko zvanje iz oblasti sportskih nauka na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore (Odluka Senata br. 03-4133/6 od 29.10.2025. godine), utvrđene su sljedeće nesporne činjenice: prijavljena kandidatkinja, doc. dr Marina Vukotić, završila je osnovne studije iz oblasti fizičke kulture

Dodatno, učešće na međunarodnim naučnim skupovima rezultiralo je sa tri (3) saopštenja objavljena u izvodu, što pokazuje njenu aktivnu uključenost u međunarodnu naučnu zajednicu i spremnost da rezultate istraživanja prezentuje široj akademskoj publici.

Ukupan broj bodova ostvarenih u domenu naučno-istraživačke djelatnosti iznosi 34,99, čime kandidatkinja ne samo da ispunjava, već i prevazilazi minimalne kriterijume predviđene za izbor u više akademsko zvanje.

## PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dokumentacija jasno potvrđuje dugotrajan, kvalitetan i kontinuiran angažman kandidatkinje u nastavnom procesu. U studentskim anketama ostvarila je prosječnu ocjenu 4, što ukazuje na visoku profesionalnost i uspješnost u izvođenju nastave. Njeno mentorsko iskustvo obuhvata vođenje trinaest (13) master radova, pet (5) specijalističkih i dva (2) završna rada na osnovnim studijama, kao i učešće u jednom doktoratu u svojstvu člana komisije.

U oblasti pedagoškog rada ostvarila je ukupno 38 bodova, čime značajno premašuje minimum propisan za izbor u zvanje vanrednog profesora.

## II VERIFIKACIJA BODOVANJA

U oblasti naučno-istraživačke djelatnosti kandidatkinja je ostvarila ukupno 8 referenci, na osnovu kojih je vrednovana sa 34,99 bodova, što predstavlja značajan rezultat u skladu sa kriterijumima propisanim za napredovanje u više akademsko zvanje. U segmentu pedagoške djelatnosti evidentirane su 22 reference, za koje je dodijeljeno ukupno 38 bodova, što dodatno potvrđuje širok obim i kvalitet njenog nastavnog angažmana. Ukupan broj ostvarenih referenci iznosi 30, dok zbir pripadajućih bodova dostiže 72,99, što jasno ukazuje na to da kandidatkinja u potpunosti ispunjava, a u pojedinim segmentima i premašuje, propisane uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora. Detaljan pregled strukture ostvarenih referenci i bodova dat je u Tabeli 1.

na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a postdiplomske magistarske studije na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje takođe u Nikšiću. Na istoj instituciji je odbranila doktorsku disertaciju pod naslovom „*Tjelesna visina adolescenata u Crnoj Gori i njen odnos sa drugim longitudinalnim mjerama kao potencijalnim prediktorima*“ i stekla titulu doktora nauka.

Doc. dr Marina Vukotić bila je angažovana na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore u periodu 2010–2011. godine kao saradnik u nastavi, zatim ponovo od 2017. godine u istoj ulozi, dok je 2021. godine izabrana u zvanje docenta, koje i trenutno obavlja.

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore, te Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, nesporno je da su ispunjeni svi formalni uslovi u pogledu stepena obrazovanja koji se zahtijeva za izbor u zvanje vanrednog profesora. Takođe se može istaći da kandidatkinja posjeduje relevantno iskustvo u oblasti za koju konkuriše.

## NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U periodu od izbora u trenutno zvanje do prijave na ovaj konkurs, kandidatkinja je objavila jedan (1) rad u vodećem međunarodnom časopisu kategorije Q1, tri (3) rada u međunarodnim časopisima kategorije Q3 i jedan (1) rad u međunarodnom časopisu kategorije Q4. Pored publikacija u časopisima, kandidatkinja je bila aktivna i na naučnim konferencijama, a njena naučna bibliografija sadrži i tri (3) saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima štampana u izvodu.

Ukupno ostvareni broj bodova u oblasti naučno-istraživačkog rada iznosi 34,99, čime kandidatkinja ispunjava propisane kriterijume za izbor u zvanje vanrednog profesora u ovoj oblasti.

### PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Pregledom dokumentacije koja se odnosi na pedagošku osposobljenost kandidatkinje, uočava se visok nivo njenog pedagoškog angažovanja. Kvalitet nastave potvrđen je rezultatima studentskih anketa, u kojima je kandidatkinja ocijenjena prosječnom ocjenom 4.

U domenu mentorstava, kandidatkinja je bila mentor trinaest (13) master studenata, pet (5) studenata na specijalističkim studijama i dva (2) studenta na osnovnim studijama. Jednom je bila i član komisije za ocjenu i odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu.

Tabela 1.

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 8              | 45     | 34.99          | 139.76 |
| 2. PEDAGOSKI RAD          | 22             | 23     | 38             | 42.5   |
| UKUPNO                    | 30             | 68     | 72.99          | 182.26 |

### III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda naučno-istraživačkog rada i pedagoške djelatnosti kandidatkinje, doc. dr Marine Vukotić, nesporno je da ona ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Polazeći od navedenih činjenica i svoje objektivne ocjene, predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju, doc. dr Marinu Vukotić, izabere u zvanje vanrednog profesora.

#### RECENZENT

dr Jovan Gardašević, vanredni profesor  
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje  
Univerzitet Crne Gore

#### IZVJEŠTAJ RECENZENTA

#### I OCJENA USLOVA

#### STEPEN OBRAZOVANJA

Uvidom u konkursnu dokumentaciju podnesenu za izbor u akademsko zvanje iz oblasti sportskih nauka na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje Univerziteta Crne Gore (Odluka Senata br. 03-4133/6 od 29.10.2025. godine), utvrđeno je da kandidatkinja, doc. dr Marina Vukotić, posjeduje odgovarajuće i potpuno usklađeno akademsko obrazovanje za navedeno zvanje. Osnovne studije fizičke kulture završila je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, nakon čega je stekla zvanje magistra na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje, gdje je kasnije i odbranila doktorsku disertaciju pod nazivom „Tjelesna visina adolescenata u Crnoj Gori i njen odnos sa drugim longitudinalnim mjerama kao potencijalnim prediktorima“. Radni angažman kandidatkinje na Fakultetu za sport i fizičko vaspitanje obuhvata period 2010–2011. godine na poziciji saradnika u nastavi, ponovni angažman od 2017. godine, te izbor u zvanje docenta 2021. godine, koje obavlja i danas.

Na osnovu Zakona o visokom obrazovanju, Statuta Univerziteta Crne Gore i pratećih univerzitetskih kriterijuma, nesporno je da

Ukupno ostvareni broj bodova u oblasti pedagoškog rada iznosi 38, čime su ispunjeni kriterijumi za izbor u zvanje vanrednog profesora i u pogledu pedagoške osposobljenosti.

### II VERIFIKACIJA BODOVANJA

U oblasti naučno-istraživačkog rada, doc. dr Marina Vukotić je u izbornom periodu ostvarila ukupno 8 referenci, odnosno 34,99 bodova. U oblasti pedagoškog rada ostvarila je 22 reference, odnosno 38 bodova. Ukupno je ostvarila 30 referenci, odnosno 72,99 bodova.

Zbirni pregled ukupnog broja referenci po oblastima djelatnosti i pripadajućih bodova dat je u tabeli 1.

kandidatkinja u potpunosti ispunjava sve formalne uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, kao i da posjeduje kontinuitet i iskustvo u akademskom radu.

### NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Tokom izbornog perioda kandidatkinja je ostvarila zapaženu naučnu aktivnost koja se ogleda u jednom (1) radu objavljenom u Q1 međunarodnom časopisu, tri (3) rada objavljena u časopisima kategorije Q3 i jednom (1) radu kategorije Q4. Dodatno, učešće na međunarodnim naučnim skupovima rezultiralo je sa tri (3) objavljena saopštenja u izvodu.

Ukupan broj bodova ostvarenih u domenu naučno-istraživačke djelatnosti iznosi 34,99, čime kandidatkinja ispunjava kriterijume propisane za izbor u više akademsko zvanje.

### PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dokumentacija o pedagoškom radu ukazuje na značajan i kontinuiran angažman kandidatkinje u nastavnom procesu. Rezultati studentskih anketa, u kojima je ostvarila prosječnu ocjenu 4, potvrđuju kvalitet i profesionalnost u izvođenju nastave.

Kandidatkinja ima bogato iskustvo u mentorstvu: vodila je trinaest (13) master radova, pet (5) specijalističkih radova i dva (2) završna rada na osnovnim studijama. Takođe je učestvovala u jednoj komisiji za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.

U oblasti pedagoškog rada ostvarila je ukupno 38 bodova, što prevazilazi minimalne standarde za izbor u zvanje vanrednog profesora.

### II VERIFIKACIJA BODOVANJA

U naučno-istraživačkoj djelatnosti kandidatkinja je ostvarila 8 referenci, odnosno 34,99 bodova. U pedagoškoj djelatnosti ostvarila je 22 reference, odnosno 38 bodova. Ukupan broj referenci je 30, a broj pripadajućih bodova 72,99.

Struktura ostvarenih referenci i bodova prikazana je u tabeli 1.

Tabela 1.

| DJELATNOST                | Broj radova    |        | Broj bodova    |        |
|---------------------------|----------------|--------|----------------|--------|
|                           | Poslije izbora | Ukupno | Poslije izbora | Ukupno |
| 1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD | 8              | 45     | 34.99          | 139.76 |
| 2. PEDAGOSKI RAD          | 22             | 23     | 38             | 42.5   |
| UKUPNO                    | 30             | 68     | 72.99          | 182.26 |

### III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u cjelokupnu dokumentaciju, naučno-istraživačke rezultate i pedagoški rad kandidatkinje, doc. dr Marine Vukotić, može se zaključiti da su ispunjeni svi propisani uslovi predviđeni zakonodavnim i institucionalnim aktima Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Polazeći od navedenih podataka i sopstvene stručne procjene, **predlažem Vijeću Fakulteta za sport i fizičko vaspitanje i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju, doc. dr Marinu Vukotić, izabere u zvanje vanrednog profesora.**

#### RECENZENT

dr Milovan Ljubojević, vanredni profesor  
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje  
Univerzitet Crne Gore

---

### SADRŽAJ:

#### 1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

##### Medicinski fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast:  
Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakognozija ..... 1

##### Filozofski fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast:  
Istorija starog vijeka i Istorija srednjeg vijeka  
(svjetska i istorija Crne Gore) ..... 9

##### Fakultet za turizam i hotelijerstvo

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblasti:  
Turizam u nacionalnim parkovima i Upravljanje  
turističkim atrakcijama..... 33

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:  
Menadžment u turizmu i hotelijerstvu..... 38

##### Fakultet za sport i fizičko vaspitanje

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:  
Sportske nauke ..... 50